

DOCTRINE POLITICE

SISTEM DE PARTID - V -

14 nov. 1933 - 1934

DOCTRINE POLITICE.....	1
SISTEM DE PARTID - V -	1
14 nov. 1933 - 1934.....	1
-----	6
Guvern IG Duca , 14 nov.'34.....	6
Alegeri	6
Asasinarea lui Duca , 29 dec.'33.....	6
Guvern C.Angelescu / Gh.Tătărescu.....	6
-----	6
a.) B.Brănișteanu : " Litvinov la Roma și Berlin ;	6
▣ Călătoria diplomatică a lui Litvinov.....	7
▣ Regimuri totalitare ... marea teroare	7
▣ Greșeli în politica față de Moscova	8
▣ Rusia - reparația ca mare putere.....	8
▣ Rusia și revizionismul.....	8
▣ Dizolvarea Gărzii de Fier. Vezi fișier Guvern, Garda de Fier.....	9
▣ Aspecte din campania electorală .Rezultatul alegerilor . Vezi fișier Alegeri II.....	9
▣ Asasinarea lui Duca. Reacții . Vezi fișier Guvern, PNL.....	9
b.) Vasile Marin , <i>Crez de generație</i> , Colecția " Europa, Munchen, 1977 ,	9
▣ "Extremismul de dreapta " (p. 207- 213).....	9
▣ Statul burghez și Mișcarea [<i>revoluție</i> scrisese inițial] națională(p. 215-220).....	13
[Averescanismul]	13
[Țărănismul]	14
[Legionarismul]	15
-----	16
Guvern Gh.Tătărescu .Legislatura I .Sesiunea ordinară .1 febr.- apr. '34.....	16
-----	16
1.) Fenomene politice noi în spectrul politic partidist . febr.'34.....	16
Vict.Iamandi - Armd.Călinescu / Cameră / 8 febr.'34.....	17
▣ PNL- PNȚ - și ... poliția.....	17
▣ PNL- PNȚ - și ... mișcările anarhice.....	17
Petre Andrei , Ion Mihalache - Victor Iamandi / Camera , 9 febr.'34.....	18
▣ Atitudinea față de Garda de Fier	18
2.) Întrevederi Gh.Tătărescu -I.Mihalache : destindere ! 9 febr.'34.....	20
3.) Petre Andrei , Ion Mihalache - Victor Iamandi , la validări : Garda de Fier , 9 febr.'34.....	20
▣ Atitudinea față de Garda de Fier	20
4.) NN Săveanu , președ.Camerei , 16 febr.'34.....	25
▣ Consolidarea regimului monarhic constituțional.....	25
▣ Respectarea parlamentarismului.....	25
▣ Apel la solidaritate.....	25
5) Oct.Goga , discurs la mesaj : // România prerevoluționară // , 24 febr.'34.....	26
▣ Prematura acordare a votului universal.....	26
▣ Democrația viciată.....	26
▣ România prerevoluționară : Românism eclipsat ! Străinii ! Evreii ! Bolșevicii !.....	27
▣ Noua concepție de Stat : autoritarism și naționalism integral.....	27
▣ Modelul : Mussolini !.....	27
▣ Monopartidocrația productivă	27

▣ Partidul Național -Agrar.....	28
6.) Gh.Brătianu (PNL) , discurs la mesaj, 24 febr.'34.....	28
▣ Mesajul Regal.....	28
▣ Adresa de răspuns.....	28
▣ Guvern liberal ?!.....	29
▣ Programul economic.....	30
▣ Politica externă.....	30
▣ Decalaj economic : țări agrare - țări industriale.....	30
▣ Controlul financiar străin.....	31
▣ Tradiția națională a PNL.....	31
▣ Problema generației tinere.....	31
▣ Profilaxia anarhiei.....	31
▣ Politica față de minorități.....	32
▣ Naționalizarea cu românii de peste graniță.....	32
▣ Numerus proportionalis.....	32
▣ Solidaritate națională !.....	32
▣ Crez patriotic.....	32
▣ "Prin noi înșine !".....	32
7.)Virgil Madgearu, Declarația PNȚ la Mesaj, 24 febr.'34.....	33
▣ Democrația rurală.....	33
▣ Reformă constituțională !.....	33
8.a) ICCătuneanu (LANC) , discurs la mesaj, 1 martie '34.....	34
8.b.) ACCuza , discurs la mesaj, 2 mart.'34.....	34
9.) Gr.Iunian (PȚR) , discurs la Mesaj, 2 mart.'34.....	34
▣ Partidul Național Liberal.....	35
▣ Garda de Fier	36
▣ Minoritățile naționale.....	36
▣ Politica naționalistă.....	36
▣ Antisemitismul.....	36
▣ Regim parlamentar.....	37
▣ Incapacitatea PNL de înnoire.....	37
10.) Oct.Goga (PNA) , Interpelare ,3 mart.'34.....	38
11.) Eug.Titeanu (raportor Răspuns la Mesaj) , discurs -concluzie , 6 mart ' 34.....	38
▣ Greșelile PNȚ.....	38
▣ Partidele "restabilizării " : PRT, PȚ, Un.Agr.....	39
▣ Concurența nelegală în alegeri.....	39
▣ Partidele "naționaliste " : PNA, LANC.....	39
▣ Concurența nelegală în alegeri.....	39
▣ Declarația PNȚ.....	39
Reformă constituțională.....	39
▣ Regimul PNȚ.....	39
▣ Armata.....	40
▣ Politica industriei "parazitare ".....	40
▣ Stat țărănesc ?.....	40
▣ Stat al armoniei sociale.....	40
▣ Doctrina PNA - Goga.....	41
▣ Corporatismul.....	41
▣ Corporatismul Goga : monopartidocrația.....	41
▣ " Monopartidocrația " -Goga.....	42
▣ Cezarismul	42
▣ Regimul parlamenar.....	43
▣ Tradiții, virtuți, viabilitate.....	43
▣ Pedagogie parlamentară.....	43
▣ Luptă politică leală , adversari - nu inamici !.....	43
▣ Pierderea unui mit, a unei legende : Goga.....	43
▣ Politica externă - viziunea Goga.....	43

▣ Pedagogie "diplomatică"	43
▣ Ideea națională	43
▣ LANC - ACCuza	44
▣ PNL= partid național	44
▣ Destinderea	45
▣ Armistițiu politic	45
▣ Generația tânără	45
▣ PNL - burghezia - elitele	45
▣ Tineri - bătrâni	45
▣ Răspuns lui Gr.Iunian	45
12.) Ion Nistor (ministru secretar de stat) , discurs final la Mesaj, Cameră , 6 mart.'34	46
13) Victor Iamandi (subsecretar Interne) , răspuns la interpelări, 10 mart.'34	46
14.) Proclamarea fuziunii dintre național-țărăniști și lupiști , 11 mart.'34	46
15.) Legea stării de asediu , în discuția Camerei , 13 martie '34	50
a) Gh.Cuza / 13 mart.'34	50
▣ Doctrina naționalistă hitleristă	52
▣ Cuzismul	53
b) C.Argetoianu (Un.Agrară)	53
▣ Starea de asediu	53
▣ Prevederi constituționale	53
▣ Principiul separațiunii puterilor în stat	54
c) I.Petrovici (PNA-Goga) Pamfil Șeicaru - intervenții polemice	54
▣ Rațiunea politică și practică a stării de asediu	54
▣ Garda de Fier	55
▣ Calea captării	55
d.) H.Aznavorian - concluzii ;	55
▣ "Dreapta " - "Stânga"	56
▣ Extrema " stânga" -extrema " dreapta"	56
▣ Regimul democratic	56
▣ Libertatea opiniilor	56
▣ Pasiunile naționaliste	56
▣ Violența	56
▣ Complicități oculte Replică lui Călinescu	56
▣ Mișcare naționalistă non violentă : LANC	57
▣ Mișcare naționalistă violentă : Garda de Fier	57
▣ Complicități, forțe oculte	57
▣ Comparația cu hitlerismul	58
▣ "Libertatea" anarhică și violentă	58
▣ Lista Gărzii de Fier	58
▣ Asasinarea lui Duca	58
▣ Mussolini	59
▣ Intențiile guvernului	59
16) Modificarea legii Organizarea administrației locale (1929) , 14 mart.'34	60
Vântu /	60
▣ Legislația liberală	60
▣ Legea administrativă PNT / 1929	61
▣ Mentalitate regionalistă	61
▣ Legea administrativă 1934	62
▣ Consilierii comunali : electivi și de drept	64
▣ Consilierii de drept și principiul competenței	64
Concluzii la lege	64
17) Ordonanța definitivă în procesul asasinatului de la Sinaia , 10 mart.'34	65
▣ Cercetările Consiliului de Război, Corp II Armată	66
▣ Planurile Gărzii de Fier	66
18) Procesul asasinării lui IGDuca , 19 mart- 6 aprilie mart.'34	66
19.) Legea protejării industriei naționale, 23 mart.'34	66

a) V.Serdici (PNȚ-ex lupist) , 23 mart.'34.....	66
▣ Regimul industrial în România.....	67
▣ Viziunea PNȚ versus PNL.....	67
▣ Legea încurajării industriei - protecționism ?.....	67
▣ Industrie străină - porți deschise ?.....	67
b) Gh.Deleanu (PNL-georgist) 26 mart.'34.....	68
▣ Industria națională.....	69
▣ Legislația protecționistă.....	69
▣ Ridicarea protecției financiare.....	69
▣ Introducerea Tarifului vamal.....	69
▣ Industrii "neprotejate" : meserii, mica industrie.....	70
▣ Industrii "supraprotejate " : cartelurile și trusturile.....	70
▣ Cartelurile.....	70
▣ Prelungirea legii.....	70
c) ACCuza , 27 mart.'34.....	71
▣ Protejarea industriei naționale.....	71
▣ Protejarea industriei străine, jidănești	71
▣ Indrustrile parazitare.....	72
▣ Antisemitesmul cuzist	72
▣ Legea Concluzii.....	72
d) M.Plătăreanu (în loc de raportor) , 27 mart.'34.....	72
▣ PNL și industria națională.....	73
▣ Protecția muncii naționale.....	73
20.) <i>Legea apărării statutului</i> , Senat, Cameră , 2 - 5 apr.'34.....	73
A. <i>Expunerea de motive</i> , Victor Antonescu, Senat (2 apr.) , Cameră (4 apr.'34).....	73
▣ Necesitatea legii.....	74
▣ Răspunderea partidelor politice.....	74
▣ Extremismul : de stânga - de dreapta.....	74
▣ Libertățile cetățenești.....	74
▣ Partidele de ordine	74
▣ Monarhia.....	74
▣ Regimul Parlamentar.....	75
a) ("Lupta" , XIII, 3732, 3 apr.'34).....	75
Vict.Antonescu / 2 apr.'34.....	75
▣ Curentele extremiste : stânga -dreapta.....	75
▣ Prevenirea pericolelor.....	75
▣ Mistici noi	75
▣ Ordinea în stat.....	76
▣ Limitele libertății.....	76
▣ Apărarea ordinii de drept.....	77
▣ Apărarea siguranței naționale.....	77
▣ Apărarea unității naționale.....	77
b) P.C.Andrei(PNȚ) , discurs la lege, 4 apr.'34.....	77
▣ Apărarea granițelor	78
▣ Apărarea militară.....	78
▣ Apărarea Statului	78
▣ Siguranța internă.....	78
▣ Legea românească.....	78
▣ Autoapărarea democrației.....	78
▣ Întărirea puterii executive.....	79
▣ Mișcările anarhice.....	79
▣ Extremismul de stânga și dreapta.....	79
▣ Măsuri contra violenței !?.....	79
▣ Măsuri contra libertăților democratice !.....	79
▣ Rezistența cetățenească.....	79

▣ Implicațiile psihologice ale reprimării.....	80
▣ Legea PNL - lege de răzbunare.....	80
▣ Concluzie la lege.....	80
c) Armand Călinescu , discurs la lege, 5 apr.'34.....	81
d.) I.C. Cătuneanu apoi Gh .A.Cuza , discurs la lege, 4,5 apr.'34.....	81
▣ Legea apărării statului.....	82
▣ Întâietatea românului în țara lui.....	82
▣ Politică anormală națională : erori și păcate.....	82
▣ Protecția muncii românești.....	82
Gh.Cuza * / 5 apr.'34, (joia mare , săptămâna patimilor).....	83
▣ Asociațiile secrete și oculte.....	83
Notă* GACuza	83
▣ Francmasoneria	84
▣ Principiile democratismului și liberalismului.....	84
▣ Naționalismul integral.....	84
▣ Tinerimea masonică română : filfizonii,bonjuriștii . ▣" Formele fără fond ".....	85
▣ Masoneria din România modernă.....	85
▣" Formele fără fond ".....	86
▣ Masoneria din România modernă.....	86
▣ Masoneria în preajma și după război	86
▣ Lojile naționale.....	86
▣ Lojile naționale românești.....	87
▣ Autobiografie masonică ; dezicere	87
▣ Jidanii din Loja națională.....	87
▣ Riturile masonice din România.....	88
▣ Conflictele dintre Loji.....	88
▣ Revelațiile tragice descoperite.....	88
▣ Capcanele Masoneriei.....	88
▣ Incompatibilitatea LANC.....	88
▣ Gradele masoneriei.....	89
▣Scopul masoneriei : distrugerea Bisericii creștine.....	89
▣ Masoneria : desființarea granițelor statelor.....	89
▣ Masoneria : slăbirea armatei.....	90
▣ Francmasoneria și Restaurația regală.....	90
▣ Masoneria : Guvernul Argetoianu.....	90
▣ LANC . consecvență anti- masonică.....	90
▣ Influența malefică , ocultă , a masoneriei.....	91
▣ Necesitatea interzicerii masoneriei, prin lege.....	91
▣ Legea apărării statului = un dezechilibru psihologic;.....	92
▣ Prezervarea statului democratic și parlamentar.....	92
e) Pamfil Șeicaru , la <i>legea apărării statutului</i> , 5 apr.'34.....	92
▣ Războiul = apusul democrației.....	92
▣ Războiul = sfârșitul liberalismului economic.....	93
▣ Regimurile postbelice - consecințe ale războiului.....	93
▣ Regim autoritarist : Rusia.....	93
▣ Consecințele războiului.....	94
▣ Influența revoluțiunii bolșevice.....	94
▣ Democrația italiană.....	94
▣ Fascismul.Mussolini.....	94
▣ Democrația " Weimar".....	95
▣ Revoluția hitleristă.....	95
▣ Regimuri autoritare.....	95
▣ Regimuri democratice.....	95
▣ Legea Antonescu.....	96
▣ Viciul organic al democrației : demagogia	96

▣ Legea Antonescu = ariergarda democrației.....	96
▣ Apărarea monarhiei și parlamentului (ex-art.14).....	96
▣ Legea Antonescu : Societățile secrete (art 13, ex-12).....	96
▣ Francmasoneria.....	96
▣ Răspunderea guvernanților	97
▣ Invitație la ...regim autoritar	97
▣ Invitație la ... eroism	97
▣ Legea - concluzie.....	97
f) I.Petrovici (PNA) discurs la <i>legea apărării statutului</i> , 5 apr.'34.....	98
g.)Aurelian Bentoiu * (raportor) , <i>legea apărării statutului</i> ,	98
▣ În apărarea legii.....	99
▣ Legea apărării statului.....	99
▣ Drept comparat.....	99
▣ Ideologia liberală	99
▣ Libertățile și Ordinea.....	99
▣ Legea apărării statutului.....	100
▣ Accepțiunea juridică a libertății.....	100
▣ Declarația Drepturilor Omului.....	100
▣ Franța - evanghelia libertății.....	100
▣ Franța - Legea asociațiilor.....	101
▣ Reprimarea libertăților anarhice.....	101
▣ Drept comparat.....	101
▣ Ordinea politică și socială.....	101
▣ Drept comparat.....	101
▣ Legislația muncitorească.....	102
▣ Nebunia roșie.....	102
▣ Ordinea politică și socială.....	102
▣ Drept pozitiv.....	102
▣ Ordinea în stat.....	102
▣ Regimul constituțional.....	102
▣ Democrația parlamentară versus monopartidocrația.....	102
▣ Dictatură ? Democrație ?.....	103
▣ Legea apărării statului.....	103
▣ Legea apărării statutului	105
▣ Problema tineretului.....	105
▣ Problema națională	105

Guvern IG Duca , 14 nov.'34

Alegeri .

Asasinarea lui Duca , 29 dec.'33

Guvern C.Angelescu / Gh.Tătărescu

a.) B.Brănișteanu : " Litvinov la Roma și Berlin ;

Rusia Sovietică și statele dictatoriale ."

("Adevărul " , an 47, nr. 15.315, 7 dec.'33)

[LD : notez acest articol pentru a sugera următorul fapt : nu se poate spune că , în opinia publică românească , cele **trei regimuri totalitare** - Rusia , Italia, Germania - nu erau văzute , de pe atunci, în lumina caracteristicilor lor congenitale.... că nu se știa, de pe atunci, de **terorismul - roșu, verde, brun** - care se răspândea și se înstăpânea în Europa .
Din acest p.d.v , corijenți - miopi sau oportuniști - pot apărea... **politicienii și diplomații**]

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▣ **Călătoria diplomatică a lui Litvinov.**

Litvinov a părăsit Roma, pentru a se întoarce, prin Berlin, la Moscova.

Se poate vorbi de **voiajul comisarului Afacerilor Străine ale Rusie, ca de o adevărată călătorie triumfală .**

La Paris, la Washington, i s-au făcut primiri solemne .

Dar **nicăeri onorurile** ce i s-au arătat , n-au întrecut pe cele din Italia .

A fost o adevărată primire regească .Un **vagon regal** i-a fost pus la dispoziție .

Ducele i-a oferit un prânz de gală.**Ambasada americană**, de asemenea.

Presa italiană a fost plină de comentarii care debordau de considerațiune, respect și cordială afecțiune. **Regele** însuși l-a primit în audiență .

Incidentul aceasta care a **pus față în față pe un bolșevic** , din principiu antimonarhic, cu un **suveran încoronat**, nu a fost îndeajuns relevant . **Poate că bolșevicul s-a jenat** , deși , **în materie de contrazicere , regimul bolșevic nu are ce să se jeneze .**

El a bătut toate recordurile , în materie de oportunism politic, întreținând raporturi diplomatice excelente

tocmai cu acele guverne care procedează , cu cea mai mare violență , contra partizanilor săi din organizația internațională. [Internaționala a III-a]

Mai întâi, că Rusia nu se poate exclude din concertul marilor puteri , fiindcă, oricât s-ar deosebi în constituția ei politică și economică,

ea e legată de aceste puteri ,

prin **interesele de a asigura în toată lumea biruința comunismului,**

ceea ce nu-i posibil decât cu creșterea influenței sale internaționale .

Al doilea, că fascismul și hitlerismul nu sunt decât un inremezzo ,

tranziția între regimul capitalist în plină descompunere ,

și regimul comunist , care ar fi singura salvare a civilizației umane.

Regimurile fasciste nu sunt, după părerea celor de la Moscova,

decât ultima sforțare a capitalismului de a depărta de la sine sfârșitul fatal.

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▣ **Regimuri totalitare ... marea teroare ...**

" În realitate , după cum am arătat de atâtea ori, între Rusia Sovietică , Italia fascistă și Germania hitleristă , există, cu toate țelurile lor deosebite, **un mare interes comun.**

Toate aceste trei țări sânt **partizane ale guvernării autoritare** ,

toate **sunt dictatoriale**, toate sunt **contra drepturilor și libertăților cetățenești,**

toate **guvernează ca expresie a unui partid**, care se poate proclama identic cu națiunea, fiindcă **cei de altă părere , nu le pot exprima sau dacă încearcă să le exprime,**

sunt închiși , după țară, **în insule [Italia] , în lagăre de concentrare [Germania] sau în Siberia [Rusia] .**

" Nu e oare caracteristic că d. Mussolini care , în propria lui țară ,

a exterminat în sensul propriu al cuvântului , pe **comuniști** și pe **socialiști,**

a invitat pe dl Litvinov ?

Că, **pe când d Litvinov** , după inițiativa ducelui,

se lăfăia prin vagoane regale și **benchetuia probabil cu Hitler,**

tovarășii săi de idei , victimele propagandei moscovite,

se istovesc în **închisori și în exil** , întrucât nu **zac sub pământ**, căzuți pe urma **maltratărilor și asasinatelor** celor cu care **ministrul călător al Rusiei Sovietice** , ciocnește paharele ? "
B.Brănișteanu / 7 dec.'33 , retro '24, '29

▫ **Greșeli în politica față de Moscova**

"Și nu este bine să constatăm , în fața **călătoriei triumfale a d-lui Litvinov**, pe care nu mai departe decât acum 4 ani [1928? '29 ? '24 ?] , **adversarii jurați ai Rusiei Sovietice** , nu ar fi visat-o, că și în acest caz, **democrația a făcut o mare greșală ?**
Noi am spus-o de atunci , că multă vreme **o țară ca Rusia** - indiferent de regimul ce are , că nici cel țărănist nu a fost comod pentru vecini și pentru puterile europene - **nu va putea fi ignorată** , căci ea , chiar numai și prin **presiunea celor 160 milioane** ce o compun , și prin **așezarea ei călare pe două continente** , este **un factor fără de care lumea nu-și poate găsi echilibrul**.
Am fost atăcați atunci pentru aceasta , cu furie , și **am fost proclamați bolșevici .**
Dar e dat ca toate inițiativele să scape democrației , și astfel, **dl Mussolini a fost primul șef de guvern din Europa** , care , **după Germania înfrântă** , **a recunoscut Rusia Sovietică .**
Sunt 10 ani de atunci. Nu ar fi fost, poate , o altă situație în Europa , **dacă inițiativa aceasta ar fi fost a Franței, a Angliei , a Statelor Unite ale Americii ?**
Căci cine poate spune dacă și în politică se verifică cuvântul Evangheliei , că cei din urmă vor fi cei dintâi ? **Și cine poate spune că**, dacă cei din urmă ar fi fost cei dintâi , **însăși evoluția Rusiei bolșevice nu ar fi luat o altă îndrumare ?**
Căci pe atunci, **acum zece ani**, **solicitățile veneau de la Moscova .**
Azi lucrul trebuie constatat , **ea este cea solicitată .**
B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▫ **Rusia - reparația ca mare putere**

" E natural că **voiajul triumfal al d-lui Litvinov** , **preocupă și pasionează** opinia publică a lumii întregi. Pentru aceleași motive pentru care **Rusia nu putea fi eliminată** în mod durabil **din concertul statelor lumii civilizate** , pentru aceleași motive , **reparația ei ca mare putere** în concertul marilor puteri , e de o **importanță epocală**.
Ce s-a aranjat la Washington ? Ce, mai ales, **la Roma**, pare a fi **o taină a cabinetelor .**
Rusia bolșevică nu vrea să intre în Societatea Națiunilor , unde, cel puțin, **există o publicitate a discuțiilor și deciziilor**.
Dar se acomodează perfect diplomației secrete , cum o **preconizează d.Mussolini și -i place d-lui Hitler**.
Căci însăși **modul sibilic** în care **dl Litvinov a răspuns la întrebările ziariștilor**, pe care i-a primit la Roma, arată că asupra convorbirilor avute și a hotărârilor luate **se păstrează secretul** , sau, dacă voiți, se păstrează, deocamdată, secretul.
Atâta pare, deocamdată, a reieși că **dl Litvinov a înlăturat încercarea ducelui de a mijloci între Rusia Sovietică și d.Hitler**.
Dar numai fiindcă **între Rusia bolșevică și Germania hitleristă există raporturi directe** , și **nu fiindcă Moscova ar avea vreo intenție de a se manifesta împotriva barbariei hitleriste** , măcar atâta cât s-a manifestat guvernul " burju" al Marii Britanii.
B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▫ **Rusia și revizionismul**

" În ce privește revizuirea, d.Litvinov a spus că **ea nu interesează Rusia** , **care nu a semnat tratatele de pace**.
Telegraful oficial **interpretează** această declarație

ca o politicoasă repudiere a tezei revizioniste .

Noi înclinăm mai mult a sublinia lipsa ei de precizie , care este altfel pe linia tuturor formulărilor comisarului afacerilor externe ale Rusiei bolșevice.

Ea poate fi interpretată și într-un fel și în altul.

În tot cazul, ea nu este inspirată de politica absolut pacifică pe care Rusia Sovietică afirmă , și prin organul d-lui Litvinov, **că o face.**

Căci cum se poate un om politic dezinteresat de chestiunea revizionismului , când ea este decisivă pentru alternativa : pace sau război "

B.Brănișteanu / 7 dec.'33

▫ Dizolvarea Gărzii de Fier. Vezi fișier Guvern, Garda de Fier.

▫ Aspecte din campania electorală .Rezultatul alegerilor . Vezi fișier Alegeri II

▫ Asasinarea lui Duca. Reacții . Vezi fișier Guvern, PNL

b.) Vasile Marin , Crez de generație, Colecția " Europa, Munchen, 1977 ,

▫ "**Extremismul de dreapta "**

▫ **Statul burghez și Mișcarea [revoluție scrisese inițial] națională**

[**Averescanismul**]

[**Țărănismul**]

[**Legionarismul**]

Vasile Marin / 29 oct.'33

▫ "**Extremismul de dreapta "** (p. 207- 213)

("Axa" , 29 X. 1933)

[LD : În sfârșit, un legionar care încearcă și reușește să explice , din p.d.v.doctrinar, **locul Gărzii de Fier** pe eșicherul de **clasificare teoretică a sistemului de partid.** Că argumentarea sa putea fi asumată , reformulată sau respinsă, aceasta interesează mai puțin. Important este că , **dinăuntru mișcării , în formă deliberat argumentativă,** se enunță câteva **autodefiniri caracterizante** , urmărite de Mișcarea Legionară : **revoluție națională - stat totalitar - primatul colectivismului național - care anulează și absorbă atât doctrina liberală** , cît și **doctrina socialistă .**

Respingând etichetările "clasice" , cu circulație în epocă (și mai târziu) , pornite din ceea ce numește el "**laboratorul masono-iudeo-democrat**"

Vasile Marin respinge definirea Gărzii ca grupare de "**dreapta**" și "**extremistă**" . Și o face temeinic , cu metodă , pamfletar și imperativ.]

"Eticheta ticluită în hrubele masoneriei , **sera ocultă a răsadurilor democratice** , a fost pusă în circulație de **rotativele presei din Sărindar.**

Cu popularizarea ei s-au angajat : **militanții diversiunii naționale** ,

tolerați și stipendiți de regimul **demo-liberal** ;

oamenii de bună credință și canaliile **frontului mason-comunist -democrat** .

Am numit în **prima categorie pe cuziști** , <**extremiști de dreapta**>

până la apariția articolului < **Doctrina** > a d-lui ACCuza din "**Apărarea Națională**" , deveniți <**dreptiști înainte**> ,după aceasta ;

am înscris în **a doua categorie pe ziaristii și personalitățile**

cari susțin **sincer** și ... naiv , **politica revoluției naționale** ,

pentru ca să fixez în **ultima categorie** pe toți **comitagiile lași ai comunismului**

și pe toate **vedetele partidelor democratice** și < **constituționaliste** > ,

slugi devotate ale **finanței internaționale** și ale **presei semite** , de la noi sau de aiurea.

"Prin angajarea **organizațiilor naționale revoluționare** în această formulă, se urmărește **compromiterea acestora** sub diferite aspecte .

În principal, **diversiunea** sistematic întreținută servea **următoarelor scopuri** :

1. Să înglobeze sub aceeași firmă, pentru a provoca confuzie , **forțe politice distincte** și ca **structură**, și ca **ideologie** și ca **spirit** , cum ar fi **de pildă Garda de Fier și LANC** .

2. Să timoreze pe cetățenii ce s-ar decide să militeze în rândurile frontului revoluționar , asupra cărora **cuvântul <extremist > ar opera în dublu sens** :

a) prin **influența peiorativă** a termenului înșuși,

care poartă în el **rezonanța extremismului comunist**

b) **etichetați <extremiști >**, **cetățenii terorizați de consecințe vor da înapoi** ,

pentru a nu suferi **rigorile vindectei** statului demo-liberal ,

atotputernic încă în compartimentele politicii alimentare

3. În sfârșit, prin **expresiunea < de dreapta >** , perfid colportată , scopul urmărit era

să prezinte acțiunea legionară drept o mișcare reacționară ,

de la care **să se îndepărteze** atât **masele muncitorești** , educate până acum

de funcționarii revoluției în **ideologia < stângii >** , cât și pe **intelectualii**

cu **antipatii mic-burgheze** , pentru cari , iluzia libertății din regimul democrat ,

a fost luată, de mulți dintre ei, drept o realitate.

" Pentru aceia cari s-au lăsat momiți în cursa întinsă de **complotul masono-iudeo-democrat**,

scriem rândurile acestea. Ele sunt destinate **să risipească o confuzie**

și **să proclame** , pe două planuri , **același adevăr** :

politica legionară este tot atât de puțin <extremistă > cât și de < dreapta >.

Ca pretutindeni, împotriva partidelor compuse din aceeași figurație desuetă

care apără practica politicii pluto-democratice,

a apărut în țara noastră mișcarea legionară ,

reacțiune legitimă și firească pe linia marilor destine ale comunității naționale ,

care pune viguros problema creerii Statului totalitar

și **preconizează** necesitatea **reorganizării fundamentale a națiunii ca Stat** ,

a cărei viață **va fi controlată sever** sub toate aspectele ei , **politice, economice ori sociale** .

În cadrele noii revoluții , spiritul rector al reformei va fi strunit de **un comandament unic** :

primatul colectivismului național.

Ca și fascismul, ca și național-socialismul,

mișcarea legionară luptă pentru crearea statului totalitar ,

sculptat politic , social și economic în **fondul național.**

Condus de elita națiunii , **< elita caracterului și a temperamentului >** ,

Statul acesta concretizează în sine

organizația politică, juridică și economică a națiunii întregi ,

înăuntrul căreia **nu-și găsesc justificări de existență**

interesele de clasă nici perimatele drepturi naturale.

Toți **adversarii noștri de rea credință** , flancați în cireada oamenilor politici

educați la școala parlamentarismului , caută să **prezinte acțiunea noastră**

ca pe o **mișcare de < extremă dreapta >**, o reacțiune **< albă >** ,

o formă de **contrarevoluție mic-burgheză** și -mai ales - în slujba **<capitalismului >**

Este o **calomnie calculată** , căreia timpul și ...forțele nebiruite ale legionarismului ,

nu vor întârzia să-i pună prompt capăt .

"Concepția totalitară a reformei Statului , **ne interzice să acordăm vreo importanță acestor noțiuni**, lipsite de semnificație pentru noi.

Existau o **< de dreapta >** și o **< stângă >**, în adunările suverane ale democrației

în care **unii apărau autoritatea absolută și instituțiile unui trecut injust** ,

iar **alții se declarau gata să moară pe altarul libertăților individualismului anarhic.**

" Dar noi nu putem fi nici la < dreapta > nici la < stânga >,

pentru bunul motiv că **mișcarea noastră îmbrățișează întregul plan al vieții naționale** ,

nediferențiată în structura ei ; **mișcarea noastră organizează** , în aceeași măsură,

atât autoritatea cât și libertatea.

Concepția totalitară a Statului elimină de plano orice fel de parțialitate.

Ea este o concepție de ansamblu , **colectivistă**, și care nu se poate realiza **decât păstrând caracterul absolut al acestui ansamblu.** [-----]

După cum nu se acordă nici o importanță mai mare sau mai mică unora dintre **organele simetric distribuite de divinitate** [în **organismele organice**] organe care **nu pot avea interese potrivnice** -ar fi absurd ! -

tot astfel o colectivitate , care ființează în sentimentul unei **uniuni politice și sociale** , **cu legi proprii și superioare intereselor de fracțiuni**, nu se poate eticheta parțial, fără ca prin aceasta să nu-și pună în primejdie propria sa existență.

" Îmbibată de dinamism , **mișcarea noastră e revoluționară** .

Ea promovează **spiritul creator în toate domeniile vieții publice** și e sincer **refractară atitudinii conservatoare** .

Ea **organizează cucerirea viitorului** , cu **participarea tuturor categoriilor productive** ale națiunii și **nu prezintă o reacțiune spre trecut** .

Pe planul **politic**, prin această **putere nouă de creație**,

mișcarea legionară absoarbe și anulează atât liberalismul cât și socialismul.

" Susținută pe **ideologia faptei**, mișcarea legionară

revoluționează concepția de viață a națiunii .

care trece de la arta oratorică la arta construcției , sub toate formele, cum scria George Valois.

Mișcarea aceasta este națională și socială, în același timp.

" Ea luptă **împotriva internaționalismului** orchestrat de **lojile masonice și de sinedriile ovrești** , și **promovează realizarea maximă a potențelor naționale** .

cu participarea tuturor straturilor naționale.

"În lupta politică pentru **reforma statului în sens totalitar-național** pe care am angajat-o,

noi cerem **colaborarea tuturor forțelor naționale**, **înmănuncherea energiilor națiunii** ;

a cărturarilor și a agricultorilor , **a industriașilor și lucrătorilor**, a tuturor categoriilor

de **muncitori salariați sau liber profesioniști**, toate elementele creatoare ,

utile și indispensabile înlăuntrul corpului național.

Am sunat **mobilizarea colectivității românești !**

" Dar să mergem mai departe pentru a demonstra **falsitatea tendențioasă**

a formulei prelucrată în atelierul celor 3 steluțe,

obligându-ne să **păstrăm terminologia și să acceptăm discuția** în cadrul **acestei**

terminologii , pentru a le dovedi că **noi suntem** , **ca și fasciștii**, **ca și național-sociștii**, **mai aproape**

de ceea ce ei numesc < stânga > decât cea ipotetică <extremă dreapta . >

Din totdeauna , guvernarea unei națiuni , s-a făcut în două moduri (G.Valois) :

1.Sau Statul face alianță cu poporul pentru a-i reduce și supune pe cei puternici disciplinei naționale și sociale ;

2. Sau Statul se aliază cu oligarhia - în epoca modernă cu plutocrația- pentru a menține națiunea în dependență .

Prima politică ar putea fi considerată **ca o politică < de stânga >**, deci **proprie democrațiilor** ;

secunda, ar fi o **politică < de dreapta >**, proprie **regimurilor absolutiste și arbitrar**.

"Să continuăm **lecția noastră pentru școala de adulți** politici nărașiți în **țarcul iudeo-maono-democrat** și , luând ca îndreptar cele două principii de politică generală expuse mai sus,

în acord cu cele mai noi metode de **pedagogie experimentală** ,

să procedăm , pentru ilustrarea celor teoretizate , la **exemplificări**.

Pentru generoșii apologeti ai democrației , ca și pentru profeții din valea Sărindarului,

Franța este prototipul Statului democrat **< de stânga >**,

Italia și Germania -fasciste - odioase regimuri **< de dreapta >**

Rusia Sovietică organizație statală **< de extremă stânga >**,

România , în forma ei actuală, **o dulce democrație** , stropită cu apa de flori a **< stângii >**,

înzestrată cu **vot universal**, **constituție < belgiană >**, și **partidism parlamentarist**."

[**LD Rezum exemplificările**]

Ce se petrece în Franța **< de stânga > ?**

O spune **Georges Valois** , confirmat de **Charles Maurras** ["**Acțiunea Franceză**"] ,

care vorbesc despre " Franța legală" - Franța republicii a treia, Mecca democrației "radicale" , care **trăește sub comanda bancherilor** având ca slugi devotate toată ramura radical-socialistă , tot guvernul, întregul regim parlamentar

Încadrată în schema propusă , **Franța capătă cea mai patentă etichetă < de dreapta >**
Ce se petrece în Italia < de dreapta > ?

Cel mai autentic reprezentant al ei, Mussolini (E.Ludwig, "*Entretiens avec Mussolini* ")
spunea : **< Noi avem despre națiune o concepție sintetică și nu analitică.**

**Noi suntem ca în Rusia - < extrema stânga > - sensul colectiv al vieții ;
acest sens noi dorim să-l întărim în paquba vieții personale ...**

**Da, iată ce vrea să facă Fascismul din masă : să organizeze o viață colectivă ,
să trăiască, să muncească , să lupte în comun , într-o ierarhie, fără a fi o turmă. >**

- Mussolini : < Diferențe ? Noi avem proprietate privată, rușii nu .

Noi am supus capitalismul unui control, rușii l-au suprimat .

La noi partidul depinde de guvern, dincolo este invers.

-Ludwig : dar partidul și guvernul sunt reunite în persoana Dvs.

Era la fel și cu Lenin ,și este acum mult mai mult cu Stalin ...

-Mussolini : <Nu neg asemănările .Noi ne asemănăm cu ei în tot ce este negativ.

Noi și rușii suntem contra liberaliilor, democrațiilor, parlamentarilor ! . >

[-----]

" Iar dacă pășim între hotarele României de coloratură democratică ,
atât de scumpă scrutatorilor [ziaristii evrei], și brăniștenilor [ziaristii de "stânga"]
scoborâtori din Dragoș Vodă, vedem că Statul , așezat pe instituțiuni < de stânga >
- sufragiul universal, libertăți și parlament -

la ordinele plutocrației autohtone și internaționale ,

zdrobește cu patul de armă pe invalizii de război,

calcă în picioarele cailor congresele învățătorilor rămași pe drumuri ,

trimite plumb în gurile flămânde ale muncitorilor de la Lupeni și Grivița,

întoarce baionetele soldaților asupra studențimii , care , purtată de mistica naționalistă ,
merge să pună cruce pe lespede de la mormântul eroului necunoscut și

leagă cu lanțuri de ocnaș , brațele viguroase ale unui tineret educat în școala generoasă
a constructivismului.

La ordinele bancherilor internaționali și sub injoncțiunea presei < de stânga > ,

mai ales semită, democrația românească ,

în disprețul unei Constituții din care și-a făcut un crez ,

dizolvă prin decrete fără putere legală organizațiile vii ale națiunii,

își acoperă turpitudinile cu cenzura și starea de asediu,

și se perpetuiază , prin toate fracțiunile ei , ad majorem gloriam democratiae ,

grație furtului și fraudei, sub semnul atotputernicului și universalului stăpân

al regimurilor democratice, Seletzky [Skoda !]

"<Stânga> și<dreapta > ? Unde sunt ? Pe ce naiv mai poate duce în eroare

terminologia presei din Sărindar și cuvântările histrionilor democrați ?

Când însăși revoluția rusă se naționalizează intens [-----]

iar cea fascistă se socializează din ce în ce mai profund ,

ce rost mai au etichetele perimate de <dreapta > și < stânga > ?

Unul singur :diversiunea !

<Stânga> și<dreapta > au murit odată cu < extremismul >.În Europa, ca și în țara noastră

."Mișcarea Legionară este o concepție totală a vieții naționale .

Prin ea, ca și prin fascismul definit de Corradini, națiunea va depăși, absorbindu-le ,
toate experiențele democratice și socialiste și va crea statul modern.

[-----]

Generoși și înțelegători, nu vom căuta însă să exasperăm pe adversarii noștri ,
demonstrându-le complet legenda pe care ne-au făurit-o ;

cu spirit împăciuitoar, declarăm aici că vom adopta și noi terminologia atât de scumpă lor,
<de stânga> și<de dreapta > .Dar nu acum ! ci în ziua judecării de pe urmă !"

Vasile Marin / 29 oct.'33

▣ **Statul burghez și Mișcarea [revoluție scrisese inițial] națională(p. 215-220)**

(" Axa " , 23 dec.'33)

[LD : Scris la Jilava ? scris printre arestări ? în orice caz, înainte de asasinarea lui Duca

Sunt interesante opiniile sale privind "**mișcările**" antileberale

- **averescanismul , țărănismul** - pentru înfrângerea cărora caută explicații

O face când ca un **istoric** (cunoscător al vieții politice) , când ca un **politician** (cu experiență politică personală, directă) , când ca un **gazetar** (cunoscător de culise , manipulări, speculații) , când ca un **avocat** (care câștigase , până atunci , multe din procesele Gărzii , dar , pentru momentul analizei, ca **militant legionar prigonit și persecutat**.

Era eroid ? era gata de jertfă ? brava ? nu-i păsa ? era fanatic ?

credea că va trece și aceasta ,ca și celelate ? Nu știu.

Cert este că analiza lui, deseori, este incitantă .]

" **Tentativa de asasinat organizată de guvernul Duca -Titulescu împotriva Gărzii de Fier**

în decembrie 1933, a fost și continuă să fie **motivată și teoretizată zilnic** ,

prin **pana scrutatoare a blumenfelzilor** și, mai ales, prin **declarațiile stereotipe**

inlasabil debitate de către un **proaspăt subministru [Victor Iamandi]** loquace și arțăgos , trecut direct din pivnițele cu parfum de Cotnari ale lașilor , pe strapontina comodă a unui minister.

"**La toate întrunirile** partizanilor săi, "îmbățați" de succesul venirii la putere,

la Caracal sau la Mizil, la Sadagura sau la Podul Iloaiei,

numitul **subsecretar de Stat a expus, în numele partidului liberal,**

considerațiunile cari au motivat prigoana și desfrâul ilegal

deslănțuite împotriva organizațiunii politice Garda de Fier.

"Între altele, **d-sa afirmă invariabil că partidul liberal reprezintă < ultima rezervă**

a democrației și a constituționalismului parlamentar > , și, în consecință ,**< acest partid este hotărât să mențină cu orice preț existența și structura statului burghez actual >** .

"Cinstit și fără menajamente doctrinare , trebuie să **recunoaștem că aceasta este problema politică a ceasului de față. Creator și proprietar al < statului burghez >** - stat pe care

națiunea , țara reală , nu l-a recunoscut ca firesc nici o dată -

partidul liberal a deschis lupta pe viață și pe moarte ,

împotriva unei organizațiuni politice ale căror rosturi exclusive erau

tocmai acelea de a desființa actuala suprastructură etatică, artificială și parazitara ,

și de a investi națiunea aceasta cu forma de stat pe care ea o tot reclamă cu insistență, și, mai cu deosebire, de la războiul cel mare încoace.

"**Problema** conturată astfel, **nu este nouă pentru partidul liberal.**

A a mai fost pusă : întâia oară de către **mișcarea politică a Mareșalului Averescu,**

în anii 1926-1928 ,a doua oară de către **Partidul Național-Țărănesc** între 1926- 1928;

cu mult mai puțină gravitate, însă, și cu totul alte mijloace de realizare.

De data aceasta , prigoana nemaîntâlnită până acum și **violența de reacțiune** a partidului, **reprezintă interesele naționale și internaționale ale câtorva,** dovedesc **că primejdia este reală și de neevitat** , iar lupta trebuie angajată până la capăt și cu orice mijloace.

Pe panta acestei **fatalități**, odată pornit, **partidul liberal alunecă vertiginos ;**

și la sfârșitul pantei, nu poate fi decât **prăpastia.** [-----]

Vasile Marin /

[**Averescanismul**]

" Între anii 1919-1921, **generalul Averescu** , exponent al **< psihologiei tranșelor >** ,

ridicat de **națiunea armată la valoarea de simbol**, capacitează aspirațiile maselor populare

demobilizate și, întemeind **o formație originală de luptă politică** , încearcă **pentru prima oară,**

în mod viguros, **un atac de front împotriva partidului liberal** ,

în calitatea acestuia de **uzufructuar perpetuu al puterii de Stat.**

Ofensiva generalului victorios pe câmpul de bătaie, **deși sprijinită fanatic de masele populare**

însetate de dreptate, **eșuiază lamentabil în rețelele de sârmă ghimpată ale intrigii politice ;**

organismul politic creat în condițiuni neegalate de generalul Averescu ,

viciat congenital și prin lipsa de calitate a multora dintre membrii conducători , alunecă în mrejele abil întinse de bătrânul corsar al puterii , Ionel Brătianu, și ajunge politiciște la remorca partidului liberal, masă de manevră în mâinile lui Constantinescu -Porcu, după ce , din punct de vedere doctrinar , se încase în apele stagnante ale unui așa-zis < neoliberalism > , grație însușirilor de pilot emerit ale d-lui Mihail Manoilescu. "Prima încercare a Națiunii de a-și croi Statul firesc, se împotmolește fără ieșire , din lipsa de înțelegere a realităților și a momentului istoric, și din neputința de creație a acelora în mâinile cărora ea își pusese , fără rezerve, destinele. Astfel, fenomenul averescan, dispere în fraudă și umilintă, înghițit pe nemestecate de caracatița liberalismului acaparant. " Vasile Marin /

[Țărănismul]

"Națiunea , înșelată în credința ei , nu renunță totuși la lupta deschisă împotriva partidului liberal care, mai cutezător încă, nu încetează să afirme că existența statului , se confundă cu propria sa existență.

Ea continuă nedesamăgită lupta. Și noile speranțe le toarnă în urcioul proaspăt al țărănismului revoluționar, care , la rândul său , plămădit cam în același timp cu mișcarea averescană , deschide vijelios lupta împotriva liberalismului de totdeauna.

"Acest al doilea atac sfârșește ca și primul , deși mult mai târziu, tot așa de dezolant . De data aceasta , insuccesul acțiunii se datorește în aceeași măsură ineficienței personale și nesincerității conducătorilor , cât și confuziei care stătea la baza acțiunii politice propriuzise.

" Fenomenul țărănist , a cărui dezvoltare firească nu putea lua altă formă decât aceea pe care i-o imprimase Stambolichi țărănismului bulgăresc, falimentează complet , după o luptă de 10 ani pentru promovarea statului țărănesc , iar falanga revoluționarilor de odinioară se transformă într-o penibilă grupare pe grumazul căreia se așază greoi jugul liberalismului din nou victorios.

"Cauzele acestui mare eșec sunt multiple ; le vom păstra numai pe cele care provin din insuficiența calitativă a conducătorilor , vom stărui asupra aluviunii național-ardelene în matca țărănismului și vom fixa confuzia doctrinară care a condus la dezorientare.

"Insuficiența de pregătire și de caracter a conducătorilor , a demonstrat-o cu suficiență guvernarea național țărănistă , ale cărei practici și metode s-au executat în ritmul celui mai ortodox liberalism. Garnitura oamenilor politici național-țărăniști , nu constituie decât copia de proastă calitate a garniturii liberale.

"Deformarea țărănismului s-a mai produs

și prin intervenția lotului național-ardelean pe urma fuziunii din 1926.

Crescuți în marginile civilizației occidentale, < burghezizați > în <căfanele> Budapestei și ale Vienei , corifeii național-ardeleni au crescut și s-au dezvoltat în mitul slujbelor de Stat, al afacerilor rotunde care i-ar pune în rând cu <domnii > și în cultul bugetului care asigură bursa , lefa , pensia.

Idealul de neatins în timpul și în cadrul monarhiei austro-ungare , a devenit o miraculoasă realitate înlăuntrul statului întregit.

O nouă etică s-a format și o crâncenă luptă s-a pornit de oastea politicienilor < cu apetituri milenare > ,

pentru cucerirea puterii de Stat și inclusiv a binecuvântatului buget.

"Separați de liberali, cu care aveau cele mai reale < afinități electivă > ,

, pe o chestie de împărțeală , național-ardelenii , susținuți de devisa < tot sau nimic > , au fuzionat cu țărănismul revoluționar și , prin aceasta însăși , au compromis o politică care, în alte condițiuni și cu alți oameni , ar fi putut deveni națională.

" Prima victorie a spiritului liberal asupra țărănismului a fost așadar instalarea național-ardelenilor , bancari și afaceriști, în lagărul oștilor țărăniste.

"Extracția personalităților conducătoare ale partidului țărănesc până la fuziune,

și național-țărănesc după 1926, provenea din surse diferite .

Liberali : Lupu, Stere .

Poporanști naționali : Iorga et &

Marxiști burghezi neînregimentați : Madgearu ;

Conservatori takiști : Mironescu, Grig.Filipescu .

Național-ardeleni, fracțiune liberală : Maniu, Vaida, Popovici, Bocu etc...

fals -revoluționari de temperament și harețiști prin pregătire : Mihalache et &

Un adevărat **turn Babel politic**, înlăuntrul căruia nu putea exista nici **coeziune sufletească** ,
nici **raporturi disciplinate**, absolut necesare triumfului unei cauze politice .

Sub influența atâtor conducători , necoordonată și nesistematizată ,

doctrina național-țărănistă se îndepărta complet de la fireasca ideologie

pe care trebuie să se întemeieze noile realități statale .

"Internaționalist, democratic, bancar, marxist, cooperaist, capitalist ,

țărănismul opoziționist pierde contactul cu sufletul și cerințele nației acesteia ,

pentru ca , odată instalat la guvern, **să se aservească docil instituțiilor și practicilor**

liberale, și să se transforme subit, din adversar implacabil al liberalismului,

în cel mai vajnic și fidel recunoscător aliat .

" Prin intrigă și tentație, prin oameni devotați și instituțiuni confecționate pro causa,

odată mai mult **partidul liberl a prins în capcană și a pus căpăstru** unei forțe politice

care îndrăznise să-i tăgăduiască documentele de eternă ipotecă asupra Statului românesc.

"Partidul Național -Țărănesc s-a transformat , prin guvernare,

în partidul național-liberal No 2. "

Vasile Marin /

[Legionarismul]

[LD : nici o vorbă despre cuzism, despre LANC !]

"Suspinul de ușurare scos de liberalism n-a durat prea mult .

De multă vreme încă, imediat după război, **se încheaga latent dar temeinic ,**

o mișcare cu caracter mult mai amplu,

ale cărei **rădăcini** se găseau înfipte în **străfundul fondului național**.

"Fără salturi, dibundu-și ideologia, se preciza pe îndelete **mișcarea națională** care ,

după **successive avataruri,** ajunge să e definească și să se realizeze concret **în anul 1927 ,**

în formațiunea politică **Legiunea Arhanghelului Mihail ,**

de sub conducerea lui **Corneliu Zelea C odreanu.**

"Prigonită din fașă, asemenea creștinismului primitiv, mișcarea națională revoluționară

crește și se întărește prin persecuții și prigoane.

Adversară declarată a lumii iudeo-masone-liberale, **mișcarea legionară e lovită**

și încercată cu desființarea în două rânduri :

pentru întâia oară de **guvernul țărănist ,** tutelat de **străinătatea bancară și de presa ovreiască ;**

a doua oară, decretul de dizolvare pornește **din templele masoneriei**

cari aranjaseră **combi-nația de guvernământ Argetoianu -Iorga.**

"Aceste repetate desființări rămân **doar pe hârtie,** fiindcă , aidoma păsării minunate ,

mișcarea legionară renaște mai viguros din cenușa formelor de desființare.

Replicile țării cad biciuitoare pe capetele fără obraz ale guvernanților :

după prima dizolvare , națiunea trimite **în parlament pe Corneliu Zelea Codreanu ,**

ales la Neamț, împotriva tuturor partidelor coalizate, **și pe Ion Zelea Codreanu ,**

ales la Tutova, în aceleași condițiuni ;

după secunda dizolvare , Garda de Fier numără în Camera din 1932, **5 deputați.**

" Liberalismul se înspăimântă de proporțiile și anvergura acestei mișcări

care, pe zi ce trece , capacitează forțele cele noi ale națiunii

și se integrează cu atât mai vârtos aspirațiilor autentice ale totului național.

Răsunetul crescând în mase al Gărzii de Fier, **se transformă într-un chinuitor coșmar**
pentru beneficiarii din totdeauna ai unei puteri uzurpate.

Și astfel, în anul de grație **1933, liberalismul, în acord perfect cu național-țărănismul,**

spăimântat și decis să-și apere cu orice preț interesele,

revendică puterea cu concursul interesat al străinătății și al lojelor internaționale și în tam-tam-ul bătut febril de presa ovreească ,
pornește la desființarea adversarului lui cel mai de temut și cel mai hotărît.

"Ceea ce voia Garda de Fier, știe toată lumea : ea lupta pentru promovarea Statului național totalitar , epurat de streinismul tuturor scursorilor galițiene și deparazitat de pleava care, sub firma demo-liberală, transformase un stat întreg , într-o societate anonimă pentru exploatarea pe vecie a națiunii .[-----]

Așa dar , război deschis între o categorie cu interese personale precis delimitate , și o organizație care , prin forțele de care dispune , și prin ideologia pe care o reprezintă , apare ca **veritabilul și unicul organism de luptă al națiunii** .[-----]

" Povestea nu se mai poate repeta.

Pentru că, dacă pe câmpul de bătălie al mișcării averescane **n-a rămas decât legenda** antrepozitelor incendiate și a alegerilor pătate de fraudă,

iar peste frontul ofensivei național-țărăniste nu mai rătăcește acum decât fantoma unei revoluții de carton născută moartă

la Alba Iulia, pe tot întinsul țării , de pe urma prigoanei deslănțuite de autoritatea liberalizantă împotriva Gărzii de Fier, rămân chinuri . închisori și morți.

Și mișcarea legionară nu își poate trăda morții , fără ca prin aceasta însăși să nu-și trădeze propria sa cauză. Aci stă garanția victoriei dsale"

Vasile Marin / 23 dec.'33

Guvern Gh.Tătăărăscu .Legislatura I .Sesiunea ordinară .1 febr.- apr. '34

1.) Fenomene politice noi în spectrul politic partidist . febr.'34

// PNȚ -PNL - partide mari, de răspundere , de ordine //

// Schimbări în clasa politică : cele trei generații ; schimbare de ștafetă //

Buletin parlamentar : comunicări, confruntări, **Cameră și Senat** ,8 - 9 febr.'34

// **Validări** , episoade: Prahova, Lăpușna, Sălaj , Suceava , Mehedinți ș.a

Vezi fișier Alegeri II

// **Preludii** la asasinarea lui IG Duca ; campania electorală; **Vezi fișier G de Fier**

Polemici : **I.Inculeț , Vict.Iamandi- Armd.Călinescu , MGhelmegeanu , DRIoanițescu,**

MMManoilescu, C.Argetoianu , ș.a. ș.a.

("Lupta" , an XIII, nr.3.687 , 9 febr.'34 + foto Călinescu, Iamandi) (DAD, MO 7, 9 febr.'34)

[LD : sunt pline de informații, dar f.greu de sistematizat ; este o stare de încordare insuportabilă ;

curg învinuirile reciproce ; se plătesc polițe ; se fac procese de intenție și abundă calomniile ;

"reculegerea " din ședința comemorării lui Duca ... s-a dus !

Apare evidentă " **primenirea " clasei politice** , în care , treptat ,

"generația istorică " - Regele Ferdinand, Ion, Vintilă, IG Duca, Dinu Brătianu , Iorga ,

Averescu , Maniu, Vaida , Cicio Pop, ACCuza , ș.a. - își rărește rândurile, cedând prim-planul

"generației de mijloc " - Regele Carol II, Tătăărăscu, Gh.Brătianu, Vict.Iamandi ,

Armd.Călinescu, M.Manoilescu, O.Goga ș.a. Concomitent , bate la porțile afirmării

" generația tânără " : Eug.Titeanu, Aurelian Benteoiu, Gr.Gafencu ș.a., ș.a.

Această confruntare este foarte interesantă , din toate punctele de vedere .

De aceste firești **conflicte de generație , va profita Carol al II-lea** , atrăgându-și din ce în ce

mai mulți colaboratori, încât , va ajunge , **în 1938, să modifice întreg sistemul politic.**

Deocamdată, **adversarii din 1933**, nu bănuiau că vor deveni "**colaboratorii " de mâine** , și, apoi , **victimele mișcărilor extremiste.**

Ca istoric care cunosc evoluțiile ulterioare , nu-mi pot reprima tentația de a privi

evoluțiile din acest p.d.v.]

"Lupta " / 9 febr.'34

Armand Călinescu , M.Ghelmegeanu , cei doi tineri național-țărăniști au relatat cu talent, cu vioiciune, cu ironie dar cu urbanitate, despre **isprăvile electorale** din județele Prahova și Lăpușna. **Petre Bejan** , tânărul liberal, a replicat .

S-a încins un **duel** între fostul - **Călinescu** - și actualul - **Iamandi** - subsecretar de stat la Interne , privind **responsabilitatea față de curentele extremiste** .

Vict.Iamandi - Armd.Călinescu / Cameră / 8 febr.'34

▣ PNL- PNȚ - și ... poliția

- **Iamandi** : " Dvs, **național-țărăniștii**, ar trebui să fiți mai prudenți în această direcțiune.

Sunt pentru **raporturi cât mai civilizate între noi** ,
care reprezentăm un mare partid de guvernământ , și dvs ,
care reprezentați alt mare partid de guvernământ.

Dar dați-ne voie să restabilim echilibrul firesc de care are nevoie țara ca să meargă înainte ."

-**Călinescu** : "**Eu nu vă contest dreptul de a veni cu o lege de modificare a polițiilor.**

[-----] **Nu este exact că în poliție am pus oameni din partidul nostru.**

Ei au fost numiți funcționari numai pe bază de examen.[-----]

Eu recunosc un lucru : organele polițienești , cele de la periferii, sunt slabe astăzi.

Am făcut tot ce am putut pentru a remedia situația. Dar dvs **de ce nu așteptați să aduceți legea și apoi să faceți schimbările de funcționari ?** Afirmati că o parte din funcționari are o coloratură de partid. Este pentru mine o surprindere .Acum aflu întâi."

-**Iamandi** : "**De ce am făcut noi anume schimbări în poliție ? Pentru a putea guverna.**

Noi ne-am găsit în primele zile de guvernare în imposibilitatea de a ne mișca ,
din cauza aparatului de stat care a fost complet schimbat ."

Vict.Iamandi - Armd.Călinescu / 8 febr.'34

▣ PNL- PNȚ - și ... mișcările anarhice

Eu personal am pentru dvs , dle **Călinescu**, **toată considerațiunea și**

vă aduc omagiul meu pentru felul cum v-ați comportat la **ministerul de Interne** .

Dar să-mi dați voie să viu și să **vă aduc și învinuirea gravă** care planează asupra dvs,

ca partid de guvernământ.Dacă astăzi ne găsim în situația cunoscută ,

care se zbate între anarhie și siguranța zilei de mâine,

în bună măsură **se datorește lipsei dvs de perspicacitate și înțelegere a vremilor.**

Eu **vă cunosc personal, dar nu dvs erați conducătorul guvernului** de atunci,

și întreaga dezorganizare a țării, și toată mișcarea anarhică

care **ne-a dus la atentatul de la Sinaia** ,

nu s-ar fi întâmplat , **dacă guvernarea dvs** de un an și ceva

-**Călinescu** : " Sunt dator să relev și să **protestez cu toată energia** împotriva unei insinuații

pe care ați făcut-o. **Ați spus că ar fi fost cineva în guvernul nostru**

care n-a avut perspicacitatea necesară să stăpânească mișcările la care asistăm astăzi.

Vom răspunde la aceasta și nu vom rămâne datori.

Țin însă să constat că , atâta timp cât am fost la guvern ordinea publică n-a fost turburată ,

și că sub dvs ați ajuns la asasinatul cunoscut ."

-**Iamandi** : "Eu înțeleg solidaritatea cu guvernul din care ați făcut parte.

Declar însă și acum : **conducerea guvernului dvs.nu a avut perspicacitatea necesară**

să vadă **adevărată primejdie** pe care o înfățișau **anumite mișcări**, pentru a lua la timp măsurile necesare. [-----]Până vom discuta cu obiectivitate, cu actele în mână, țin să vă amintesc că

ați menținut ordinea cu toleranță excesivă a mișcării de extremă dreapta și

în special **a acelei mișcări care a dus la asasinarea de la Sinaia.**

Și ați vrut să faceți un **joc politic din această mișcare** , dar nu v-ați dat seama ,

cum am impresia că nu vă dați seama nici astăzi, **că vă poate fi fatal și d-voastră și regimului**

pe baza căruia ne găsim cu toții aici " (aplauze prelungite la majoritate)

-G.Cuza (LANC) : " Nu știm dacă suntem înglobați și noi în această mișcare de extremă dreapta ? Protestăm dacă e vorba de noi . "

Petre Andrei , Ion Mihalache - Victor Iamandi / Camera , 9 febr.'34

▫ **Atitudinea față de Garda de Fier .**

-C.Argetoianu (Un.Agrară) : La noi , **alegeri " libere "** , ca în occident , nu se pot face !
Singurul regim parlamentar "realist" este cel ce se practică :

"oarecari îndrumări inteligente " ; un control " delicat și discret" al urnelor.

Numai așa se pot face . La noi , **massele electorale nu sunt educate**

libertatea absolută nu poate fi folosită cu "discernământ" .

-Petre Andrei (PNT) : **La noi nu poate fi "occidentalizat" parlamentarismul - cum spune Argetoianu ?!** **Dar ... ultimele idei antidemocratice , antiparlamentare ,**

tot din occident vinParlamentarismul are virtuțile sale incontestabile.

Preferă " violența care poate înfiera de la tribună " , decât violența " împotriva căreia nu pot

deschide gura " . Preferă să izbucnească în Parlament toate nemulțumirile ,

decât " să se canalizeze pe calea conspirațiilor care, Dumnezeu știe unde pot duce țara noastră "

De aceea, **indiferent de luptele din parlament,**

" partidele de ordine să rămână la sfânta idee a constituționalismului

și a parlamentarismului."

Consideră o jignire adusă PNT , aluziile și insinuarea că PNT ar fi încurajat Garda de Fier , pe asasinii lui Duca !

-Victor Iamandi : **PNT a avut două atitudini : o parte a guvernului a vrut să facă ordine , o parte a guvernului a încurajat pe cei ce au făcut asasinatul de la Sinaia.**

Tilea și Vaida au contracarat tot ce a vrut să facă Petre Andrei la Iași !

-Petre Andrei :**PNL a încurajat Garda de Fier :**

În 1923, când a fost ucis Manciuc, dvs nu ați luat măsuri .Singurul care s-a revoltat

a fost George Mârzescu ! Universitatea a eliminat pe cei ce contribuiseră la asasinare ;

ministrul Învățământului le-a înmânat ... diplome !

Când s-a votat Constituția , **PNL a încurajat mișcările antisemite .**

În 1927, cu dureroasele fapte de la Oradea, ce măsuri s-au luat ?

Să citească pe Albert Landres, să vadă cum **studenții români sunt prezentați ca niște**

" instinctuali " , "aculturali " , "animalici" .

-Vict.Iamandi : În timpul guvernării **Vaida a fost o "totală toleranță" a mișcării**

de extremă dreapta , mai ales a Gărzii de Fier. **Din această încurajare a ieșit asasinatul.**

Vaida spunea :< Niște băieți! Să-i lăsăm în pace ! >

"---în ceea ce vă privește [----] nu puteți să nu rămâneți , în fața opiniei publice și

a parlamentului, **responsabili de desmățul și anarhizarea țării** , în timpul din urmă .

- I.Mihalache : **Ca ministru de Interne , el a dizolvat Legiunea Arhanghelului Mihail ,**

pentru că era o organizație anarhică , clandestină.

pentru a o sili să se legalizeze sub formă de partid de guvernământ.

Dacă învinuiți , direct sau indirect , guvernul Vaida de complicitate cu Garda de Fier,

va trebui să facem istoricul , de la obârșie , de când fondurile de ajutorare a studențimii

au trecut de la Ministerul Învățământului la ... **Ministerul de Interne , "cu un anumit rost "**

"Ați semănat vânt ca să culegeți furtună "

Între metoda dură a liberalilor , și metoda mai blândă a lui Vaida,

care a căutat prin "persuasiune și metode blânde" să abată o mișcare de la țelurile și

metodele sale anarhice, tinzând să o încadreze într-un regim de ordine legală,

el preferă metoda Vaida.

Așa, cum a procedat guvernul PNL, această organizație nu a fost distrusă.

"Nici un șef al ei nu a dezavuat asasinarea lui Duca ! "

-Iamandi : Cunoaște istoricul acestei organizații. Știe cum , în 1927,

a fost **"Legiunea Arhanghelului Mihail " , apoi a devenit "Garda de Fier" .**

Mihalache spune că a dizolvat Legiunea . În realitate, nu a izbutit .

"Ați făcut dizolvarea numai pe hârtie .Nu ați aplicat litera Jurnalului de dizolvare."

Arată **echivocul în care se complăce Mihalache** : pe de o parte, spune că a dizolvat Legiunea, pe de altă parte , aprobă "persuasiunea" lui Vaida.

Mihalache este simbolul democrației .Este el sincer când laudă metoda lui Vaida ?

În 1931, sub guvernul Iorga- Argetoianu , Garda a întrunit 30.000 de voturi ;

avea câteva cuiburi în câteva județe - la fel ca și comuniștii.

În 1931 , CZCodreanu a reușit să se aleagă la Piatra Neamț !

În 1932 , sub guvernul PNȚ, Garda a obținut 70.000 de voturi , și a luat 4 mandate .

Iar în curs de 1 an și 4 luni, Garda s-a întins în toată țara .

În 1933, în ajun de alegeri , Garda avea liste electorale în 68 de județe !

"Mișcarea aceasta nu a prins la suprafață , însă este adâncită.

Adânciturile sunt izolate, dar sunt periculoase "

La baza mișcării legionare ... "Este o doză însemnată de misticism și fanatism ,

pe lângă o mare doză de șarlatanism și snobism ;

șarlatanismul și snobismul **rataților vieții politice** , care au căutat să intre în cadrul acestei

mișcări . (**aplauze în Parlament**) misticismul și fanatismul unui grup , nu prea numeros,

de tineri care nu au izbutit să-și termine studiile și

care își închipuie că au misiunea sfântă **de a deschide țării acesteia alte drumuri**

decât acelea pe care **și dvs și noi** și înaintașii noștri , le- am urmat cu folos până acum .

Unul din șefii Gărzii a spus :

< cât timp este d.Vaida , nu este bine să facem nici o turburare ,

căci d-lui nu ne-a stânjenit în acțiunea pe care am desfășurat-o noi ,

dimpotrivă, ne-a încurajat .>

El, Iamandi , crede în democratism, **ca și PNȚ, ca și Mihalache, și nu ar trebui pe această**

temă să se încerce diversiuni.Face apel la solidaritatea tuturor.

-Mihalache : Se vede silit să spună ce răspuns i-a dat **IGDuca**, la 9 dec.1933, când ,

întâmplător , i s-a adus la cunoștință dizolvarea Gărzii de Fier :

< Toți trebuie să luptăm contra anarhiei, dar cu mijloace legale >

Dacă dvs veneați cu o lege care să trateze "excepțional" partidele teroriste, eram de acord.

Dar metoda dvs nu a fost legală "

-Iamandi : Și dvs ați dizolvat-o tot prin Jurnal !

-Mihalache : **Nicolae Titulescu a fost martor la discuția sa cu Duca.**

Duca regreta că nu și-a adus aminte ca în " Jurnalul " să amintească că guvernul PNȚ

a dizolvat " Liga " .I-am atras atenția că noi ne-am bazat pe o lege - care interzicea

organizațiile clandestine - și pe baza ei am dizolvat "Liga Arhanghelului Mihail " ,

care , pe atunci, era clandestină .

Nici o lege , însă, nu permite dizolvarea unui partid politic -

și Garda de Fier devenise un partid politic.

După metoda dlui Vaida, Garda avea 5 deputați , care au reușit să se compromită,

partizanii lor părăsindu-i .

Acum , după aceeași metodă Vaida, Garda ar fi pătruns în parlament cu cca 15deputați.

" Ce ar fi fost ? S-ar fi cutremurat pământul dacă ar fi fost aici 15 reprezentanți

ai Gărzii de Fier , care să arate superficialitatea și neseriozitatea lor

în politica Țării Românești ? "

Dvs ați început represiunea , ați arestat niște fruntași , dar nu pe cei mai mari .

Pe șef nu l-ați arestat !De aceea plutește echivocul !

"Sunt informat din surse foarte serioase că în ziua de 9 decembrie ,

prefectul Poliției Capitalei [**Gabriel Marinescu**] ar fi întrebat pe fostul șef de guvern

[**IGDuca**] dacă consimte ca șeful Gărzii de Fier [**CZCodreanu**]

să ceară o audiență la Palat , dar d. Duca a interzis acest lucru."

Asta era pe 9 decembrie . Pe 10 decembrie a venit dizolvarea și arestările.

"Cum de poliția nu l-a găsit pe Codreanu ? este complicitate sau incapacitate ? "

-Iamandi : Guvernul a procedat bine că a dizolvat Garda . Cei 5 deputați s-au făcut de râs , dar organizarea lor a crescut în toată țara . Să nu ne jucăm cu experiențele și formulele !

" Așa au început experiențele și aiurea [aluzie la Germania , la Hitler]

și știți foarte bine unde ajung experiențele lăsate în voia soartei, atunci când sunt făcute de nechemăți și de aventurieri "

Dezminte că șeful Poliției ar fi cerut audiență pentru Codreanu .

Nu poate da amănunte de ce nu a fost arestat Codreanu, dar , nu va întârzia cu acest răspuns.

Validarea alegerilor / 8, 9 febr.'34

2.)Întrevederi Gh.Tătărăscu -I.Mihalache : destindere ! 9 febr.'34

("Lupta " , 9 febr.'34)

Unele fapte care s-au produs par a indica faptul că **posibilitatea destinderii a fost definitiv abandonată. Atmosfera** în care se desfășuraseră **primele validări în Cameră**, unde s-au ridicat chestiuni foarte delicate, **a constituit un indiciu că cel puțin între cele două mari partide de guvernământ se poate duce o luptă civilizată.**

După cum se știe , **Gh.Tătărăscu** a avut o serie de **întrevederi cu șefii de partide , în vederea unei " destinderi "**

Mihalache a condiționat destinderea de sancționarea exemplară a tuturor abuzurilor electorale din alegeri. Tătărăscu a cerut dovezi, promițând sancționarea.

La recepția de la Peleş (vizita suveranilor bulgari) , Regele a avut o discuție animată cu Tătărăscu și Mihalache . În cercurile politice a "transpirat" **dorința Regelui de destindere.** La întrevederea ultimă (acasă la Tătărăscu) , **Mihalache a predat Tabloul funcționarilor, magistraților, ofițerilor , jandarmilor, vinovați de abuzuri și fraude electorale.**

Întrevederi Mihalache - Tătărăscu / febr.'34

3.) **Petre Andrei , Ion Mihalache - Victor Iamandi** , la validări : **Garda de Fier** , 9 febr.'34

("Universul" , an 51, nr.40, 11 febr.'34 ; DAD, MO 7, 9 febr.'34, fișe)

Petre Andrei , Ion Mihalache - Victor Iamandi / Camera , 9 febr.'34

▣ **Atitudinea față de Garda de Fier .**

[**LD : la validările alegerilor de la Roman**]

-**Petre Andrei** (PNT) : **La noi nu poate fi "occidentalizat" parlamentarismul - cum spune Argetoianu ?! Dar ... ultimele idei antidemocratice , antiparlamentare , tot din occident vin**Parlamentarismul are virtuțile sale incontestabile.

Preferă " violența care poate înfiera de la tribună " , **decât violența " împotriva căreia nu pot deschide gura "** . Preferă să izbucnească în Parlament toate nemulțumirile ,

decât " să se canalizeze pe calea conspirațiilor care, Dumnezeu știe unde pot duce țara noastră " De aceea, indiferent de luptele din parlament,

" partidele de ordine să rămână la sfânta idee a constituționalismului și a parlamentarismului."

Consideră o jignire adusă PNT , aluziile și insinuarea că PNT ar fi încurajat Garda de Fier , pe asasinii lui Duca ! "

-**Victor Iamandi** (subsecretar Interne) : " Domnule Andrei, îmi pare foarte rău că mă puneți în discuție și **faceți foarte rău că vorbiți de insinuare.**

Eu n-am insinuat nimic.Eu nu vreau să aduc aici, la tribuna Camerei, conversațiunile particulare cu dvs., pentru a vă dovedi că **dvs înșivă , când spuneți că eu insinuez, afirmați un neadevăr.**

Dvs sunteți mai în măsură decât oricare dintre foștii miniștri din guvernul PNT , să știți că **partidul dvs.a avut două atitudini :**

a fost o parte din guvernul dvs. **care a vrut să facă ordine și**

altă parte , care a încurajat pe aceia cari au comis asasinatul de la Sinaia.

-**Petre Andrei** : "Noi suntem cunoștințe vechi și cred că și d.subsecretar de stat , care cunoaște **atitudinea mea în această direcțiune, totdeauna fermă și rectilinie,**

nu va contesta adevărul celor spuse de mine "

-Iamandi : "Vedeți deosebirea dintre mine și dvs ? **Eu nu vă contest atitudinea dvs** , pe când dvs îmi spuneți că am insinuat.Vă amintesc un fapt, n-am să-l numesc, nu se poate aduce în fața Camerei. Înainte de plecarea dvs de la guvern, în octombrie, în timpul serbărilor de la Iași, când a venit MS Regele acolo, știți ce s-a întâmplat acolo, știți ce ați avut de luptat cu unii membri ai guvernului, pentru a înlătura unele manifestații care trebuiau să aibă loc.

-Petre Andrei : Era vorba de o vizită la Iași, la care era în joc **Fundația Regală și Universitatea** ,și era firesc ca Ministerul instrucțiunii să aibă cuvânt la alcătuirea programului. **Au venit însă, lăaturalnic, câțiva care l-au îndemnat pe prim-ministrul Vaida să meargă și în altă parte.Era conducătorul Ligii Crestine a studenților din Iași.**

-Iamandi : **Nu spuneți tot adevărul** .Cel care a venit cu această propunere era dl.Viorel Tilea , **subsecretar la președinție** [-----] **atitudinea dlor Vaida și Tilea a contracarat tot ceea ce dvs ați voit să faceți pentru apărarea ordinii** .

-Petre Andrei : Să nu uitați că **acea care au încurajat aceste mișcări au fost membrii PNL**.Vă aduceți aminte că **în anul1923 , unul din aceeași grupare** - atunci nu era încă separată de gruparea d-lui profesor Cuza - **același personajiu [CZCodreanu] , ucide pe prefectul Poliției din Iași, dvs fiind la putere ,și nu luați nici o măsură** . Se revoltă un om de suflet , răposatul **Georgel Mârzescu** un om întreg , dar este **singur în întreg guvernul**. **Puteți spune că noi am pregătit atmosfera asasinatului ?**

-Iamandi : Vreau să pun la punct afirmațiile dvs.Dle Andrei, **eu nu am spus că dvs ați pregătit atmosfera morală a asasinatului**.

Vom vorbi la timp despre asta , și **vom arăta cine a pregătit-o**.

În ce privește pregătirea atmosferei morale, **care a încurajat pe cei cari socot că în țara aceasta , viața politică trebuie să fie schimbată cu revolvere și bombe, despre aceasta nu v-am acuzat pe dvs**. Sunt alte grupări politice care au creat, din motive de interes electoral, această atmosferă morală, și despre acestea vom vorbi la timp. **Dvs v-am reproșat un singur lucru că, în special guvernarea Vaida , a fost o guvernare de "completă toleranță a mișcărilor de extremă dreaptă, și în special a " Gărzii de Fier " . Din această încurajare a ieșit asasinatul.**

Dvs faceți rău că vă refugiați în trecut.Chiar dacă unele din afirmațiile dvs sunt adevărate, asta nu justifică greșelile dvs de mai târziu.Nu încercați zadarnic să faceți o deosebire între ceea ce a făcut **Georgel Mârzescu** , care era **factor hotărâtor în acea guvernare** , și acțiunea PNL.PNL a fost de acord cu tot guvernul și toată politica sa.

Degeaba încercați să faceți o diversiune dincolo de mormânt.

În politica lui Mârzescu , în ce privește Universitatea , **dta - care pe atunci nu erai în PNT - ai sprijinit politica sa la Iași** .

-Petre Andrei : **Da, în politica universitară am fost de acord**. Alături de **Georgel Mârzescu** , alături de **Iamandi**, față de atitudinea de la Universitate și de studenți, la Iași.

Atunci toată Universitatea și toți profesorii aprobau și erau alături de Georgel Mârzescu.

-Iamandi : **Unii dintre dvs au crezut că, încurajând și tolerând mișcărilor de extremă dreapta , întrebuițând cuvântul d-lui Vaida < niște băieți, să-i lăsam în pace ! > ,**

ați crezut că veți putea clădi pe acțiunea aceasta a tineretului o nouă acțiune politică .

De aceea sunteți responsabili de ceea ce s-a întâmplat în ultima vreme.

".. în ceea ce vă privește [----] nu puteți să nu rămâneți , în fața opiniei publice și a parlamentului, **responsabili de desmățul și anarhizarea țării** , în timpul din urmă .

(**aplauze prelungite la majoritatea PNL**)

-I.Mihalache : " Dle subsecretar de stat, permiteți-mi să arăt părerea că **nu este prudent ca pe o cale de întrerupoere , să aduceți în discuție** , în mod fărâmițat , **o problemă așa de importantă**.Va veni vremea să discutăm în largul ei , până atunci , însă, fiindcă dvs ați adus-o în discuție, **sunt nevoit să fac câteva observațiuni**.

" **Ca ministru de Interne , am dizolvat Legiunea Arhanghelului Mihail** pentru că **era o organizație și anarhică , și clandestină**.

pentru a o sili să se legalizeze, sub formă de partid de guvernământ.

Dacă dvs , însă, învinuiți , direct sau indirect , guvernul Vaida de complicitate cu Garda de Fier , va trebui să facem istoricul ceva mai vechi , de la obârșie ,și anume

de când fondurile de ajutorare a studențimii au trecut de la Ministerul Învățământului la ...

Ministerul de Interne . Atunci s-a semănat sămânța anarhiei .

Ați semănat vânt ca să culegeți furtună "

Între metoda dvs , așa cum ați aplicat-o , care a costat decapitarea unui primministru ,

și metoda d-lui Vaida , care a căutat ca , prin persuasiune și metode mai blânde ,

să abată o mișcare de la țelurile și metodele ei anarhice ,

tinzând să o încadreze într-un regim de ordine legală .

dați-mi voie, repet , să-mi arăt , între aceste două metode ,

preferința mea pentru metoda d-lui Vaida , și nu pentru metoda dvs .[-----]

M-aș fi înclinat în cazul când această metodă a dvs , cu consecințele ei așa de dureroase ,

ar fi dus la distrugerea acestei organizații anarhice .

Nu ați distrus-o , nu s-a simțit acest lucru până acum .

-Voce PNL : Poate că știi d-ta ceva !

-Mihalache : "Iată ce știu eu și vreau să-ți spun și d-tale , ca să știi și d-ta .

Ceea ce este îngrijorător , pentru noi toți, este că , din sânul acestei organizații ,

nu am văzut până acum nici o dezavuare a atentatului , din partea șefilor .

Ceva mai mult, am durerea să o spun aici , că , din nenorocire , nu toată lumea înfierează cu

convingerea cu care o facem noi, acest odios atentat . Aceasta este și mai îngrijorător .

Când șefii acestei mișcări anarhice vor fi puși în libertate , ei vor aduce ,

pe lângă îndrăzneala de până acum , și un atribut de mucenicie ,

și atunci primejdia este și mai mare .

Prin urmare , metoda dvs a fost așa de costisitoare , așa de dureroasă , și nu a ajuns la

rezultat . Dacă nu a ajuns la rezultat , permiteți-mi ca , față de metoda dvs ,

să consider superioară metoda Vaida "

-Iamandi : " Intervenția dlui Mihalache , nu poate rămâne fără răspuns .

Eu recunosc , d.Mihalache , ca ministru de Interne , a încercat să dizolve Garda de Fier .

-Mihalache : Am dizolvat Legiunea " Arhanghelului Mihail"

-Iamandi : Este același lucru .

-Mihalache : Dvs aveți dosarele Siguranței . Atunci descopeream cuiburile legionare

cu ajutorul Siguranței , pe câtă vreme astăzi Garda este partid politic cu cluburi .

-Iamandi : Eu cunosc și dosarele la care vă referiți și cunosc foarte bine și

evoluția acestei grupări , de la început și până astăzi .

Într-adevăr , această legiune , Arhanghelii Mihail și Gavril , a fost până în 1927 și pe urmă ,

ca organ politic de luptă și de acțiune , s-a transformat în Garda de Fier .

Dar legiunea Arhanghelii Gavril și Mihail și partidul politic Garda de Fier , sunt același lucru ."

[-----] Dizolvarea a făcut-o pe hârtie .

Ce înseamnă a dizolva o organizație subversivă ? Însemnează a face un simplu Jurnal al

Consiliului de miniștri ? Sau înseamnă a trece la aplicarea acelui jurnal în practică ? [-----]

Mihalache a apărut pe d.Vaida și metoda d-sale , pe care a numit-o " metoda persuasiunii ."

Făcând aceasta , Mihalache s-a repudiat pe el : pe de o parte , se laudă cu dizolvarea ,

pe de altă parte , preamărește metoda Vaida ! Cunoscându-l pe Mihalache din 1911 ,

știind credința sa democratică , îl întreabă : "sunteți dvs sincer atunci când spuneți că d.Vaida

, prin metoda persuasiunii , a ajuns la bun rezultat ?"

"Metoda persuasiunii se întrebuițează față de oamenii care lucrează la lumina zilei ,

a căror doctrină este bine precizată , al căror program este așezat în cadrul legilor

existente , și a căror metodă de lucru nu poate îngădui să se facă apel la forța brutală ,

la revolver și la bombă ." (apaluze prelungite la majoritate) [-----]

O scurtă privire retrospectivă asupra Gărzii de Fier , poate fi edificatoare :

Vict.Iamandi /

" La 1931 , la alegerile prezidatede d Iorga și Argetoianu , Garda de Fier n-a izbutit să întrunească în toată țara , decât 30.000 de voturi ; iar organizarea ei în țară , se rezuma la câteva cuiburi în câteva județe . Organizarea Gărzii se asemena cu cea comunistă .

Corneliu Zelea Codreanu , conducătorul acestei grupări, **a izbutit să se aleagă la Neamț. În alegerile de sub dvs, în anul 1932, Gardade Fier a obținut 70.000 de voturi și luat 4 mandate.**Va să zică, în curs de un an și patru luni, de unde această organizație nu era fixată decât 5-6 județe, și începuse să ia contact cu încă 10 județe, **a ajuns să se întindă în toată țara .**

Înainte actualelor alegeri, [nov.'33] la începutul campaniei electorale, listele Gărzii de Fier erau gata în 68 de județe.

" **Îmi dau seama de răspunderea ce o am , și nu voi veni să fac aici declarațiuni care ar trebui să ne îngrijorez mai mult decât trebuie .**

Mișcarea aceasta nu a prins în suprafață ,

însă este adâncită. Aceste adâncituri sunt izolate , dar sunt primejdioase."

Va să zică într-un an și jumătate , **sub regimul dvs de persuasiune**, această organizație și-a atins aripile ei **în toate părțile țării**, și, orice mi-ați spune dvs , **cunoașteți bine ce stă la baza acestei mișcări**, este o însemnată **doză de misticism și fanatism** , pe lângă o foarte mare doză de **șarlatanism și snobism.**

Șarlatanismul și snobismul rataților vieții politice ,

care au căutat să intre în cadrul acestei mișcări,

misticismul și fanatismul unui grup , nu prea numeros, **de tineri** cari n-au izbutit

să-și termine studiile și cari își închipuiau **că au misiunea sfântă de a deschide țării acesteia alte drumuri** decât acelea pe cari **și dvs și noi și înaintașii noștri,**

le-au urmat cu folos până acum " (**aplauze la PNL**)

Este Garda de Fier și **când este grefată pe asemenea mentalități** , oricât ați spune dvs ,

că persuasiunea dlui Vaida a fost un mijloc de a o aduce la simțul realității , vă înșelați.

Știți dvs, dle Mihalache, **de ce au cruțat guvernarea dvs de turburări ?**

Vă vom da dovezi scrise la timpul oportun.Au cruțat-o tocmai pentru că **unul din conducătorii**

Gărzii de Fier a spus : < Cât timp este d.Vaida , nu este bine să facem nici o turburare ,

căci d-lui nu ne-a stânjenit în acțiunea pe care am desfășurat-o noi,

dimpotrivă, ne-a încurajat .>

Eu nu aș putea să vă dau răspunsul întreg astăzi [-----]

cred că **aveți o răspundere cel puțin egală cu a noastră**, ca să faceți tot ce se poate face pentru ca **regimul de astăzi să-l consolidăm** și să-i dăm posibilitatea unei dezvoltări serioase în viitor.Eu nu cred , și sunt convins că și dvs., aveți aceeași credință ca și noi,

nu cred că regimul actual al democrației constituționale, în cadrul căruia trăește statul nostru, **se va prăbuși. Cred** , dimpotrivă, cu toată tăria , **în trumful final al ideilor democratice.**

Cred că ne găsim în fața unei **epoci tranzitorii** care va înceta , dar pentru ca să înceteze cât mai curând, **trebuie să înțeleagă toată lumea** că nu este permis , în momentul când ne găsim la acest post de răspundere pe care l-am plătit cu sacrificiul sângeros al conducătorului nostru , **nu este permis nimănui să facă diversiuni** de un fel sau altul, așa cum s-a întâmplat în campania electorală [.....]

fac apel la dvs , până când vom dezbate acest proces aici, în toată întregimea lui,

să aveți încredere în noi , cari nu apărăm în momentul de față interesele trecătoare ale unui

guvern, ci **apărăm însăși temeiurile pe care se sprijină existența regimului democratic ,**

în mijlocul căruia trăim "

A doua intervenție /

-Mihalache : Se vede silit să spună ce răspuns i-a dat lui IG Duca , la 9 dec.1933, când ,

întâmplător , i s-a adus la cunoștință dizolvarea Gărzii de Fier :

< Toți trebuie să luptăm contra anarhiei, dar cu mijloace legale >

Dacă dvs veneați cu o lege care să trateze "excepțional" partidele teroriste, eram de acord.

Dar metoda dvs nu a fost legală "

-Iamandi : Și dvs ați dizolvat-o tot prin Jurnal !

-Mihalache : Nicolae Titulescu a fost martor la discuția sa cu Duca.

Duca regreta că nu și-a adus aminte ca în " Jurnal " să amintească că guvernul PNT

a dizolvat " Liga" .I-am atras atenția că **noi ne-am bazat pe o lege - care interzicea**

organizațiile clandestine - și pe baza ei am dizolvat "Liga Arhanghelului Mihail " ,

care , pe atunci, era clandestină .

Nici o lege , însă, nu permite dizolvarea unui partid politic -

și Garda de Fier devenise un partid politic.

După metoda dlui Vaida, Garda a avut 5 deputați, care au reușit să se compromită, partizanii lor părăsindu-i. La Neamț, unde în alegerile celelate s-a ales CZCodreanu, când s-a văzut că însuși șeful, CZCodreanu, și-a dovedit aici incapacitatea lui, cei dintâi care l-au părăsit au fost partizanii lui, trecând la alte partide.

Chiar acum, după metoda Vaida, ar fi pătruns în Parlament,

după însăși calculele lor că ar fi luat 100.000 de voturi, încă 15 reprezentanți ai Gărzii.

"Ce ar fi fost? S-ar fi cutremurat pământul dacă ar fi fost aici 15 reprezentanți ai Gărzii de Fier, care să arate superficialitatea și neseriozitatea lor în politica Țării Românești?"

A doua observație. "Dvs ați început represiunea, ați arestat niște fruntași,

dar nu pe fruntașii fruntașilor. Pe unul [Moța] am citit în gazetă,

că l-ați găsit după 30 de zile, stătea nederanjat acasă la el

iar pe șeful organizației [CZCodreanu] nu l-ați arestat!

De aceea plutește echivocul!

"Sunt informat din surse foarte serioase că în ziua de 9 decembrie,

prefectul Poliției Capitalei [Gabriel Marinescu] ar fi întrebat pe fostul șef de guvern

[IGDuca] dacă consimte ca șeful Gărzii de Fier [CZCodreanu]

să ceară o audiență la Palat, dar d. Duca a interzis acest lucru."

Asta era pe 9 decembrie. Pe 10 decembrie a venit dizolvarea și arestările.

"Cum se poate ca, de atunci până acum, să nu-l găsească?"

Din două, una: sau este complice sau este incapabil.

Și într-un caz și în altul, trebuia să tragă consecințele

Și trebuie să-și tragă consecințele însuși ministrul de Interne. Este dator cu un răspuns.

Vă rog să răspundeți, pentru ce șeful poliției care a intervenit pentru audiență,

l-a pierdut din mână? Este incapabil sau este complice?"

A doua replică

-lamandi: Cu privire la metoda folosită la dizolvarea Gărzii, va răspunde la timpul potrivit.

Îi va servi lui Mihalache - căruia nu-l pune la îndoială buna credință - argumentele și actele care vor dovedi că **"bine am făcut când am dizolvat Garda de Fier."**

"Cine își închipuie că au făcut această dizolvare din motive electorale, se înșela amar.

Ce ne putea strica un număr de 10 sau chiar 15 deputați, în acest Parlament, aparținând acestei grupări? [-----] am făcut dizolvarea pentru că pretindem a fi prevăzut

consecințele grave ale metinerii acestei grupări.

Mihalache a spus că cei 5 deputați gardiști s-au făcut de răs. Îi cunoaște și el, le cunoaște

valoarea, dar ... deși s-au făcut de răs la tribună, "organizația lor a crecut în țară

și cunos metodele pe care vor să le transforme în sistem de guvernare.

[LD: previziune? presentiment? Viitorul îi va da dreptate.] Măine, sunt sigur că

ar fi constituit o primejdie mult mai mare, pe care nu știu dacă am fi plătit-o

numai cu un singur asasinat. "Die Mihalache, să nu ne jucăm cu formulele

și cu experiențele, așa au început experiențele și aiurea [aluzie la Hitler]

și dvs știți foarte bine unde ajung experiențele lăsate în voia soartei,

atunci când sunt făcute de nechemați și de aventurieri. [-----]

[LD: care să fie adevărul cu ascunsul lui CZCodreanu de Lupeasca? de Gabriel Marinescu?

Sau Mihalache, ranchiunos pe Marinescu; sau lamandi naiv și credul!]

DI Mihalache a ridicat chestiunea felului cum și-a făcut datoria organele de poliție, mergând până acolo încât parcă știe mai multe decât noi.

Vorbește de intervenția făcută de șeful poliției Capitalei [Marinescu!],

de intervenția acestuia ca Regele să-l primească pe Codreanu în audiență ...

"Dați-mi voie să desmint această aserțiune a dvs. Ea poate fi produsul imaginației multor

intriganți, multor colportori de la diferitele răspântii ale străzilor din București sau din diferite

localuri, nu corespund însă adevărului, fiindcă trebuie să fiți convins de un lucru:

atunci când guvernul s-a oprit la soluția dizolvării, nu mai era posibil să se încerce o

revenire asupra unei hotărâri luate și, în orice caz, nu mai era posibil să se încerce

ca acela [CZCodreanu] care trebuia dizolvat peste câteva ceasuri,

să se ducă în fața Majestății Sale să se explice asupra unei chestiuni care nu mai avea nici un rost de a fi discutată și explicată în acel moment.

Mihalache se întreabă **de ce nu a fost arestat , până acum Corneliu Codreanu ?**

"N-a fost arestat .Nu vă pot da detaliile acestei chestiuni [-----] sunteți în măsură să cunoașteți **peripețiile unei urmăriri** și care sunt **dificultățile** care se ivesc în fața unei asemenea acțiuni polițienești .[-----] Vom da satisfacție completă opiniei publice , pentru ca și **conducătorul Gărzii de Fier nu va mai scăpa nici vigilenței și nici sancțiunii legii.** [-----]

Nu vreau să termin cu un nou reproș la adresa dvs., dar , **orice aș face eu**, în fața opiniei publice **dvs ați prefațat evenimentele de ieri. Dați-ne și dvs astăzi concursul ,** pentru a repune lucrurile în stare normală " (**apaluze prelungite și repetate la PNL**)

IonTotu , prim-redactor la **"Viitorul"** , proaspăt deputat , scria după ședința asta :

" Nu ! hotărât lucru , n-am învățat nimic din tragicul eveniment de la Sinaia !!

Nu numai noi - și prin asta înțelegem **partidele și grupările politice - nici burghezia și democrația românească**. Având mentalitatea copilului mic , căruia oricât i-ai spune că a pune mâna pe soba fierbinte este sigur că se arde , nu te crede până nu se va fi fript singur - **oamenii noștri politici** păstrând , in nefericire, această **mentalitate**, dovedesc că **n-au măcar simțul elementar de conservare** al animalelor inferioare. De ce o fi așa , nu știm. Constatăm și atâta tot .

" Burghezia și democrația românească trec prin **convulsii grele** care le pot fi fatale.

Fapte precise arată că **forțe anarhice , inconștiente, le subminează.**

Și primejdia este cu atât mai mare cu cât **conducătorii dizolvatei " Gărzi de Fier "**

n-aveau **nimic de pierdut** și

nu cunoșteau nici ce se cheamă , pentru un om civilizat , **scrupulul.**

" Totuși , cu toate **pericolele mari** , care prin dezvoltarea acestei "Gărzi"

erau **de prevăzut din alte experiențe de aiurea** ,

persistă o nepermisă ușurință de judecare a situației , până și la elementele cele mai fruntașe. Așa de pildă, **d.Ion Mihalache , șeful PNT** , ponderat prin fire și educație, spune candid , **în duelul cu d. Victor Iamandi :**

<Ei , și ce ? Care ar fi fost primejdia dacă 15 deputați gardiști intrau în Camera ? >

Și mai adaugă tot d-sa :

< Iată pentru ce , metoda persuasiunii , întrebuințată de.Vaida ,era cea mai bună .>

Nu voim să șicanăm pe d.Ion Mihalache. Onestitatea d-sale și stima pe care i-o datorăm , ne împiedică. Vom remarca însă că "persuasiunea" nu a fost străină de tragicele evenimente.

Dar l-am întreba : **Nu cumva în Germania , țară de burghezie tradiționalistă,**

cu o mișcare socialistă puternică, s-a început de la 4 deputați hitleriști , apoi la 10 , etc ?

Cu atât mai mult la noi, unde curențele se formează cu iuțeală vertiginoasă ,

explicabilă popoarelor înapoiate culturalicește,

și unde **mistica se creează fără să-ți dai seama.**

Dovada : în 1932 s-au ales **5 deputați** , iar mișcarea avea **simpatii în 6-7 județe,**

după un an de "persuasiune" vaidistă , Garda număra **organizații în toate cele 71 de județe!**

Cum a fost posibil ca d.Mihalache să răspundă , cum a răspuns ? "

(Rev."Parlamentul românesc " , an V, nr. 133, 12 febr.'33)

Validarea alegerilor / 9 febr.'34

4.)**NN Săveanu** , președ.Camerei , **16 febr.'34**

(DAD, MO 10, șed. din 16 febr.'34,)

NNSăveanu / 16 febr.'34

▣ **Consolidarea regimului monarhic constituțional**

▣ **Respectarea parlamentarismului**

▫ Apel la solidaritate

" [-----]Ființele omenеști : se nasc, trăesc și mor.

Nu putem rămâne stane împietrite în credințe vechi , care s-au dus ;

Trebuie să ne adaptăm la nevoile cele noi, ele sunt un imperativ categoric al zilei ce trăim.

"România de azi are nu numai alte hotare , dar și alte probleme de rezolvat ;

să fim la înălțimea chemării ce avem - numai astfel ne vom îndeplini datoria .

" D-lor deputați, între toți cei care se perindă pe suprafața globului **există o solidaritate ;**

ea leagă nu numai pe cei din generația de astăzi , dar ea este un lanț , care ne unește cu trecutul și viitorul.

"Solidaritatea aceasta este mult mai strânsă între toți fiii acestei țări , căci,

după cum spune scriitorul : **< Patria este cel mai dintâi și cel mai de apoi cuvânt al omului ; într-însa se cuprind toate bucuriile lui ; simțirea ei se naște odată cu noi și e nemărginită și veșnică ca și Dumnezeu .>**

" Cei de ieri , ne-au lăsat o monarhie cu regim constituțional ,

în care **se încadrează o viață parlamentară.**

Să o continuăm și să întărim această moștenire ;

să fim slujitori credincioși ai **regimului constituțional ,**

să nu coborâm regimul parlamentar .

Astfel vom desăvârși opera pentru care s-au jertfit înaintașii noștri

și vom lăsa , celor ce vin după noi, nu numai o țară mare , dar și pe deplin consolidată "

(aplauze unanime, repetate, îndelung prelungite)

NNSăveanu / 16 febr.'34

5) Oct.Goga , discurs la mesaj : // România prerevoluționară // , 24 febr.'34

(DAD, MO 11, șed. din 24 febr.'34, p. 422- 425)

[LD : foarte interesant discurs ! Cu o primă parte în care predomină ironia și stilul

opoziționistului "de serviciu" - care a și fost aprobat de toată opoziția ! -

apoi, un atac de substanță la adresa democrației , a principiilor sale sacrosante,

a instituțiilor sale, într-un cuvânt la negarea regimului politic în care evoluase România

după Unire , culminând cu diagnosticul demonstrației : România prerevoluționară .

Discursul marchează , fără echivoc, convertirea lui Goga

la o doctrină autoritaristă, antidemocratică, naționalistă, xenofobă ,

având ca stindard deloc original, deviza : "România , Românilor ! "

Goga / 24 febr.'34

▫ Prematura acordare a votului universal

▫ Democrația viciată

[LD : atenție ! fără prejudecăți, fără ipocrizii și complexe, va trebui să-ți spui părerea

în această chestiune. Între timp ai experiența de aproape 50 de ani de dictatură comunistă ,

tot sub " vot universal" , și , mai elocvent, ai experiența de după 1989 , a acestui vot.

De ce trebuie să sărim în sus , să considerăm neapărat "reacționar" ,

luciditatea unor oameni privin acest "vot universal" ?

" Egalitatea" și "votul universal " ... utopie ? demagogie ?]

" În adevăr, din primele zile de după război, **demobilizarea militară** a echivalat la noi

cu **desarmarea morală a neamului** . Încetând regimul de severitate în conducerea și

adminisrarea țării de pe vremea ostilităților, **am trecut deadreptul la svârcolirile votului**

universal , în întâia etapă . Vor fi fost exagerări și nedreptăți adeseori

în stăpânirea quasi -dictatorială a primelor luni post -belice ;

dar **ideea națională s-a păstrat neștirbită** , ca o zestre a tranșeelor ,

iar **principiul autorității s-a afirmat la tot pasul.**

"Așa zisa democrație, însă, instalata la baza noului stat ,

ne-a prăvălit într-o dislocare haotică.

Votul universal, în forma lui actuală, exercitat de o populație fără pregătire ,
a devenit un obstacol pentru dezvoltarea și întărirea țării ; (exclamări la PNL și PNT)
concepțiunea națională a fost înlocuită cu preocupările sociale și cu lupta de clasă
spiritul public , năvălit de revendicări pur materiale , a pierdut din vedere însuși scopul
care s-a dus lupta noastră de veacuri ; **demagogia**, din ce în ce mai trivială , **gonind de pe**
arena vieții publice , **elita intelectuală** , prin concesiile ei interesate , **a anarhizat masele** ,
pentru a căror înfrânare , **fiecare guvern s-a folosit** de cele două atribute constante ale
democratismului începător : corupția și teroarea.
Figurile de mâna a doua , care au ajuns la **rol de conducere** , din acest **laborator otrăvit**, cu
nepriceperea și rapacitatea lor, au pus în circulație **planuri și formule**
pornite să dărâme orice impuls de ordine din instinctul mulțimii . "

Goga / 24 febr.'34

▣ **România pre-revoluționară : Românism eclipsat ! Străinii ! Evreii ! Bolșevicii !**

[**Atingând și această latură, Goga culege aprobarea entuziastă a cuziștilor,**
care se va manifesta până la sfârșitul discursului.]

" Negreșit , d-lor , că prin o astfel de oblăduire , nu numai că s-a slăbit vigoarea inițială
a acestui popor , dar , încetul cu încetul , o dată cu scăderea noastră de prestigiu ,
străinii au ridicat capul , s-au transformat în **exploatorii elementului băștiaș** ,
și au început să **privească peste graniță.**

Minoritățile s-au reconfortat și unele au adoptat **atitudini disprețuitoare** la adresa țării.
Oameni de import , fără rădăcini aici , **s-au înfipt în aparatul de Stat** , pe care , în mare parte ,
I-au acaparat dând impresia că **suntem o așezare polietică** ,
cu rolul de **stăpânire a românismului** , din ce în ce mai **eclipsat.**

Tineretul nostru , imobilizat de mizerie , stă cu brațele încrucișate și cu buzele strânse ,
în vreme ce **indivizi de contrabandă** afișează o **zgomotoasă satisfacție** , trezind amărăciune
și răspândind nesiguranța ."(**aplauze la PNA și LANC**)

"Răscoliți pretutindeni de un sentiment de largă nemulțumire , rezultanta unui complex de motive ,
noi avem în față România pre-revoluționară a ultimilor ani ,
de care am amintit la această tribună.

" Paralel cu procesul destrămării noastre , **continentul întreg s-a resimțit** de pe urmele
războiului de **o efervescentă a maseilor** , prinse în **mreaja lozincilor dizolvante** .

Au fost destule prilejuri , când **s-a crezut că triumfă steagul roșu** ,

pe care **vântul nebuniei de peste Nistru I-a fluturat neconținut peste capul Europei** .

S-au debitat **teoriile unui patriotism continental** , pe deasupra fruntariilor dintre popoare ,
și s-au găsit **mulți călători fără țară** , poposiți cam în tot locul ,

cari au început să țese **rețeaua unei umanități fără criterii de diferențiere** .

-Nichifor Robu : Umanitatea cu perciuni !

-Goga : Aceste manifestări , însă , **morbide sau programatice** , au atins o țintă cu totul
protivnică . Pretutindeni s-a pornit **o recrudescență a ideii naționale** ,
biciuite până la paroxism , tocmai de uneltirile detractorilor ei."

Goga / 24 febr,'34

▣ **Noua concepție de Stat : autoritarism și naționalism integral**

▣ **Modelul : Mussolini !**

▣ **Monopartidocrația productivă .**

" La lumina fulgerelor care amenințau noțiunea patriei ,

s-a întrezărit o nouă concepțiune de Stat ,

grefată de **principiile autorității și ale naționalismului integral.**

Mussolini a fost creatorul care a plămădit , mai întâi într-un **sistem de cugetare politică** ,
recentul **reviriment de redeșteptare universală.**

Rând pe rând, **au căzut alcătuirile lumii vechi, înfrânate de valul acestei ideologii** proaspete și cotropitoare. **Mulțimea însăși**, cu intuiția ei, **deslușind o salvare în noul curent**, s-a pornit să elaboreze ca percepțiile din vecini."

" Ca un lucru de la sine înțeles, s-a fixat în opinia publică din toate părțile ,
că **nu poate fi vorba de un import *tale quale*** ,

ci de o **adaptare a ideilor fundamentale, la împrejurările și tradițiunile locale** .

Setea de autoritate , însă, nevoia unui **comandament unic**, ridicată pe ruinele agitațiilor sterpe, **închegarea** tuturor forțelor națiunii într-o **monopartidocrație productivă**, după atâta amar de desbinare distrugătoare , toate aceste îndemnuri **preocupă astăzi**

psihologia masselor și au început **de jos în sus, să se afirme** cu o tărie neobișnuită.

" Este firesc că **și la noi au pătruns** , găsind un teren prielnic în pustiirile sufletești și materiale , pricinuite de specificul regim parlamentar al țării noastre.

Lumea cere o primenire , lumea aruncă la fier vechi toate vorbele mari cari s-au plimbat până acum, recoltând voturi și semănând nenorociri.

Cât de categorică este această **rectificare de simțire a celor mulți** , o știu toți aceia care s-au apropiat de popor și au ascultat revendicările celor oproșiți de la sate .

Pentru a ilustra acest adevăr : **însuși d.Mihalache** ,

produs tipic , cu toate beneficiile , al mișcării noastre populare de ieri,

riscând un act de ingratitudine față de misterul propriei sale **procreațiuni politice**,

ține să se pună de acord cu noua orientare și, într-un elan de sinceritate ,

ne vorbește de o **"democrație corijată"** , după normele fasciste

Goga / 24 febr.'34

▣ **Partidul Național -Agrar**

[LD : la sfârșitul discursului, s-a văzut ținta urmărită de Goga :

atragera către partidul său a mișcărilor naționaliste, inclusiv a Gărzii de Fier ,

pentru realizarea unei coagulări capabile să ceară și să cucerească puterea.

El va persevera în acest autointitulat "apostolat " , în ani ce vor urma ...]

"**Partidul Național-Agrar** , conștient că **numai o largă primenire** ,

având la temelie **ideia națională și principiul de autoritate** ,cu toate consecințele lor logice

, **poate să ne scape de pe marginea prăpastiei** , **se dedică acestui apostolat** ,

având ca țintă **redeşptarea neamului și noua lui organizare politică** ,

prin toate mijloacele compatibile cu căile onoarei [LD : **atenție ! Nu a constituției !**]

Această concepție , preconizată de noi cu mulți ani înainte, îi este perfect familiară ,

astăzi când **românismul** , prin instinctul său de conservare ,

și-a decretat mobilizarea lui sufletească.

" **PNA** , înțelegând necesitatea istorică a raliei tuturor mișcărilor sincere naționale

într-un mănunchi , **cu scopul de a lua conducerea țării în timp apropiat**

(**înteruperi pe băncile majorității**) știind că , sub tăcerea de astăzi ,

se plămădesc forțele tumultuoase de mâine ,

face apel la toată suflarea , liberă sau încarcerată , [Garda de Fier]

să se miște ascultând lozinca :< România a Românilor ! >

O.Goga / 24 febr.'34

6.) **Gh.Brătianu (PNL) , discurs la mesaj, 24 febr.'34**

(DAD, MO 11, șed. din 24 febr.'34, p. 425- 428)

G.Brătianu / 24 febr.'34

▣ **Mesajul Regal**

▣ **Adresa de răspuns**

Discuția Mesajului înseamnă **examinarea situației generale politice** și

definirea atitudinii partidelor opozante față de concepția și metodele guvernului .
[-----]

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ Guvern liberal ?!

[L D: Gh.Brătianu înfățișează **fizionomia ideala a unui guvern liberal**.

Poate fi expusă în ghilimele la orice capitol de **doctrină liberală**,
ca o **chintezență a valorilor liberalismului** : **libertate , democrație ,**
constituționalism , parlamentarism , legalitate , ordine morală.

Faptul că , din figurile românești ale liberalismului , el invocă doar pe cei din familia Brătianu , pe **Ion și Vintilă Brătianu** - tatăl și fratele mare -

(spre deosebire de Dinu care vorbea și de Sturdza și a admis excelența lui Duca)

poartă pecetea "complexului" fratelui bastard care ,
pornit în dizidență pe tema Restaurației - cu speranța că Regele ,
pentru care a făcut ruptura , va vedea în el pe liberalul demn de guvernare -
se vedea înșelat în așteptările lui.

Altfel , însă , **crediința sa liberală este fără cusur**,

singura nedreptate , făcând-o fraților lui.

Știu că această opinie poate fi vulnerabilă , ca venind de la un "istoric" dar...

cum eu nu țin să fiu atât de ortodoxă , voi risca această abordare .

Lecuit de "carlism" , trecând treptat chiar în tabere anticarliste ,
lui Gh.Brătianu îi va trebui încă 5 ani de tribulații politice laterale ,
până să revină în familie ! Cum ași putea aborda altfel chestiunea ?

"Ea [tragedia de la Sinaia] ridică , în toată întinderea și în toată gravitatea ei ,

problema respectării libertăților constituționale și a principiilor

pe care trebuie să le reprezinte prin concepția , ca și prin acțiunea sa ,

orice guvern , dar mai ales un guvern al partidului liberal.

Strămoșii noștri ne-au deprins cu gândul că **un guvern liberal**

este **un guvern cu prestigiu și autoritate desăvârșită ,**

cu mână liberă în conducerea statului ,

fără ipoteca nici unei știrbiri și nici unei transacțiuni ."

(**aplauze la PNL-georgist**)

Un guvern cu depline puteri , pentru a avea și **deplină răspundere**
și a menține astfel la adăpost de orice zguduiri , **rolul normal al factorilor**
care alcătuiesc **structura permanentă a vieții noastre constituționale**.

Un guvern care , prin propriile sale forțe politice și morale ,

să poată cârmui fără siluiri , rezolvând problemele și îndrumând curente de opinie ,

în cadrul vieții democratice și parlamentare ,

de care **noțiunea liberalismului nu trebuie despărțită ,**

un astfel de guvern **nu se poate sprijini ca formulă și practică de guvernământ ,**

pe un sistem de represiune , de teroare și de delațiune ,

suprimând libertățile individuale , stânenind în afară de incinta Parlamentului

orice viață politică normală .

Un guvern liberal , prin însăși constituirea sa ,

trebuie să cuprindă în sânul său **forțele politice reale ale partidului ,**

pentru că **un guvern liberal nu trebuie să întărească , printr-un nou exemplu ,**

teoria pe atât de greșită , pe cât de tendențioasă ,

a incapacității regimului parlamentar ,

ce se înfiripează tot mai mult ca o concluzie a ultimelor guvernări de partid .

Nu este adevărat că a dat greș un regim întemeiat pe Constituție și Parlament ,

atâta vreme cât aceste instituții nu au fost și nu sunt lăsate

să-și exercite , prin reprezentanții și conducătorii lor ,

întreaga lor răspundere și întreaga lor acțiune . (aplauze PNL-georgist)

Nu este de ajuns să amintim de Constituție numai cu prilejul solemnităților ,

iar ideea de ordine , nu poate fi o acoperire a abuzului .

Ordinea se sprijină pe lege. Tirania pregătește anarhia.
Noi înțelegem respectul legii de sus în jos, ca și de jos în sus !
(aplauze la PNL-georgist)

Noi n-am conceput o guvernare liberală altfel,
decât ar fi însemnat ea astăzi, pentru **Ion și Vintilă Brătianu**
(aplauze la PNL-georgist) , iar **dacă țara a voit o guvernare liberală ,**
pe aceasta a voit-o, și nu pe aceea pe care o înfățișează
formațiunea de guvern pe care partidul acestei majorități [Dinu Brătianu !]
a acceptat-o . Această concluzie se desprinde și din
examinarea programului pe care ni-l prezintă Mesajul "
[trece la critica programului economic]
Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ Programul economic

[-----]
"Ceea ce reține însă, de pe acum, **întreaga noastră atenție** , atunci când se amintește
cu atâta grijă **împlinirea a trei sferturi de veac de la înfăptuirea Unirii** ,
este **apărarea constantă a independenței economice și politice a statului național** ,
moștenire pe care generațiile a căror amintire o slăvim,
ne-au lăsat-o **întregă și neștirbită.** (Aplauze la PNL-georgist)

[-----]
Nu s-a încheiat anul de când , **în Camera trecută,**
vorbind împotriva Acordului de colaborare tehnică a statului român cu Societatea Națiunilor ,
întruneam aplauzele reprezentanților acestei majorități , din care ,
cei mai mulți se află **astăzi pe banca ministerială** , atunci când **afirmam că :**
< Oricât s-ar fi accentuat , în ultimii ani , internaționalizarea vieții statului ,
oricât de mult s-ar fi strâns legăturile de interdependență economică ,
de la un capăt la altul celălalt al globului, **sunt margini înlăuntrul cărora**
voința națiunii nu poate fi îngădită de nimeni . >
(Aplauze la PNL-georgist)
Ea are datoria să-și apere acest patrimoniu moral,
cu aceeași stăruință cu care își menține hotarul ! "
Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ Politica externă

▣ Decalaj economic : țări agrare - țări industriale

[**LD : este interesant cum , în toate dezbaterile politice , erau sesizate**
diverse aspecte deficitare ale politicii externe românești,
dar ... în concluzii se vorbea de **unanimitatea aprobării acestei politici !**]
" **Problemele economice se leagă strâns de acelea ale politicii noastre externe.**

[-----]
"De sigur , **alianțele și înțelegerile internaționale** , care ne garantează hotarele în toată
întinderea teritoriului României , **sunt binevenite** , atunci când **adaugă o nouă cheazășie de**
stabilitate și de liniște dezvoltării viitoare a țării și ordinei noi a Europei.
Dincolo de formele protocolare , alianțele au, însă, de obicei,
un îndoit conținut : militar și economic. [-----]
Astfel, **România s-a menținut** , în tot timpul acestei perioade atât de critice,
în cadrul angajamentelor repetate ,
luate la conferințele internaționale , privitor la tarifele vamale ,
în timp ce , **toate țările cumpărătoare au părăsit această politică și**
au lovit comerțul nostru exterior cu taxe,
care **au sdruncinat considerabil valoarea producțiunii noastre vândute în străinătate și,**
deci, și **posibilitățile noastre de plată."**

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ **Controlul financiar străin.**

" Am acceptat acum cinci ani [1929], introducând un anumit regim de stabilizare al monedei, o serie de măsuri de control asupra activității noastre economice și financiare. Se dovedește astăzi, în mod limpede , după zguduirile grozave ale crizei, că concursul ce ni s-a dat din afară a fost insuficient și sarcina ce ni s-a impus, prea grea. [-----]]

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ **Tradiția națională a PNL**

" **Răspunsul la această întrebare , ni-l dă tradiția politică a acestui stat național și unitar și directiva însăși a întemeietorilor săi.**

Liberali prin crezul lor politic , ca și prin concepțiile economice ale timpului lor, ei au știut să rămână naționali, în împrejurări hotărâtoare .

"Nici pentru generația Congresului din Berlin, nici pentru cea a Conferinței din Versailles, ambiția de a fi socotit un < mare european > ,

n-a precumpănit o singură clipă asupra **griiei statornice de a apăra , în orice împrejurare , interesele românești "**

(aplauze la PNL-georgist)

" Din vicisitudinile istoriei, noi am rămas ca un stat național și

nu putem trăi decât ca stat național. Partidul Național Liberal, al cărui putere covârșitoare în aceste înfăptuiri este mai presus de orice ură și orice controversă,

nu poate rupe , în această privință , legătura sa cu tradiția

ce stă la temelia existenței sale, care astăzi se afirmă ca principala sa rațiune de a fi.

Ideea națională, care a fost forța spirituală a întemeierii acestui stat, rămâne și forța consolidării sale."

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ **Problema generației tinere**

▣ **Profilaxia anarhiei**

[LD : **luciditate , realism , generozitate** sau demagogie politicianistă ? **naționalism "liberal"** sau..... accente naționaliste xenofobe ?

[-----] **Vezi pe larg la fișier PNL-2 sau Garda de Fier**

" **Ideea națională, care a fost forța spirituală a întemeierii acestui stat, rămâne și forța consolidării sale.**

Ea se afirmă cu deosebire în problema atât de grea a **generației tinere**,

a existenței și a dezvoltării sale. [-----]

suflete lipsite de avântul luptătorilor războiului de întregire ,

înfrânate înainte de a fi trăit, punându-și **chinuitoarea întrebare** dacă marea lor vină

e de a se fi născut Români , într-o Românie generoasă și prielnică tuturor elementelor străine ,

această tinerime ostenită de a mai aștepta , de acolo de unde trebuie să vină și îndreptările

cerute de sentimentul național și râvnite de instinctul însuși de conservare al neamului ,

își caută astăzi , cu toate rătăcirile inerente disperării și lipsei de experiență,

căile proprii ale mântuirii sale." [-----]

"Față de **această stare** , într-adevăr **încărcată de primejdii,**

noi socotim că **profilaxia contra anarhiei** de care se vorbește,

cu atâta stăruință și atâta emfază , **nu poate reprezenta**

nici perpetuarea stării de asediu,

nici stabilizarea unui regim de ilegalitate ,

nici ridicarea la rangul de principiu de guvernământ , a suspiciunii și a prigoanei.

S-a comis delict și crime ? Ele trebuie instruite și, mai ales, judecate .

S-a dovedit vinovăția cuiva ? Trebuie pedepsit ! (aplauze la PNL-georgist)

"Dar a face din procesul lui , procesul întregii generații

nu înseamnă a pune capăt anarhiei ,

, ci, dimpotrivă, o menține și a o răspândi " (aplauze la PNL-georgist)

[-----]

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ **Politica față de minorități**

▣ **Naționalizarea cu românii de peste graniță.**

▣ **Numerus proportionalis**

"Nici altădată , nici acum, **naționalismul nostru nu se ridică împotriva acelor locuitori de altă limbă și de altă lege , cari trăesc printre noi, unii de veacuri, alții de decenii,** a căror **credință către statul național s-a dovedit statornică** , cari au împărțit cu noi, în zile grele ca și în vremuri une , necazurile , suferințele și bucuriile noastre.

-**prof.ACCuza** : " Vă felicit pentru naționalismul dvs ! "

-**Gh.Brătianu**"**În anii din urmă însă, după sfârșitul războiului, orașe și multe părți de margineime ale țării au fost năpădite de străini, care nu au legătură nici cu trecutul , nici cu viitorul acestei țări.**

" De aceea, **naționalizarea orașelor și ținuturilor de graniță ,**

a devenit o poruncă a vremurilor , un imperativ al dezvoltării neamului nostru.

El ne cere întreaga noastră grijă, pentru a așeza temeinic în țară

acele elemente românești , rămase dincolo de hotare , care ,

își vor pierde fatal conștiința etnică în mijlocul popoarelor vecine ce le stăpânesc.

"Dar cu deosebire, **până ce** organizarea învățământului

va îndruma și va selecționa , mai bine decât până acum,

tineretul osândit , fără prevedere , la o existență de proletariat intelectual,

în administrația de stat și în cele mai de seamă întreprinderi , proporționalitatea

care să asigure Românilor întâietatea ce li se cuvine în țara lor "

(**aplauze la PNL-georgist**) [-----]

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ **Solidaritate națională !**

▣ **Crez patriotic**

▣ **"Prin noi înșine !"**

[**LD** : este impresionant cum acești politicieni nu ezitau să aibă un **discurs patriotic** ,

fără să cadă în demagogie sau penibil. În gura lui Gh.Brătianu,

răspunderea generațiilor față de destinul neamului românesc,

nu are nimic emfatic, este motivată cu **modestie umană și responsabilitate asumată.**]

" În fața acestor mari probleme, **nu a venit însă timpul să înlăturăm dezbinările și dușmăniile sterile** din luptele care **au împărțit și au învrăjbit**

atât de mult și de aprig toate **forțele politice românești ?**

Ne place să aducem mereu în discuție și în polemicile noastre ,

numele și exemplul Franței ; dar nu-și amintește nimeni că **în toate împrejurările grele** din

ultimii ani, pentru **a apăra hotarul, pentru a menține mopneta, pentru a salva statul, a strâns**

acolo, în jurul unei figuri reprezentative, toate forțele constructive ,

impunând **tăcere tuturor pasiunilor și frână tuturor ambițiilor ?**

"Examenul de conștiință la care am pornit , se încheie cu această grijă,

ce ar trebui să fie pururi **vie în fiecare dintre noi : aceea de a feri partidele și conducătorii lor de ispite periculoase și înșelătoare ,** aceea de a-și aminti că, **deasupra oamenilor și**

împrejurărilor există interesele permanente ale națiunii,

prin care trece - dincolo de noi - spre vremurile viitoare , firul urzit din adâncimile cele mai depărtate ale trecutului.

" Înaintașii noștri ne-au lăsat moștenire România Întregită , încununare a luptelor și jertfelor de veacuri. Nouă , deținătorilor vremelnici ai destinelor care depășesc viața noastră trecătoare , ne revine sarcina nu numai de a păstra neatînse roadele minunate ale izbândeii, ci de a da socoteala , în fața istoriei și a popoarelor ce ne înconjoară , de stăpânirea pe care am revendicat-o și am cucerit-o , de dreptul acestui neam la independență și liberă folosire a izvoarelor de bogăție ale sufletului său.

" Acum, ca și altă dată, dar azi mai mult ca oricând, PNL vede drumul de viitor și chează de mântuire în lupta fără preget , fără îndoială și fără teamă , pentru țară și prin noi înșine "(aplauze la PNL-georgist)

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

7.)Virgil Madgearu, Declarația PNT la Mesaj, 24 febr.'34

// " Democrația rurală " // Reformă constituțională //
(DAD, MO 11, șed. din 23 febr.'34, p. 428- 431)

Virgil Madgearu / 24 febr.'34

▣ Democrația rurală

[LD : Madgearu face un artificiu lingvistic , pentru a salva ceva din compromisa formulă a " statului țărănesc " . În rest, această "democrație rurală " ...vehiculează lozincile conceptului general de democrație , încât nu prea înțeleg de ce trebuia să primească acest calificativ. Este însă păstrată , astfel, opoziția rural - urban , agricultură - industrie și celelalte "țărănisme" ale doctrinei . În rest, reia inventarul dezideratelor țărăniste , de la Constituția din 1923 ... la zi, cu foarte mici modificări.]

" Partidul Național -Țărănesc , are adâncă convingere că ridicarea Țării Românești , nu se poate face într-un stat agricol-țărănesc , decât prin democrația rurală.

El afirmă cu tărie că **democrația , bazată pe disciplina muncii , presupune neapărat o autoritate cinstită și bine organizată , care respectă mai întâi, ea însăși , drepturile cetățenilor și impune , apoi, tuturor , respectul legii .**

(aplauze pe băncile PNT)

"Chiar de la apariția aceste democrații țărănești , am înțeles să nu copiem metodele străine , ci să adaptăm constituționalismul și parlamentarismul structurii noastre naționale , sociale și economice a statului nostru "

Madgearu / 24 febr.'34

▣ Reformă constituțională !

[LD : Dacă textul nu ar fi atât de eclectic, poate aș putea să-l analizez mai ușor.

Așa cum este ... mă mărginesc să ridic doar câteva semne de întrebare , pe care urmez să le clarificăm ceva mai târziu :

-De ce trebuia modificarea constituției pentru reforma administrativă și descentralizare ?

- "Primatul muncii " și "interesul colectiv " , opus "intereselor private " , ascunde lupta de clasă ?

-Întru cât constituția existentă putea duce la dictatură , încât trebuia schimabarea ei , pentru a se evita dictatura , asta Madgearu nu o spune .

" Oricine a urmărit cu atenție împrejurările din ultimii zece ani, s-a putut convinge de necesitatea unei reforme constituționale .

În **Manifestul nostru , program din 1933 ,am afirmat că această reformă trebuie să fie astfel întocmită , încât voința națională se devie o realitate ,** în măsură de a înlătura orice piedică

și în stare de a supravghea toate organele chemate să acționeze în numele ei.

(aplauze pe băncile PNT)

Ea trebuie să creeze un cadru legal , care să permită reforme administrative largi , potrivite caracterului statului român , nevoilor și dezvoltării normale a țării , menite să cheazășuiască , pe baza unei reale descentralizări

o gospodărie locală la sate și orașe cât mai intensă și cu cheltuieli de personal cât mai puține (Aplauze bășcălioase la PNL , întreruperi la PNT ;

Madgearu le promite că PNT nu vă va rămâne dator cu aceste întreruperi)

... reforme economice sociale și politice cerute de transformările adânci ,

produse de criza generală , și , pe baza primatului muncii și interesului colectiv

să libereze statul de ipotecile puse asupra lui , în Constituția de astăzi ,

pentru a înlesni astfel apărarea statului împotriva unor interese private .

(aplauze la PNT)

"Avem convingerea că numai printr-o asemenea reformă constituțională

se poate realiza o temeinică organizare a statului ,

în cadrul regimului parlamentar și constituțional , înlăturându-se primejdia dictaturii ,

care la noi , ar însemna aventura și catastrofa " (aplauze la PNT)

Virgil Madgearu / 24 febr.'34

8.a) ICCătuneanu (LANC) , discurs la mesaj, 1 martie '34

(DAD, MO 15, șed. din 1 mart.'34, p. 522- 530)

Vezi obligatoriu fișier LANC

[LD :discurs nexeroxat . Largi extrase problematice . Supratitluri, sublinieri , îmi aparțin]

/ "Prin noi înșine ?! " - problema evreească /

/ Minorități asimilabile și neasimilabile (evreii)

/ Naționalismul românesc : toleranță religioasă, toleranță rasială /

/ "Statul miniatural evreesc " - jidanii din orice țară /

/ Acapararea economică jidănească /

/ Kogălniceanu și problema jidănească (1869)

/ Profil psiho - moral -politic pentru jidani : perfidie, dedublare /

/ "Apărarea națională " - paternitate : Ion Brătianu !/

/ Puterea iudaismului : finanțe, presă, masonerie, comunism /

/ Doctrina și acțiunea LANC - chestia jidovească /

/ Antisemitismul LANC : non ură, non brutalitate, non agresivitate , legalitate /

/ Soluția problemei jidănești : eliminarea ! măsuri economice !

8.b.) ACCuza , discurs la mesaj, 2 mart.'34

(DAD, MO 16, șed. de vineri, 2 mart.'34 , p. 543 - 553)

LD : discurs foarte lung. Pentru sistematizare , am dat titluri , subtitluri problematice

Vezi obligatoriu fișier LANC

// Apărarea ordinii în stat ? //Interesele superioare naționale //

// parlament , parlamentarism // doctrina naționalistă - doctr.conserv. retro'1860 //

// doctrina naționalistă - doctr.liberală , retro' 1889 // Doctrina naționa-creștină -LANC //

// Solidarit.naț = stat naț //Apărare naț - jidanii ! //

// Art 7 Constit.1879 // Art.7 Constit.1923 // Generații naționaliste - PND //

// Meritele LANC : tineret, minoritari, provincii, anticomunism, antisemitism //

// Program LANC : reforma constituțională ; reforma financiară, rezolvarea problemei evreești, politca externă alături de Germania //

Vezi obligatoriu fișier LANC

9.) Gr.Iunian (PȚR) , discurs la Mesaj, 2 mart.'34

(DAD, MO 16, șed. de vineri, 2 mart.'34 , p. 553- 561)

// PNL // Garda de Fier // Minorități -Naționalism -Antisemitism //
// regim parlamentar -regim dictatorial // Valurile răzvrătirilor antiliberales //
// PNT // autoportret //

[LD : Ciudat destin politic și-a făurit Grigore Iunian.

A fost membru al PNL ,simpatizând cu generoșii , **până în 1918** ,
după care... părăsindu-l și **intrând în PT** , apoi **PNT** ,

a devenit unul din **adersarii necruțători** ai partidului din care a făcut parte !

A fost apoi **membru marcant al PNT**, **ajungând ministru** , după care ...

a devenit unul din **cei mai teribili adversari** ai acestuia !

Acum ,Fără a spune nimic despre doctrina PNT;

după ce cca **2 ore atacă PNL din toate direcțiile**,

termină cu un **apel la solidaritate și patriotism.**] Vezi pe larg la **fișier PRT**

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ **Partidul Național Liberal**

"Să-mi dați vie ca , în primul rând , să stabilesc **ce sunteți , ce reprezentați**

și **dacă** , față de ceea ce sunteți și reprezentați,

se poate pune temei pe afirmarea din **Adresă** cuprinzând :

< Adunarea Deputaților își începe activitatea cu sentimentul precis al grelelor împrejurări ce trebuie biruite și cu hotărârea fermă de a le birui . >

Evocă discursul lui **Eug.Titeanu** , de la dezbaterile la Mesaj din 1932 ,

când (apaludat și felicitat apoi de colegi) spusese :

< dvs [PNT] ați reprezentat ieri o mistică [a mirajului, a utopiei]

și că , în felul nostru , pe lângă realitățile politice pe care le înfățișăm ,

reprezentăm - acesta este adevărul - și **pentru elitele de la orașe** ,

și pentru elitele de muncă de la sate - cu o altă explicațiune și cu o altă

substanță- o mistică liberală . >

"**Reprezentați**, prin urmare , **o mistică liberală** și **o reprezentați pentru elite** ; sunteți **reprezentații elitelor , al elitelor de la orașe și ai elitelor de la țară "**

Chiar dvs afirmați că aceasta reprezentați și atunci **să vedem întrucât**

mistica ce o reprezentați dvs, în deosebire de cealaltă mistică,

a posibilităților de viitor , **vă dă dreptul să înfățișați în mod serios azi**

garanția rezolvării problemelor pe care situația gravă ,

prin care trece țara aceasta , le-a pus.

" **Prima dvs bază** , prima dvs îndreptățire de a reclama încrederea ,

este **opera pe care ați săvârșit-o în trecut.**

Eu nu voi tăgădui că trecutul își are marile lui foloase .Evident, un partid care a dovedit

în trecut însușiri deosebite - oferea chiar și prin acestea unele garanții.

Și nu eu voi contesta meritele pe care PNL le are în multe acte din trecutul nostru,

bine înțelese , **nu voi cădea în exagerare** ,

nu voi merge până a contesta orice merit altora , cum a făcut dl Iamandi,

care a contestat meritele preponderente ale elementelor **din provinciile unite** ,

în pregătirea sufletească pentru realizarea unității naționale.

[-----]

"Să examinăm mai departe **caracterizarea** ce dădea Partidului Liberal , **dl Titeanu :**

< Noi reprezentăm , prin tot ce am durat în această țară , **mistica unui întreg trecut**

de verificări permanente ; noi reprezentăm **mistica înfăptuirilor noastre**

și a chezășiei lor . [-----] **Reprezentăm mistica prosperității de altă dată ;**

reprezentăm nu mistica bancară , noi reprezentăm ceva din ordinea aceasta ,

cu toate că dvs folosiți cuvântul în sens peiorativ ;

eu voi avea curajul să spun aici că reprezentăm în adevăr

în linia acestei preocupări , ceva :

reprezentăm , pentru masele burgheze de la sate și orașe ,din această țară,

mistica proprietății , pe care am asigurat-o printr-o bună gospodărire . >

" Va să zică **reprezentăți mistică prosperității** , această mistică a prosperității pentru **massele burgheze** de la sate și orașe , și **pentru elita de la orașe și de la sate**

-**Leon Pșepelinschi** : **Când stau bine elitele, totul merge bine .**

-**Iunian** : " În această caracterizare a **structurii dvs** ,

în această caracterizare a **concepțiilor dvs** ,

a **rostului** pe care singuri vi-l rânduți și vi-l precizați, în viața noastră politică,

în aceasta stau și izvorul tuturor greșelilor trecute

și **imposibilitatea de realizare a măsurilor** care sunt așteptate azi pentru o reală îndreptare a situațiunii economice , **pentru lecuirea crizei economice și morale "**

[-----]

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ **Garda de Fier .**

[-----]

" Aici , vă rog să-mi dați voie o **precizare** , pentru că **nu vreau să se producă**

nici o confuziune. Nu am venit să iau apărarea nimănui ,

am venit să apăr unele principii , a căror păzire o consider neapărat necesară ,

pentru dezvoltarea normală a statutului nostru.

Nu am nimic comun cu Garda de Fier. Nu numai atât , am mărturisit-o regulat

sunt adversar și al concepțiilor ce afirmă și al metodelor pe care

această grupare le folosește.

" În programul acestei grupări politice sunt două puncte , cu privire la care

suntem adversari hotărâți :

este modul cum Garda de Fier înțelege **politica naționalistă** și

modul cum Garda de Fier înțelege **organizarea statului.**

Acestea ne pun în pozițiuni cu totul opuse." [-----]

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ **Minoritățile naționale.**

▣ **Politica naționalistă**

" **Deci** , nu poate fi vorba de o apărare rezimată **pe temeiul unei simpatii .**

În adevăr, d-lor, **noi ne ridicăm împotriva acelei politici naționale ,**

reprezentată prin Garda de Fier și prin Liga Apărării Naționale Creștine ,

de sub președinția dlui profesor Cuza.

Noi concepem păzirea statutului nostru național pe alte temelii.

"D-lor , suntem o țară care cuprinde în ea, pe lângă **14 milioane de români,**

circa **4 milioane cetățeni,** care **aparțin altor naționalități și altor confesiuni ,**

și **noi nu credem că politica noastră serioasă de apărare a statului**

poate să conștie și să fie mărturisită într-o politică de vrăjmășie

față de acești cetățeni ai țării noastre . [-----]

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ **Antisemitismul**

[LD În fond, **Iunian propune înlocuirea criteriului de rasă ... cu cel de clasă ,**

în judecarea antisemitismului . Numai că, această abordare sociologică

- ca să nu-i zică marxistă ! - dă pașaport spre **lupta contra evreilor bogați ...**

, ceea ce , în fond, se întâmplă și în mișcarea naționalistă vizată .

Opiniile lui Iunian pot servi ca argumente celor ce neagă existența antisemitismului

românesc. La șabloanele "antisemite " ... șabloane "filosemite" .

Este de remarcat un lucru : Iunian analizează **ambele mișcări - Garda și LANC -**

ceea ce lasă neexplicat tratamentul diferentiat al măsurilor coercitive.]

" Suntem datori să urmărim această politică de pacificare.

Și dacă în mișcarea aceasta , a **Gărzii de Fier**, ca și în mișcarea

grupării d-lui prof.Cuza, se accentuiază elementul acesta antisemit, cred, dle Cuza- și aici dați-mi voie să fiu de acord cu dvs, repetând citatul pe care l-ați făcut - **cred că trebuie căutate nu efectele , ci cauzele.** Cauza care determină sentimentul acesta de împotrivire , este reaua stare economică. **De aceea**, d-lor, **antisemitismul nu este un atribut al simțirii și al gândirii noastre românești** , și de aceea el nici nu **se manifestă decât acolo unde clasele acaparatoare sunt elemente străine , elemente evrești.**

[-----]

"Prin urmare , nu în această ordine de idei se pot găsi mijloacele de îndreptare , și **statul național românesc**, de care vorbea dl profesor Cuza,

nu se poate realiza decât printr-o politică de largă înțelegere și de respect datorat limbii și tradițiilor fiecăreia din naționalitățile care trăesc la noi, și putem reclama devotamentul lor în opera noastră de paza hotarelor "

(**aplaude la PȚR**) **lață dle Cuza , a patra ipoteză ."**

-ACCuza : Adică aceasta este ipoteza jidanilor.

[-----]

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ Regim parlamentar

[**LD** : Este capitolul unde opinia lui Lunian este exemplară , sincer democratică, nedemagogică, deschisă , nuanțată .]

" Un alt punct al Gărzii de Fier : **dictatura.**

Voi rămâne un întârziat și poate naiv sprijinitor al regimului parlamentar .

(**aplaude PȚR și PȚ -Lupu**) **Cred în durabilitatea acestui regim**

și în posibilitatea lui de reintegrare ,chiar acolo unde alte experiențe s-au făcut , **dar cred în necesitatea lui neapărată la noi .**

În primul rând, nu este exact că se poate aduce la noi o critică modului cum a funcționat regimul parlamentar . (**aplaude PȚR și PȚ -Lupu**) [-----]

A înlătura regimul parlamentar ,

înseamnă a împiedica mijlocul acestei închegări sufletești.

Aici , această închegare se poate face în mod normal, **aici** unde se oferă posibilitatea **contribuției fiecărei provincii** , a contribuției **fiecărei naționalități**, în raport cu ceea ce ea reprezintă , și a contribuției chiar **a fiecărei opinii** și a **fiecărei concepții politice** .

Prin urmare , **cred în necesitatea acestui regim parlamentar**

și mă înscriu categoric împotriva oricăror tendințe de dictatură. "

[-----]

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ Incapacitatea PNL de înnoire

[**LD** : Opozant , opozant, dar acest Grigore Lunian întrece măsura unei critici obiective față de PNL ! Atâta înveninare , atâta înverșunare , eu am mai găsit doar la mișcările extremiste - de dreapta și de stânga . La urma - urmei ... ce reprezenta el și PȚR-ul lui ?

Nu a contribuit el, oare , alături de atâția , la înveninarea atmosferei care a dus la asasinarea lui Duca ?]

" **N-ați putut înțelege acest spirit nou , n-ați putut adăuga** la tot ceea ce pretindeți că ați realizat , la tot ceea ce pretindeți că ați durat în această țară , nu ați putut adăuga și **îndreptățirea de a prezida** și de acum înainte la **actele** și la **acțiunile de îndreptare și de consolidare.**

Și aceasta pentru că **nu vreți să părăsiți nimic din concepția pe baza căreia ați putut lucra în trecut** , concepție pe care au zădărnicit-o frământările de după război, **schimbările acestea totale și în toate direcțiunile** , atât în domeniul **economic cât și politic** , mai accentuat la noi decât aiurea, **pentru că noi am avut chemarea din nou la viață a unei întregi clase producătoare , și am avut o nouă așezare socială.**

N-ați înțeles că **toate aceste frământări cer o nouă înfățișare și a vieții politice și a vieții economice ;**
ați rămas închiși mai departe în **casa dvs întunecoasă ,**
ați rămas îmbrăcați în haina strâmtă a credințelor dvs de ieri ,
care astăzi iau înfățișarea unor **prejudecăți** și aceasta **v- a făcut cu neputință înțelegerea realităților de azi și v-a dus la acele măsuri** pe care le cunoaștem."
[-----]
Gr.Iunian / 2 mart.'34

10.) **Oct.Goga (PNA) , Interpelare ,3 mart.'34**

" Rolul nefast al elementelor neromânești din întreprinderile statului , cele particulare și profesiile libere "

Adresată prim-ministrului, ministr.Interne, ministr.Apărării Naț.

Conduce dezbateră : NNSăveanu

(DAD, MO 17, șed. din 3 mart.'34, p. 568- 579)

/ stare de spirit / psihologie românească : toleranța / Hotărârea Alba-Iulia / Tratatul de pace /
/ "demobilizarea" națională / Constituția liberală / legislația păgubitoare / legea administrativă /
/ rețeaua bancară / industria înstrăinată /instituțiile culturale :școală, carte, presă, cinema, radio /
/ protejarea muncii românești : contabili , farmaciști, medici, ingineri , funcționari , studenți /
/ capitalul străin / societățile petrolifere / întreprinderi de stat : Poștă, Telefoane, CFR /

[LD : **discurs consistent oglindind asumarea unei platforme naționaliste intransigente.**

Discurs scrupulos elaborat , patriotic , patetic , copleșitor , acuzator .

Structurat ca o demonstrație privind incapacitatea românilor de a-și lua în stăpânire administrarea țării și avuția națională . Teza înstrăinării , argumentată exclusiv pe statistici și personalizată cu liste de funcțiuni pe etnii , în instituții de stat și particulare .

Acuzarea liberalismului legislativ și instituțional , lipsit de componenta apărării intereselor naționale .

Oglindind o stare de spirit reală în societatea românească , bântuită de efectele crizei economice și de neîncredere în clasa politică dirigentă ;

semnalând lacune și consecințe nefaste de ordin legislativ și administrativ ;

scoțând la suprafață anomalii care se cereau rezolvate ;

exprimând preocuparea pentru protejarea muncii românești - în atenția clasei politice .

Accentul xenofobe, antisemite , chiar dacă nu vor capta interesul Gărzii de Fier , vor netezi calea spre fuziune cu LANC-ul cuzist .

Vezi la fișier PNA-Goga

11.) **Eug.Titeanu (raportor Răspuns la Mesaj) , discurs -concluzie , 6 mart ' 34**

(DAD, MO 18, șed. din 6 mart.'34, p. 619 - 629 - **lipsă fraza de început**)

// Alegerile : concurența part mici agrariene;concurența part. naționaliste

// PNȚ : echivocurile // regionalismul // stat țărănesc // drept la guvernare //

// PNA-Goga : corporatism ;monopartidocrația ;cezarism ;demagogie naționalistă /

// LANC : ideea naț ; consecvență ; parlamentarism ; // Garda de Fier - aluziv //

// PNL : democratism ; parlamentarism ; naționalism ; burghezie ; elite ; generații ,

// destindere , armistițiu polit. // **Vezi integral la fișier PNL**

Eug.Titeanu /

▣ **Greșelile PNȚ**

"A fost înfrântă , întâi de toate , politica echivocului .

Vedeți, d-lor, **în Ardealul aceasta** unde biruința național-liberală reprezintă incontestabil un efort de unificare , **dvs ați înscăunat o ciudată politică de echivoc** și , aș putea spune, **o ciudată politică de absenteism politic.**[-----]

Vedeți dvs , acest **gandhism politic** , această permanentă **politică de absență** , încurcă puțin sufletul clar al românului , fiindcă **românul** , mai presus de toate , peste toate iezuitismele și abilitățile , **este latin : îi place claritatea și atitudinea răspicată** ; românul nu înțelege nimic din ceea ce se întâmplă la dvs .

"A doua explicație . **A fost înfrânt** - și aceasta este mai interesant -

principiul regionalismului , eroarea aceea funestă pe care ați reprezentat-o atâta vreme .

(**aplauze la PNL**) Peste tot ce poate însemna ostilitate de partid , **noi știm ce înseamnă** ca diversitate , ca posibilitate de demagogie și de activitate politică , **ramura dvs țărănistă , cu care ne vom întâlni în bătălii** , poate , **serioase** .

Totuși , cu desăvârșire loial , dar mai presus de toate **pe linia națională** ,

aplaud înfrângerea ramuri ardelenne pentru eroarea regionalistă pe care a reprezentat-o , intoxicând viața publică a acestei țări . (aplauze prelungite la PNL)

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ Partidele "restabilizării " : PRT, PT, Un.Agr.

▣ Concurența nelegală în alegeri

"Vom face o analiză cât se poate de obiectivă a lor . **Micile grupări reprezintă** , întâi , între ele ,

o concurență nelegală . Mai întâi , de o parte , **dl Iunian , dl Lupu , și dl Argetoianu** .

Unii dintre acești d-ni s-au plâns împotriva noastră , în ce privește alegerile .

Dacă ar fi avut o explicațiune pe această chestie , trebuiau s-o aibă , în prim rând , între dnșii .

Eu aș putea să aduc aici dovezi scrise că **și-au furat reciproc și cu eleganță** , poate ,

mijloacele de propagandă , ideile și demagogia .

Toți au oscilat pe această **gamă de idei : inflație , restabilizare și anularea datoriilor** ,

acea teorie **pe care d.Goga** - pe d-sa nu-l introduc în acea categorie de demagogie -

o denunța mai de mult ca **demagogia lui < iartă tot ! >** [-----]

Titeanu / 6 mart.'34

▣ Partidele "naționaliste " : PNA, LANC

▣ Concurența nelegală în alegeri

"**Același fenomen** - de **concurență nelegală** - s-a întâmplat pe alt plan , **cu alt lot de grupări** .

Este vorba de **grupările acelea** care , unele , **au militat de mult pe linia națională** ,

sau de **acele grupări** care au încercat **în ultimul moment să se așeze pe linia națională** .

"N-aș vrea să repet **argumentele aduse** de venerabilul și distinsul nostru coleg , **d-l Cuza** ,

împotriva d-lui Goga , dar **este incontestabil că**

propaganda și toată acțiunea politică dusă de dl Goga , s-au grefat pe un fond de idei

care aparțineau mai puțin d-sale și mai mult d-lui Cuza . [-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ Declarația PNȚ

" Declarația **PNȚ** , la prima lectură , în afară de partea electorală , poate să surprindă , și surprinde nu prin îndrăzneală , **surprinde prin candoarea ei** .

" **PNȚ face o declarație** , compusă din **două părți : o parte politică și una economică** .

Reformă constituțională

"**În partea politică** se eșafodează câteva **vagi considerații de ordin constituțional**

și se vorbește **de anumite cerințe de ajustare a textului constituțional** . [-----]

" **Declarația partidului , declarația oficială** , vorbește **vag** de necesitatea de a aduce

o reajustare a Constituției fără însă să indice **nici deziderate , nici formulele** .

Și atunci , vedeți , nu se poate discuta aprofundat această problemă , fiindcă se pune o chestiune prealabilă ; aceea de a ști , **dacă** partidul , **în totalitatea sa** - mai ales când știm ce **frământări**

au fost pentru redactarea acestei declarații - se găsește sau nu de acord cu șeful său .

[-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ Regimul PNT

▣ Armata

▣ Politica industriei "parazitare "

[-----]

"Iată de ce , d-lor, **sectarismul dvs îngust , elocința aceasta facilă și electorală a " industriei parazitare " , noi o considerăm literatură de manifest electoral,** dar **refuzăm d-lui Madgearu insulta de a crede că este elaborarea cugetării d-sale politice "**

[-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ Stat țărănesc ?

▣ Stat al armoniei sociale

" Dincolo de această politică [**sectaristă , antiindustrialistă**] imediată însă, se pune și **o problemă de ideologie .**

" Dvs , dlor, **ați lansat formula demagogică a statutului țărănesc .** Desigur, poate să prezinte această formulă **anumite avantaje electorale.** Nu prea s-a văzut recolta voturilor, însă.

" **Noi, în această privință, ne mulțumim cu contingentele electorale pe care le avem, și, conștienți de rolul nostru în acest stat , refuzăm orice demagogie.**

Ne proclamăm și rămânem un partid de armonie socială , care înglobează, integrează și armonizează interesele tuturor claselor. (aplauze la PNL)

Noi nu vom asmuți niciodată , nu vom determina mersul stelor împotriva orașelor, după cum nu vom impune tirania orașelor asupra satelor.

" Dar vă întreb , și **întreb** mai ales pe cei care sunt **regizorii gândirii dvs politice,** pe toți **cei care elaborează ,** în cercul dvs de studii, **corpul de doctrină :**

dacă , dincolo de tot ceea ce reprezintă frământarea noastră de astăzi , **ar privi peste câteva decenii și ar ține seama de contingentul de mărire** ale acestei populațiuni rurale , care este 1,56 % pe an, **cum putem noi rămâne ,** cu posibilitățile pe care le avem , din fericire , **un stat exclusiv agricol ?**

"Dar mai întâi, **este o eroare capitală ,** chiar pentru o zi.

Noi nu suntem stat exclusiv agrar, și țara " emnamente" agricolă , de care vorbiți.

Evident, **suntem o țară de țărani ;** evident, populația acestei țări este compusă din **80% țărani, și toți avem obârșie țărănească.**

Dar dincolo de această problemă , **este problema zilei de mâine.**

Contingentul acestei populații se mărește anual cu 1,56 % ; când populația acestei țări se va fi dublat , într-un numără oarcare de decenii, **eu vă întreb :**

în afară de teoria grădinilor lui Semiramis , **cât veți mări întinderea acestui pământ,** reasezând **alte spații cultivabile** deasupra teritoriului național, ce soluții veți găsi dvs pentru **brațele muncii rurale ?**

Ce soluții veți da dvs , când satele acestea nu vor fi îndestulate de propria lor agricultură și **cum este posibil să neglijați toate posibilitățile noastre industriale de astăzi ,** toate **zăcămintele miniere ,** pe care le avem, și toate **bogățiile naturale ?**

" Dvs , dlor , faceți o politică sectară și demagogică ,

o politică eșalonată pe termen scurt, o politică de miopie voluntară

care , poate , evident , să corespundă anumitor necesități de moment,

dar nu o politică care îmbrățișează perspectiva largă a posibilităților de dezvoltare ale acestui stat . (aplauze la PNL)

Și este normal să fie așa. Este normal pentru că dvs sunteți un produs al ultimilor ani,

sunteți un produs care nu se știe încă în ce măsură nu este accidental,
dar noi, care avem în spate o întregă tradiție , noi care am făcut ceva, deceniu de deceniu,
în această țară, **cei tineri, știm ce au făcut cei bătrâni**,
și **purtăm comoara aceasta în sufletele noastre (aplauze la PNL)**,
noi care **privim persepctiva aceasta dindărăt**, minunată și glorioasă **perspectivă de istorie**,
avem nu numai dreptul , dar **avem datoria să descifrăm perspectiva viitorului** ,
asigurând **linia normală de evoluțiune a acestei țări** (aplauze la PNL)

[-----]
Ca mare partid de masse, noi nu numai că **nu vă refuzăm dreptul de a governa** această țară, dar , mai mult decât atât, **vă dorim o revenire de la erorile capitale și nefaste** în care plutiți acum și **o lămurire utilă , o lămurire ideologică, o lămurire de echivoc, o lămurire de personal politic.**[-----]

Ceea ce trebuie să scoatem din convingerea opiniei publice, este **infama legendă care se multiplică și se amplifică** de către cei interesați , **că politica de rotație** sau **politica acelor care servesc cauza constituțională** , nu ar fi altceva decât **o morișcă a complicităților și a reciprocei toleranțe . (aplauze la PNL)**

[-----]
Eugen Titeanu / 6 mart.'34

▣ Doctrina PNA - Goga

"Dlor, există o **delarațiune a Partidului Național-Agrar** .

A cetit-o aici , cu oarecare **hiatusuri în voce**, unde aș vrea să deslușesc **o lipsă de convingere**, d.Octavian Goga . Zic cu oarecari hiatusuri în voce, și aceasta nu este o necuviință sau o observațiune deplasată , **eu subliniez propria d-sale mărturisire** , **că această declarație n-ar fi scris-o personal. [!?!** [-----]

Această declarație are în unele părți unele profesii de credință desigur, **interesante.**

Nu o împărtășim .O combatem .

Dar în alte părți , are **un ton atât de ușor**, atât de **pamfletăresc** , în sensul unei **gazetării cotidiene** și a unei **discuții prea ieftine a ideilor**, **încât** refuz să cred că **șeful unui partid , care vrea să provoace o întregă metamorfoză** a vieții noastre publice, ar putea să aducă **atâta ușurință**

în judecarea unor capitole hotărâtoare ale vieții noastre publice, cum ar fi **viața parlamentară** sau însăși linia noastră de **politică externă.**

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ Corporatismul

▣ Corporatismul Goga : monopartidocrația

[LD : este deosebit de interesanta **execeza lui Titeanu**, care vorbește **dinăuntru doctrinei corporatiste** ,pe care a susținut-o în tinerețe, convertindu-se apoi la **virtuțile parlamentarismului democratic partidist** . Argumentarea este exemplară , sau , vine pe.... ceea ce cred eu despre parlamentarism.

Pe de altă parte , prin acest discurs , Titeanu se situiază în **galeria marilor parlamentari , a marilor oratori** care trec de la **analiza poilitică serioasă** , la **pamfletul ucigător** contra adversarilor .]

" Ce vrea dl Goga ? **DI Goga** face mai întâi **o critică parlamentarismului**. Ideea nu-i aparține. Este, **nu o dogmă curentă**, mai mult **o modă** , aș putea să spun că este mai mult **un snobism** al vremurilor noastre.

" Voi face **o mărturisire .Și eu am servit această credință.**

Aveam însă o scuză , o serveam **la vârsta de 19 ani.**

Eram fascist și autoritar , dar, vedeți dvs , **aveam scuza tinereții mele** , și **nu eram șef de partid**, nici de partid real, nici de partid imaginar. "

"**Astăzi dl Goga vine și reia ideea** a cărei **paternitate** în această țară poate **ar reveni altora.**

"Suntem o **întregă falangă scriitoricească** care **am preconizat corporatismul.**

Atunci când dl **Goga** , alături de dl **Manoilescu**,
vine și devalizează pe cei care , pe vremuri, **am preconizat această idee**,
am putea să-i facem **un proces de revendicare**.

-I.Petrovici : Dta l-ai convins și pe dl Goga .

-Eug.Titeanu : Ce face dl Goga ? Un proces al parlamentarismului.

Nu am să recitesc aici toată **frazeologia acestei declarații** , dar **metoda de a înfățișa**

Parlamentul acesta ca ceva desuet, ca o instituție decăzută și decrepită ,

metoda de a prezenta , mai cu seamă, în optica noii generații , instituția aceasta,

ca o arenă a corupției, a lipsei de valori, a răsturnării oricărei ierarhii de cugetare ,

când eu cred , alături de cei mai reacționari de aici, și alături chiar de dl profesor Cuza ,

că tribuna Parlamentului și lucrările comisiunilor noastre , permit, poate ,

una din cele mai normale selecții .

Înseamnă a face **o operă de discredit**, împotriva căreia noi ne ridicăm cu toată tăria.

O operă de discredit care merită , poate, o analiză ceva mai amănunțită , fiindcă ,

a dărâma este ușor ; dar eu întreb pe dl Goga , ce pune în loc ?

" **Este o întrebare** pe care mi-o puneam și eu când dărâmam și ,

sincer vorbind, **nu prea găseam soluția**. "

"Dl Goga a găsit-o . D-sa pune **ceva nou și foarte complicat** , ceva care ar merita o disertație

în **secția constituțională a " Institutul Social "** unde, pe vremuri ,

alături de **dl profesor Gusti**, făceam nesfârșite lucrări de bibliografie . "

"D-sa dărâmă totul și substituie un sistem nou : " monopartidocrația " .

Așa o numește în declarație.

Ce este "monopartidocrația " ? este ceva lung ca și Nabucudonosor , care îmi aduc aminte

că se cita în școală ca exemplu a numelor foarte lungi. Acest sistem **mai lung decât un**

alexandrin întreg, această **minune**, acest **panaceu**, care ni se oferă,

merită o analiză și un popas pe calea disecărilor.

Ce este "monopartidocrația " ? Am citit declarația, dar, vedeți, dl Goga este prudent :

păstrează ca un soi de **rețetă magică** , ca un fel de **formulă secretă , tibetană**, acest sistem,

și nu dă nici o explicație .**D-sa spune simplu : vom face "monopartidocrație "(ilaritate)**

"Am căutat și eu **să disec formula**, cu puțină **filologie**, cu puțină **citire a ziarului**

d-sale, cu puțină **informație** luată **din anturajul de cugetători** care-l urmează.

" **Întâi mi-am spus așa : "monopartidocrația"** , poate să fie , dat fiind rezultatul și înfrângerile

dvs succesive , **partidul omului care rămâne singur cu ideea lui** . (**mare ilaritate**)

[-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ **" Monopartidocrația " -Goga**

▣ **Cezarismul .**

[**LD : dacă în 1934** Titeanu nu vedea posibil **"cezarismul" și " monopartidocrația"** ,

dacă nu Goga va fi acela care să-l realizeze , **în 1938 , Carol al II-lea , acest regim îl va**

instaura .Și , printre sprijinitorii săi, se vor găsi **toți acei străluciți "democrați "** ,

care au apărut cu strășnicie regimul parlamentar pluripartidist

Ei bine - vorba lui Titeanu - evoluția aceasta va trebui să o urmărești ...

Ea apare odată cu guvernul de "tehnicieni" a lui Iorga , din 1931 ,

și în 7 ani se va impune.De ce ? Cum ?]

"**Dar am mai căutat o altă explicație** . Mi-am spus că -și explicația aceasta este în contradicție
cu un pasaj foarte important din declarația d-lui Goga -

"monopartidocrația" se referă , poate , la **monomania** din ultima vreme

de a forma oricum și cu orice preț, partide. [-----]

" Dl Goga a fost unul dintre aceia care au alimentat această frenezie de creare a partidelor

mici , ceea ce mă îndreaptă să dau această explicație .

Dar , cu surprindere , **am citit mai jos** , în aceeași declarație, că **dl Goga se ridică împotriva**

principiului fărâmițării forțelor politice . Se ridică împotriva acestei pulverizări a organelor

civice din țara noastră și devine partizanul regimului pe care-l indică :

"monopartidocrația " adică **teoria unui singur partid pe întreaga țară.**

"Ei bine , dlor , un singur partid ? Mai întâi, **logic, nu se poate ,** fiindcă sunt **opiniuni diverse** , fiindcă există și **metode și programe și ideologii și curente și mesianisme diverse**, fiindcă **fiecare caută de la individ la colectivitate , într-o ideologie - o formulă magică** - mai binele la care are dreptul.

Dar , în orice caz, **dacă se poate teoretic închipui**, măcar o clipă , **crearea unei forțe unitare** , care să creeze **această "monopartidocrație"** pe care o visează dl Goga,

lucrul nu poate fi făcut decât de o mișcare cezariană ,

de o mișcare într-adevăr **plebiscitară** , care **să măture totul** și care **să substituie** tuturor luptelor secundare , **voința unitară a unei națiuni întregi.**[-----]

[Eug.Titeanu](#) / 6 mart.'34

▣ Regimul parlamenar

▣ Tradiții, virtuți, viabilitate

▣ Pedagogie parlamentară

"D-lor, **trecând peste această erezie [monopartidismul]** , în care , evident, se regăsește frumusețea sufletului de poet , voi reveni la tot **discreditul pe care dl Goga îl aruncă asupra instituției parlamentare .**

" În țara aceasta , în care se zguduie atâtea forțe de echilibru,

în care **atâtea așezăminte sunt amenințate** în dezvoltarea lor,

în care **luptele politice au luat un caracter violent**, care depășește omenia românului,

nu cred că este bine ca un om de răspundere să vină și să arunce discreditul

asupra unei instituții care , nu numai că a reprezentat

punctul arhimedic de sprijin în ridicarea acestei națiuni ,

dar a reprezentat , aș putea spune , **actul de fundație al acestui stat .**

[-----]

" Parlamentul acesta , credeți-mă ,nu este numai o morișcă de insulte

și o arenă de devalorizare personală ,

Parlamentul acesta , care își justifică existența numai prin acest fapt,

Parlamentul acesta **a fost laboratorul** în care , deceniu cu deceniu ,

s-a elaborat tot ce a fost bun și înălțător , tot ce a dus la

crearea și la consolidarea acestui stat !

[-----]

Sunt convins că , **dincolo de hotarele național-liberale,**

toate forțele politice care stau pe acest tărâm, se vor înscrie deopotrivă !

Pentru menținerea regimului constituțional și regimului parlamentar , să știe șeful

PNA , care face apel la < conștiințele încercate > , că va găsi într-o singură linie și într-un

singur front aliniat , toate forțele politice democratice , sprijinite pe **voința populară și**

libertățile constituționale ."(**aplauze la PNL**)

[Eug.Titeanu](#) / 6 mart.'34

▣ Luptă politică leală , adversari - nu inamici !

▣ Pierderea unui mit, a unei legende : Goga

[-----]

[Eug.Titeanu](#) / 6 mart.'34

▣ Politica externă - viziunea Goga

▣ Pedagogie "diplomatică "

[-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ Ideea națională

▣ LANC - ACCuza

[LD : este evident că **Titeanu are o slăbiciune pentru Cuza**, în fond, pentru ideea națională. Îi admite **prioritate în lupta pentru idee**. Admite rolul mișcării de "**avertisment**" Dar am rezerve în ce privește contestarea drepturilor lui Goga de a vorbi în aceeași problemă. S-ar putea să fie și chestie de tactică politică, vizând să-i îndepărteze pe cei doi , de la o previzibilă apropiere . Până la un punct, chiar reușește. Cuza când este flatat , devine foarte cooperativ. Dar ...]

[-----]

Și chiar când e vorba de o grupare , cum este **Liga Apărării Național Creștine**,

de care ne desparte o sumă întregă de modalități și o sumă întregă de practici, noi nu putem să nu **recunoaștem acestei grupări trei lucruri :**

Întâi, **că există** și că , existând , **corespunde unei realități politice** , ceva mai serioasă, vă asigur, d-lor, decât toate aceste înjghebări hibride ... [-----]

Titeanu : Prin urmare , **recunosc că LANC există**,

dar că **nu este o forță de guvernământ**, căci **programul său** , în unele părți , **este inaplicabil**. Dar , d-lor, această grupare politică **are un rol determinat** , precizat :

este **rolul de avertisment**. Dvs sunteți **dătătorii de alarmă** .

Se poate ca noi, în angrenajul vieții politice, să ne lăsăm târați de problemele fragmentare și cotidiene, **să pierdem** , câteodată , **perspectiva mare a desfășurării românești**,

și **nu știu dacă nu e bine ca**,

chiar cu anumite exagerări unilaterale, împinse până la monomanie,

să nu vedem oscilând acul acela al statisticii demografice ,

care întrece câteodată linia roșie a limitelor îngăduite .

O grupare de avertisment, prin urmare, **cu rol determinat**, și mai recunosc un lucru ,

o grupare care **are meritul consecvenței și care înțelege să rămână**

în cadrele luptei parlamentare și ale vieții constituționale.

Goga ... Garda de Fier ... Cuza

Atunci când naționalismul acesta , pe de o parte , **este speculat de politicianii fără scrupule**

[**aluzie la Goga**] , **cari au pactizat cu inamicii milenari ai nației noastre** ,

[**pactul de la Ciucea**] și care **caută să-și confecționeze o nouă demagogie** ,

iar , pe de altă parte, de **violența asasină** [**apărarea Gărzii de Fier**]

căreia îi refuz meritul unei discuții politice ,

fiindcă eu nu discut aici **ideologia lui Brandabura și a lui Terente** [**Garda și Goga ?**]

dați-mi voie , peste tot ceea ce ar putea , eventual , să ne despartă ,

să fac pentru bătrânețea și consecvența sa ... [-----] și să **fac acest act profund**

creștinesc , **să dau < Cezarului ce este al Cezarului >** " (**aplauze la PNL**)

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ PNL= partid național

" Odată cu **problema ideii naționale** , s-a mai pus aici, sub **forma facilă a unor demagogii de ultimă oră** [**Goga**] însăși problema **naționalismului Partidului Național Liberal**.

"D-lor, suntem la largul nostru să discutăm oricând problema aceasta a naționalismului nostru . Incidental, când am ridicat această problemă cu ocazia interpelării asupra muncii naționale, în legătură cu PNL , **am arătat documentat care a fost spiritul legislației liberale**.

Dar **trebuie să mai reamintesc** aici ce a fost **lupta de fiecare zi a lui Vintilă Brătianu** , acest **apostol al rezistenței și al promovării economiei românești ?**

Dar **trebuie să mai reamintesc** luptele grozave , pe care a trebuit să le ducem , **împotriva celor cari ne acuzau de xenofobie ?**

Dar **trebuie să mai relev** ce a fost **critica de fiecare zi și fără scrupule** ,

dusă împotriva lozincei de vitalitate românească , care era : < prin noi înșine ? >
Noi , în această chestiune a liniei naționale , pe care o urmăm,
răspundem cu tradiția de ieri și fiți siguri că **astăzi, la guvern**, în situația nouă,
vom răspunde cu faptele, vom reajusta legislația
la realitățile amenințate ale statutului național,
pentru a da națiunii majoritare dreptul de viață nestânjenită pe teritoriul ei.
(**aplauze la PNL**) Nu avem decât **un singur lucru de făcut** ,
să dăm **întâlnire tuturor bărfitorilor** și tuturor **politicienilor fără scrupule**,
cari și-au confecționat demagogia dintr-un **naționalism de ultimă oră**,
și care **nu le aparține** , nici ca ideologie, nici ca suflet ,
și **să restabilim** , de **sub zgura acestor calomnii** , care s-au așternut asupra noastră,
adevărată fizionomie națională a partidului. O vom restabili."
[Eug.Titeanu](#) / 6 mart.'34

▣ Destinderea .

▣ Armistițiu politic.

▣ Generația tânără.

[LD : Titeanu evită să spună pe nume **Gărzii de Fier**. Ca o superstiție, ca un blestem.
Brandabura sau Terente ... nu știu paternitatea acestor epitete ...]
" Dar metoda ? **Metoda noastră de lucru a fost indicată de șeful guvernului**, care a spus :
destindere. Destinderea aceasta cu toți **adversarii loiali** și cu toți **acei care**
nu-și găsesc afinitate cu ideologia lui Brandabura sau a lui Terente ,
destindere cu toți **acei adversari loiali** cari înțeleg **să-și aducă contribuția lor constructivă**
de soluții și de critică , destinderea aceasta este posibilă.
" **Tara aceasta are nevoie de un armistițiu politic**, fiindcă numai în cadrul unui armistițiu
politic se poate într.adevăr clădi.
Prea multă politică și prea multă controversă doctrinară sterilă .
Țara aceasta nu mai vrea stăzi, peste toate doctrinele și peste toate discuțiile inutile,
decât un singur program și o singură doctrină :
programul faptelor concrete și doctrina faptei creatoare . (aplauze PNL)
[-----]
[Eug.Titeanu](#) / 6 mart.'34

▣ PNL - burghezia - elitele

▣ Tineri - bătrâni

▣ Răspuns lui Gr.Iunian

" Când dl Iunian a venit aici și mi-a luat **partea finală a discursului de la Mesaj** ,
pe care l-am pronunțat **ca parlamentar de opoziție** și purtător de cuvânt al minorității liberale
în această Cameră și l-a citat , **crezând că este vorba de o fantezie doctrinară personală** ,
atunci când am vorbit de **< mistica elitelor de cugetare și muncă >** , **s-a înșelat.**
" **Da , există o mistică a elitelor de cugetare și de muncă .**
Noi suntem un partid de mase , dar avem convingerea că **democrația nu este ceva**
inorganic,că există **o democrație** care înseamnă **baza reală de selecțiune**,
egală pentru toți , dar cu o **ierarhizare de utilizări.**
Avem convingerea că **democrația nu este o masă amorfă** ,
că **democrația își are cadrele și elitele ei de cugetare și de muncă manuală.**
Avem convingerea că **există cadre de națiune**, brătară de fier , care conservă corpul social
românesc. Și fără nici o prezumție de partid, **avem convingerea că partidul acesta** ,
care există de 70 de ani, **rezemat pe principiul de armonie socială și care s-a silit** ,

atât la sate , cât și la orașe , să creeze o burghezie , un corp selecționat , reprezintă în toate tagmele , în masa amorfă , **cadrele ei de conducere reală , însăși cadrele națiunii !"** (**aplauze la PNL**) [-----]
"Generația aceasta nouă , născută din frământarea războiului , generația aceasta nouă venită în PNL , **cu mintea mlădiată** , mă iertați , **sub semnul cărții** , și cu **sufletul călit sub semnul focului** , înțelege **să întregască prin muncă** tot ceea **ce este patrimoniul înaintașilor** și **să-și dea întreaga contribuție** , pentru a instaura **un regim nou de viață în acest stat** , un regim în care **să triumfe dragostea de țară și onestitate politică.** "
(**aplauze îndelung repetate** , **strigăte de bravo** , **la PNL**)
Eug .Titeanu / 6 mart.'34

12.) **Ion Nistor (ministru secretar de stat)** , discurs final la Mesaj, **Cameră , 6 mart.'34**

(DAD, MO 18, șed. din 6 mart.'34, pag. 627 - 634) **Discurs integral, fișier PNL**
/ doctrină constituțional -parlamentară / Monarhia / Constituția /
// Ideea națională : naționalismul liberal //
PNA - O.Goga : naționalism integral ; LANC ACCuza : naționalism antisemit
Agitațiile naționaliste : exagerări ; compromiterea ordinii ; compromiterea partidelor //
Greșelile politicii economice ale PNȚ //
// Doctrina PNL : liberalismul ; naționalismul //
// "Românizarea " în provinciile unite ; în orașe //
// Minoritățile : Statutul pentru minorități // Destinderea //
Vezi pe larg la fișier PNL

13) **Victor Iamandi (subsecretar Interne)** , răspuns la interpelări, **10 mart.'34**

//**protecția muncii naționale**//
O.Goga : pericolul străin // naționalism integral //
ACCuza : pericolul evreesc // xenofobie antisemită //
Gh.Brătianu (PNL-g) : pericolul străinilor // naționalism moderat //
("Universul " , an 51, nr.69, 12 mart.'34 ;
DAD, MO 21, șed. din 10 mart.'34, p. 710- 718)
[**LD : subiect de prim -ordin în dezbaterile din sesiune ;**
în discursurile la Mesaj , care au atins problema : Cuza, Goga, Iunian , ș.a.
în interpelările lui Octavian Goga (Cameră, 3 mart.) și Nicolae Iorga (Senat , 9 dec.) ;
în interpelările lui ACCuza și Gh.Brătianu (Cameră, 10 dec.')
Tratase pe larg problema Ion Nistor , în discursul -concluzie la Mesaj
Iamandi ține un discurs remarcabil. Exceptând pe Gh.Brătianu (căruia nu-i acordă nici un
semn de aprobare sau respingere) el demontează și respinge toate ideile naționaliste
emise de Goga, ACCuza, Manoilescu, și naționaliștii extremiști.
Discursul : mostră de argumentare a tuturor problemelor prin prisma doctrinei naționale ,
democratice și liberale a PNL]
Vezi texte integrale ale interpelatorilor la fișierele PNA, LANC PNL-g . PNL
// interpelările / ACCuza : LANC ; rasismul ; antisemitismul ; /
// O.Goga : legea administr.'25 ; Constituția '23 ; politica școlară ; statisticile ; minoritățile ;
satele și orașele ardelenene ; naționalism integral versus toleranță și legalitate //
// PNȚ : guvernare ; erori ; liberalizare // Curente naționalist extremiste //
// Tineretul ; anarhia ; violența //democrație versus dictatură // guvernare PNL //
Vict.Iamandi / 10 mart.'34

14.) **Proclamarea fuziunii dintre național-țărăniști și lupiști**, **11 mart.'34**

// adunarea // moțiuni // cuvântări // telegrame //

// Maniu - Mihalache -Lupu //

("Dimineața" , an 30, nr. 9.774, 12 mart.'34 + foto mulțimea în fața clubului PNȚ

" Facla" , 14 mart + foto Mihalache , Lupu)

LD : Nici un cuvânt de la mine. Totul este consemnat de ziar. Reproduc aici cuvintele , pentru a evoca și înțelege nu un episod , ci **un fenomen politic** , evident dorit de mase , pe care l-aș putea numi "**euforia împăcării**". În toate spațiile care stăpâneau sufletele românilor , la trecerea cumpenei anilor 1933/ 1934 - criza , înverșunarea luptelor politice , asasinatele , zvonurile , calomniile , ciocnirile de stradă , arestările , amenințările cu dictatura - **se întâmpla și un lucru bun , purtând pecetea iertării , a frăției .**

Prinși de vraja acestui duh ... **conducătorii s-au comportat pe placul mulțimei.**

Păstrând proporțiile , **duminea aceea de 11 martie 1934** , parcă încheia **un ciclu**

- **ce încheia în el eșecul guvernărilor , eșecul țărănismului** - marcând un **nou ciclu** .

Botezat "**democrația rurală**" , era numele **neoțărănismului** căruia i se adaugă ,

ca element de noutate , **forța " țărănescă și muncitorească "** ,

lupta contra **tendențelor dictatoriale " de stânga sau de dreapta" ,**

plasând PNȚ la centru , la stânga PNL. De altfel , ziua pare a marca renunțarea PNȚ -ului

de a îndrepta atacul principal contra PNL.

După 7 ani de adversități ... venise ziua împăcării .

Protagonistii - **Mihalache , Lupu , Maniu , Madgearu ș.a-** și-au jucat rolurile perfect .]

Vezi text integral , context , **fișier PNȚ**

Moțiunea de fuziune :

< Considerând nevoia vitală pentru însăși existența statutului român

a unei puternice temeinic organizate democrații rurale ;

Considerând situația creată în vremea din urmă vieții politice a țării ,

prin risipa energiilor ei active în diferite formațiuni ;

Considerând că , dacă până astăzi , o astfel de situație a putut dăinui fără prejudicii

ireparabile pentru țară [guvernare național - țărănistă !] ,

continuarea acestei stări de lucruri - în actuala frământare atât dinlăuntru cât și din afara

țării - ar putea periclita însăși liniștită și normala consolidare a statului român ,

potrivit alcătuirii sale organice , economice , sociale și naționale ;

Considerând că , în aceste condițiuni , orice acțiune divergentă a democrației țărănești

slăbește forța regimului constituțional parlamentar

și încurajează tendințele de formațiuni dictatoriale ;

Constatănd apoi identitatea de structură , de origine și tendințe dintre partidul

național-țărănesc și partidul țărănesc ;

Constatănd cu deosebire identitatea principiilor programatice și tactice

dintre ambele partide , desăvârșită prin hotărârea Comitetului Central Executiv

de a revizui programul pe baza principiilor formulate în Manifestul -program

al partidului național -țărănesc din alegerile generale trecute

și care sunt identice cu ale partidului țărănesc ;

Constatănd , în sfârșit , preocuparea comună de organizare a partidului național-țărănesc

de jos în sus , potrivit încrederii maselor țărănești care au arătat constant

dorința vie de contopire a ambelor partide ;

Conducerea centrală a celor două partide hotărăște contopirea lor ,

prin încadrarea în rândurile partidului național țărănesc a organizațiilor

partidului țărănesc condus de d.dr.Nicolae Lupu .

Organe comune și o procedură asupra căreia am convenit de acum ,

vor desăvârși fuziunea pe regiuni , județe și comune ,

paralel cu aplicarea statutului de reorganizare a partidului . >

[-----]

-dr.Lupu : "V-am chemat pe dvs , tovarășii mei de lupte grele , ca să vă consult

și să vă rog să ratificați **fuziunea cu partidul național-țărănesc.**

Împrejurările sunt grele , pentru **oricine vrea să cerceteze situația democrației ,**

astăzi, în Europa, **pretutindeni, bate un vânt de dictatură**

În Germania , **democrația a fost înfrântă.**

În Austria, tunurile **au distrus admirabile realizări ale social-democrației vieneze.**

S-a pus , atunci, pentru mine, problema : **am dreptul să merg - singur - mai departe ?**

Nu am datoria să alătur forțele mele , altor forțe democratice ?

Dacă am trăi în Franța , unde pot exista 17 partide diferite ,

dar unde aceleași 17 partide sunt capabile să se unească

într-**un guvern de uniune națională ,** atunci când împrejurările cer o atare unire,

- **atunci da, aș fi mers mai departe .** Trăim , însă, în alte împrejurări.

Avem datoria **să privim realitatea în față.**

Când vântul de dreapta , care bate peste frontiere , șueră și la noi -

atunci trebuie să întărim baricadele democrației.

Mi s-au propus mai multe fuziuni. Singura logică, singura normală, era cu PNT

[-----]

Ne întoarcem în casa noastră veche , să luptăm laolaltă cu frații noștri,

pentru democrație , împotriva forțelor dictatoriale , împotriva aventurierilor ,

cari pândesc momentul prielnic pentru împlinirea ambițiilor lor." [-----]

Mihalache /Dimineața Pericolul extremist, de dictatură

"**Pretutindeni, mijesc amatorii de aventuri și cei îmbătrâniți ,** cari nu mai au curajul să se

adreseze nici inimilor și nici conștiințelor și care **așteaptă să-și satisfacă ambițiile lor**

personale cu investitura de sus , [aluzie ACCuza? Iorga ? Argetoianu ?Manoilescu ?]

cât și amatorii precoci de dictatură [aluzie la CZCodreanu] cari se silesc, înainte de a termina

cartea , **să rezolve cu gloanțe problemele politice ale țării .**

Deslegarea viitorului nu se poate însă urmări cu aceste mijloace.

Mihalache /Rostul PNT

" **Națiunea însăși , din adâncurile sale, își dă instrumentul politic** care știe ce vrea și ce poate.

Acest instrument este partidul național-țărănesc. Toate elementele vii, toți acei care trăesc cu

sângele , cu inimile și cu capul lor , **știi ce așteaptă țara de la noi.**

Numai un astfel de organism , care își are centrul de gravitate în masele largi

ale țărănimii și muncitorimii , și în care vibrează spiritul plămădit de veacuri ,

sufletul românesc, **poate rezolva problemele grele de astăzi.**

"**Dacă în vremurile liniștite ne puteam permite luxul nuanțelor, al variantelor în simfonia**

țărănească, azi, în fața primejdiei dictaturii , cu toții, ca un comandament al națiunii,

al celor care și-au pus speranțele în noi, **să ne dăm mâna, să ne-o strângem și**

să privim numai spre obiectivul comun."[-----]

Dr.Lupu /Democrație rurală

Am săvârșit astăzi cel mai important act politic din ultimii zece ani .

Veți vedea mâine , poimâine, efectele puternice ale acestui act.

Am dat , prin înțelegerea frățească a mea cu dânsul, cheazășie țării că liniile pe care el a

plecat spre democrația rurală , nu pot fi împiedicate de nici o forță , oricât de sus ar fi ea.

[-----]

-Ion Mihalache : " După cum v-a spus secretarul general al partidului,

vă aducem azi bucuria mare care va încălzi țara de la un capăt la altul.

Conducerea celor două partide democratice de până azi, au hotărât contopirea

într-o singură forță a democrației național-țărăniste.

Mihalache / Dimineața Pericolul dictaturii și anarhiei ...

În fața noastră se ivesc **perspective cari ne dau dreptul dreptul să ne îngrijorăm.**

Sunt oameni care au epuizat toate experiențele din tinerețe până la bătrânețe

[aluzie: ACCuza, Goga, Iorga , ș.a.] și tineri care le surâde anarhia [aluzie Garda de Fier]

Unii, roși de dorința de a domina , șerșesc pe la toate porțile și la toate ușile , de sus în jos,

ca să stăpânească această națiune.

Rânjesc amatorii de dictatură pe la toate colțurile și printre ei sunt și bătrânii cei răscopti , dar

și copii precoci, cari au pretenția să pună la punct cu ajutorul gloanțelor ,

dacă nu problemele , cel puțin **capetele oamenilor politici.**

Mihalache /Forța țărănească și muncitorească ...

"**Noi reprezentăm conștiințele** ieșite din frământarea **nevoilor de jos, din masele** cari, timp de veacuri, au muncit spre a înfăptui visul secular, cari în timpul războiului, **au împânzit tranșeele**, iar în timp de pace, **au ținut aparatul statutului**. [LD : sesizează delimitarea de PNL (care a creat statul) și accentul pus pe forțele țărănești și muncitorești]

Există aici **forța maselor țărănești și muncitorești**; vigoarea acestor mase este **concentrată în partidul național-țărănesc**.

Mihalache /Contra pericolelor de stânga și dreapta ...

Cele două partide democratice fuzionate azi, **au mers paralel**, și azi când se deslănțuie furtuna, **nu mai trebuie corăbii** cari să meargă încet și în ziczac, **ci vapoare puternice** cari să spargă valurile, să meargă drept și repede la țintă.

Cu astfel de sentimente, **noi, care reprezentăm democrația țărănească**, ne-am propus să înlăturăm obstacolele și uniți **să pornim împotriva tendințelor dictatoriale venite fie de la dreapta, fie de la stânga.**"[-----]

Maniu / Dimineața Supărările lui : "șefia" ...

"**Țin să se știe că eu nu mă supăr decât atunci când vreau.**

Nu uit niciodată și știu să aștept.

Îl felicit pe dr.Lupu mai ales pentru că **a avut tăria să renunțe la o situația personală** de care se face foarte mult caz în țara românească . E acum la modă în țara noastră că, **dacă nu-ți dai aere de dictator, să fii cel puțin șef de partid.**

Sunt puțini oameni cari, după ce au ajuns , **renunță,**

cu ușurința cu care a făcut-o d-rul Lupu, de dragul democrației .

M-am despărțit și eu de șefie, pentru **ca să iau o atitudine.**

Renunțarea am făcut-o de bună voie. Atitudinea am luat-o și declar că mă voi ține de ea până ce voi învinge ."

Maniu /Dimineața Metafore pentru România întregită ... Crezul democrației ...

" **Viața politică a țării românești** se prezintă în felul următor .Închipuiți-vă **o catedrală**, în care meșteri de seamă au pus tot ce inteligența omenească este în stare să imagineze , ca să fie cât mai măreață . **Dacă această catedrală îți dă totuși impresia că va cădea pe tine , mai poți să te uiți la frumusețile ei ?**

" Închipuiți-vă **un pod** care leagă două țărmuri deosebit de fertile. Constructorii podului l-au construit neînchipuit de frumos. **Dar mergând pe pod** ai în fiecare clipă **senzația că e subred** . Aceasta este , în imagini, viața politică românească.

De câțiva vreme **se vorbește de dictatură**. De câțiva ani **s-a declarat război democrației**.

Or, e vinovată democrația că în 3 ani și jumătate am avut 11 guverne ?

Care guvern a căzut la noi din cauză că parlamentul l-a dărâmat ? [vizat Carol II]

Mie nu mi-i teamă de democrație .Ea nu va ieși totdeauna învinsă.

Până la sfârșit totdeauna izbândește democrația.

Dar cu experimentările , se oprește progresul țării.

În loc să fim preocupați de mersul înainte al națiunii , **noi trebuie să ne încordăm forțele , pentru a ține piept tentativelor de dărâmare a democrației .**

Să știe toți că **întru apărarea acestei idei sfinte , a democrației ,**

ne vom găsi oricând uniți și cu puterile încordate .

Vrem să trăim în catedrala mare a țării românești , în religia libertăților publice și nu sub presiunea nesiguranței. Vrem ca podul , care a unit toate provinciile surori, să nu se clatine sub picioarele noastre."

Maniu / Facla

" **În străinătate , regimul democratic parlamentar a fost adesea învinuit că a turburat continuitatea operei de guvernare .**

La noi această învinuire nu se poate aduce.

La noi, un regim democratic parlamentar n-a putut să-și dea roadele

și nici nu poate fi învinuit cu nimic.Să ni se arate un singur caz când în România Mare **un guvern a fost împiedicat** în opera sa , **de mișcări democratice ori de parlament**, chiar și atunci când el era viciat din naștere și când opera lui de guvernare nu corspundea voinței naționale. **În schimb, în mai puțin de 4 ani, am avut 11 guverne schimbate ,**

de altceva decât de parlament.

Noi nu am avut în acest timp un regim parlamentar democratic,
ci o autocrație deghizată și condusă de forțe ascunse cari trebuie înlăturate "

-Mihalache / Facla **Democrația țărănească integrală**

" Am primit președinția acestui partid , mânat de ideea de a realiza
"democrația țărănească" integrală.

Democrația țărănească înseamnă , înainte de toate, și în chip firesc, **"democrație"** .

Nu suferim de exces , ci de insuficiență democrație reală. Afară de doi-trei ani
[**guvernarea PNT** , bine-nțeleș !] , țara noastră s-a bucurat de o dictatură camuflată.

De relele de care suferă țara noastră , nu poate fi vinovată democrația ,
pe care n-am avut-o, ci metodele dictatoriale cari ne-au guvernat.

Am fost guvernați cu biciul și cu baioneta.

Voim , în al doilea rând, **ca această democrație să fie țărănească .**

Clasa cea mai importantă în stat trebuie să aibă și conducerea acestui stat .

Noi mergem la izvor de unde țâșnește apa proaspătă și vie.

Și ca să răcorim sufletul și pământul țării care așteaptă să prindă putere și îmbelșugare
din revărsarea apelor vii , dăm bolovani și stânci deoparte, descoperim izvoarele noi,
le scoatem la suprafață și le lăsăm să curgă cu forța lor naturală.

**Chemăm în mijlocul nostru intelectuali, tehnicieni, economiști , profesori și oameni cu
carte , nu cu programe moarte de laborator,
și să privească forța naturii , să o dirijeze, să o consolideze , să o fructifice.**

Naționalistă

Bietului țăran nu-i mai rămâne nimic din naționalism: l-au confiscat tot.

Țăranul nu iubește naționalismul sterp ca :

< Oricât timp român voi fi,

Nu mă tem că voi pieri >

Nici naționalismul sonor , de paradă :

< Românul are zece vieți în piepturi de aramă >

Revoluționară

În același timp, **"democrația țărănească " e revoluționară și conservativă.**

Ea tinde să înlătore privilegiile acelor care exploatează țărănimea .

Latifundiarii, zarafii, bancherii intermediari care o speculează , vor fi înlăturați ,
odată cu ordinea socială care le consacră privilegiul.

Conservatoare

Dar dacă față de acești profitori ai muncii țărănești suntem revoluționari,
față de curentele extremiste , față de tendințele aventuriere,

democrația țărănească e conservatoare .

Trebuie **să înceteze o dată schimbările** care vin mere de sus în jos,
căci **se seamănă neîncredere și sămânță de anarhie.**

Țăranului îi place continuitatea :

< Schimbarea domnilor, bucuria nebunilor ! >

Fuziunea PNT -PT / 11 mart.'34

15.) Legea stării de asediu , în discuția Camerei , 13 martie '34

Victor Antonescu (ministr.Justiției) ; **H.Aznavorian** (raportor)

Armand Călinescu (PNT) ; **G.H.A.Cuza** (LANC) ; **P.Petrescu** (PRT -Iunian)

C.Argetoianu (Un.Agrară) ; **I.Petrovici** (PNA-Goga)

H.Aznavorian - concluzii ; **Vict.Antonescu** - concluzii

(DAD, MO 23, ședința din 13 mart.'34 , p. 758 - 776)

a) **Gh.Cuza** / 13 mart.'34

Or, cum motivați dvs, dle raporor , aducerea prezentei legi ? Prin **câteva cuvinte** , cuprinzând
noțiuni nedeslușite , care lasă **să persiste nedumerirea și echivocul** , noțiuni care ,

fără a lămuri cauzele, pot mări efectele stării de asediu ."

< În urma mișcărilor **diferitelor organizațiuni extremiste** ce s-au semnalat în țară , de natură **a turbura liniștea , siguranța statutului și ordinea publică** , mișcări de **o neobișnuită gravitate** , care au culminat prin **asasinarea primului ministru** al țării , suntem îndreptățiți a constata că **măsuri excepționale se impun . >**

Gh.Cuza /Definirea extremismului

[LD : acesta este prețul cu care liberalii au plătit indulgența față de cuziști ;

" D-lor dați-mi voie **să mă ridic** din capul locului **împotriva termenului de < organizații extremiste >** , utilizat de dvs.**Este un plural** pe care noi **nu-l înțelegem** ; este **un calificativ** pe care dvs **nu ni-l dumiriți** și asupra căruia noi vă cerem astăzi explicații . Fiindcă aici nu este vorba de **< mișcări >** , ci de **< organizațiuni extremiste >** , **vă întrebăm : ce înțelegeți dvs prin <organizațiuni extremiste>** și **care vă este criteriul** pentru a le defini ? **Luati drept criteriu metodele ?** Bun ! - atunci suntem perfect de acord.

-H.Aznavorian : Numai metodele.

Gh.Cuza /Metode extremiste

" **< Metodele extremiste >** , fiind acelea care **se ridică împotriva legilor** , ele se pun în afară de legi. Deoarece **ele amenință temelia și siguranța statutului. Statul** , prin legile sale, **este în deplin drept de a interveni** și a-și ocroti existența.

" Dar pentru aceasta **nu aveți dvs nevoie** să veniți cu **legea stării de asediu** , când **aveți la îndemână toate celelate legi** , legile **obișnuite, represive**, la care se adaugă **legile cu caracter special** , cum este **legea Mironescu** , izvorâtă din generozitatea d-lor național-țărăniști , **cari anul trecut** , în primăvară , **erau cuprinși de aceeaș panică ca ceea a dvs de azi** ; se vede că primăvara poartă în sine efluvii de panică , anemiează toate guvernele.

Gh.Cuza / Concepții extremiste ...

" Dar dacă dvs , când vorbiți de **< organizații extremiste >** , nu vă puneți din punctul de vedere al metodelor , **ci al concepțiilor politice** , atunci **faptul prezintă o deosebită gravitate.** Dvs spuneți **< organizații extremiste >**.

Este un **termen foarte utilizat** și devenit curent acel **< extremism >** , toată **presa îl utilizează** , îl auzim la fiecare răspântie de drum , iar **acum el este introdus** în chiar **expunerea de motive** care aduce în fața Camerei , suspendarea anormală a garanțiilor constituționale.

Și atunci, **dacă vă referiți la concepția politică** , să întrebăm , **ce înțelegeți prin extremism ?**

Este extremism ceea ce stă pe marginea sau depășește liziera extremelor de dreapta sau de stânga ?

Ei bine, atunci **extremism ar trebui socotit tot ceea ce este radical**, toate **organizațiile radicale** , d.lunian , **care este radical-țărănist**, și care stă **dincolo de liziera țărănismului**, ar trebui să fie înglobat cel dintâi în acest sistem de interpretare .

- **dr.M. Macavescu :** Este numai extremist financiar .

- **Gh.Cuza :** Însuși denumirea partidului d-sale , făcând abstracție de program, l-ar desemna ca extremist."

Gh.Cuza / Antisemitismul

" Dar , dvs mai puteți spune : **extremiste** sunt acele **organizații care** , înăuntrul granițelor , **caută să învrăjbească** **diferitele elemente componente ale nației** .

Și aici putem să discutăm.**Ce este statutul decât o familie** , care prezintă , în raporturile sale cu străinătatea , în spectul său din afară , **o coeziune cimentată** de însăși necesitatea de a-și **apăra interesele colectivității sale.**

Însă , ca în sânul oricărei familii , în **raporturile dintre diferitele categorii componente** ale statutului, există adesea **profunde disensiuni și conflicte** , **pe baza unor interese particulariste și contradictorii.**

Și atunci **este imposibil ca să nu admiți să existe** , înăuntrul aceluiaș stat , **pozițiuni antipodice** între diferitele elemente din care el este alcătuit.

Așa că, în cazul când dvs voiți o asemenea interpretare a extremismului,

ar fi să intre în această interpretare **nu numai marxismul** , de pildă , care preconizează răsturnarea capitalului exploatator de către munca exploatată ,

sau **antisemitismul nostru** ..

-dr.M.Macavescu : **Dvs nu sunteți extremiști**

-Gh.Cuza : ... care ridică chestiunea **apărării cetățenilor băștinași** ai acestei țări

împotriva unei alte categorii de cetățeni - **jidanii** -

deveniți cetățeni prin bunăvoința dvs., mai mult decât prin presiunile venite din străinătate ,
cetățeni pe care **noi îi considerăm primejdioși, ca paraziții** , trăind pe trupul acestui
neam , din vlaga lui și exploatându-i toate forțele " (**vii aplauze la LANC**)

Gh.Cuza / 13 mart.'34

▣ **Doctrina naționalistă hitleristă**

"Dlor deputați, vă rog să-mi iertați **o digresiune** , deunăzi , **d.Victor Iamandi** ,
în frumosul său discurs ținut la această tribună , ca răspuns la **interpelările făcute**
de dl.Octavian Goga și de **dl profesor Cuza** cu privire la **ocrotirea muncii naționale** ,
a întreat , la un moment dat , pe dl.profesor Cuza :

< **Oare credeți , dle Cuza , în teoria contelui Gobineau , credeți dvs**

în acea distincțiune a raselor , preconizată de autor în "Essais" -urile sale ? >

Dl Iamandi făcea întrebarea aceasta în legătură cu **ceea ce se întâmplă astăzi**

în Germania, cu această **victorie reală a poporului german** , care , într-adevăr ,

vede realizându-se astăzi, unul din **cele mai scumpe idealuri naționale** ,

acela de **a fi stăpân la tine acasă** și de a putea determina **existența ta națională**

în lăuntru fruntariilor tale.

Credeți dvs că prin **părerile lipsite de responsabilitate** ,

culese din **pamfletul unui jidănaș reporter**, care **ne-a adus din Germania** ,

cu vădită rea credință , numai ceea ce a putut trece prin mintea lui de păsărică

compilată, **o broșurică** comercializată apoi în țară -

credeți dvs că astfel **se poate stabili acel mare ritm de afirmare națională** a unui popor
de **60 de milioane** , cum este **poporul german** ?

Într-o asemenea carte, **semnată de un jidan, Milian** mi se pare,

citeam legătura care se face între **teoreticienii rasismului naționalist-socialist** ,

cum sunt **Alfred Rosenberg** - numai cu numele pare suspect , de fapt este originar

din regiunile Mării Baltice și este baron - **Contele Reventlov Teodor Fritsch** ,

Gottfried Feder și alții , **fruntași ai mișcării național-socialiste** , care cu toții ,

după acest jidănaș, n-ar fi decât rezultanta teroarei dela 1850

a francezului Gobineau."

Cum puteți să vă închipuiți dvs că un popor care **s-a regăsit pe sine**

printr-o **mișcare purceasă din adâncul răunchilor naționali**

și care **caută să precizeze** astăzi pe tărâmul abstractului și prin teoriile doctrinarilor săi ,

întregul complex de cauzalități care a determinat-o,

cum puteți dvs să vă închipuiți că **germanul** , pentru ca să explice acest ritm al băștinașiei

învingătoare, are să se ducă să împrumute formule și explicații din afară ,

să împrumute, mai ales , **de unde ? de la poporul francez și de la spiritul francez** ,

care îi este potrivnic ; să împrumute etichete străine pentru o marfă națională și

rețete de importatie , pentru a asigura o viitoare dezvoltare a unui organism național

profund distinct de a celorlalte popoare ? Este cel puțin o aberație.

Chestiunea va mai fi dezbătută aici de către dl profesor Cuza,

care va veni să o discute cu mai multă autoritate .

Eu țin însă să vă spun în treacăt un lucru : spiritul doctrinar al Germaniei actuale ,

în momentul **când vine să explice actul de instinctualitate** , **actul de conservare a rasei**

germane , **personificat în revoluția hitleristă** , iar, pe de altă parte,

își găsește sorgintea și explicația [nu] în teoriile străinilor ,

ci în rădăcinile profunde de intelectualitate seculară a poporului german .

Ajungând până la **Leibnitz** - și aici mă ating de domeniul d-lui profesor Petrovici -

și trecând prin toate școalele de filozofie și prin diferiții reprezentanți ai literaturii germane

din secolul XVIII și XIX , ca **Fichte, frații Schlegel, Herder, Lessing, Goethe și Nietzsche** ,

legătura o face **Oswald Spengler** , care este

însăși piatra de temelie a Național -Socialismului , acest Spengler , care în prefața lucrării sale "**Der Untergang des Abendlandes** " , extrem de interesantă și tradusă în toate limbile Apusului, spune : < Trebuie să amintesc aici două nume cărora aparține această carte : **Goethe și Nietzsche** .De la **Goethe** am împrumutat metoda , de la Nietzsche pozițiunea problemelor , **făcând incursiuni** acolo unde el a făcut numai întâmplătoare încalcări . >

"Iată deci **o filieră întregă de spiritualitate eminentă germană** , care se afirmă în **doctrina rasistă** de astăzi, doctrină rasistă care , la rândul ei, trebuie privită ca **afirmația dreptului la viață a unui popor , o victorie realizată în fapt,** pentru ca **în urmă să se explice și să se definească spiritualicește.** "

Gh.Cuza / 13 mart.'34

▣ Cuzismul.

"Ca să revenim la noi , afirmăm sus și tare că **naționalismul nu are nimic comun cu hitlerismul, fiindcă asemenea probleme vitale nu se rezolvă nici cu împrumuturi , nici cu pastişări.**

Dacă în Italia există legiurile cămășilor negre,

dacă în Germania există batalioanele cămășilor brune,

la noi nu poate exista decât un singur marș triumfal , acela al cămășilor albe , reprezentând acest popor de țărani și toate tradițiile lui și toate râvnele lui de mai bine, pe ogorul țării fecundat prin munca lui. " (**apaluze vii la LANC**)

Va veni ziua , cât de curând, când,

peste capul guvernelor dvs democratice , reprezentante vetuste ale partidelor, ale nefastelor tradiții politicianiste,

va veni ziua când acest popor își va afirma dreptul său la viață în mod năvalnic , și tot ce clădiți dvs aici , și tot ce improvizați prin câteva rânduri așternute pe hârtie , se vor topi ca și zăpada în primele zile ale primăverii regeneratoare .

Căci nu se poate să reziste o operă care nu se reazămă pe năzuințele populare și care se izolează tot mai mult de realitate și cerințele ei."

----- Gh.Cuza / 13 mart.'34 -----

b) C.Argetoianu (Un.Agrară)

(DAD, MO 23, ședința din 13 mart.'34 , p. 768- 769)

// starea de asediu // prevederi constituționale // eroarea legii //
// răspunderea executivului // iresponsabilitatea Parlamentului //
// gravitatea implicării armatei // abținerea de la vot //

▣ Starea de asediu

▣ Prevederi constituționale

[LD foarte interesantă abordare , din p.d.v. al **dublei mentalități**, cu substratul doctrinar conservator , **al formei fără fond** . În orice caz, parlamentul era în situația de a cunoaște toate argumentele **pro- și contra** - în cazul unei asemenea grave legi.

Este clar , că , din p.d.v.politic, **Argetoianu este un adept al guvernării autoritare** , că , între cele două instituții - Guvern , Parlament - el acordă guvernului o mai mare putere și răspundere . Parcă simt că , după atacurile național-țărăniște, radical-țărăniște , cuziste , care atăcaseră guvernul din diverse direcții, discursul lui Argetoianu ...

bătea în pânzele executivului . Numai că , după toată demonstrația ...

Argetoianu argumentează de ce nu va vota legea.

Cine avea dreptate ? Cine s-a dovedit , mai târziu , că a avut dreptate ?

Din acest p.d.v. , Parlamentul era o veritabilă școală .

Și cele mai substanțiale discuții le-am găsit la dezbaterile legilor]

Proiectul de lege care ni se prezintă astăzi , constituie, cred eu, **o nouă dovadă**

a dublei mentalități care domină întreaga evoluție a statului nostru modern :

pe de o parte, **o mentalitate împrumutată, occidentală** , care **ne dictează texte** ;
pe de altă parte, **o mentalitate băștinașe**, sub influența căreia **aplicăm aceste texte**.

[-----]

-**Victor Antonescu** : Aceasta era **legea din 1864** .

-**CCArgetoianu** : Da, da. **Și prin Constituția dvs** - căci dvs ați făcut-o - ați vrut să reacționați împotriva acestui drept dat puterii executive de a introduce starea de asediu , îngrădindu-l cu garanția votării unei legi.

Cred că a fost o greșeală , fiindcă introducerea **stării de asediu este un act prin esența lui, guvernamental**. A cere puterii legislative încuviințare pentru acest act al puterii executive , este **o reminiscență al aceluși romantism politic** al luptelor **dintre libertățile democratice și tendințele absolutiste monarhice** de la începutul veacului al 19 -lea.

" **Este foarte greu pentru puterea legislativă, să cunoască toate motivele** care determină , la un moment dat, un guvern să introducă starea de asediu.

Chiar faptul că un guvern se vede silit să introducă starea de asediu , probează că **împrejurările sunt de așa natură încât** acel guvern , care vrea să folosească starea de asediu, **nu poate aduce în public toate argumentele** care îl determină să ceară această măsură extraordinară.

C.Argetoianu / 13 mart.'34

▫ **Principiul separațiunii puterilor în stat**

"**Noi, avem principiul separațiunii puterilor în stat.**

Puterea legislativă are un drept de control asupra puterii executive și , **dacă** puterii legislative nu-i convine, la un moment dat , ca un guvern să introducă starea de asediu, **poate să-i refuze încrederea** , să-i dea **un vot de blam**, **și atunci, guvernul este obligat să demisioneze** și, împreună cu dânsul, **poate să cadă și starea de asediu.**

Însă o amestecare directă a legislativului în drepturile executivului, cred că **nu corespunde concepțiunii moderne a statului."**

C.Argetoianu / 13 mart.'34

c) I.Petrovici (PNA-Goga) Pamfil Șeicaru - intervenții polemice

Vezi text integral la **fișier PNA**

// starea de asediu // rațiuni politice , rațiuni practice // Garda de Fier : calea captării //

[**LD : PNA fusese singurul partid parlamentar care apăruse deschis Garda de Fier ;**

Petrovici amestecă credințele lui " democratice" ...cu noul crez ...și rezultatul este pe măsură : argumente democratice , în slujba unei formațiuni antidemocratice]

-**Petrovici** : "Vă mărturisesc că nu sunt deloc tentat să mă vâd în stufărișul subtilităților juridice.

Domeniul juridic, din cauză că este **un domeniu de construcție dialectică**, este , în același timp, **un ținut de vaste controverse**. Pentru orice atitudine, **un guvern va găsi totdeauna la dispoziție o controversă juridică**, pe care **să o tragă în avantajul lui**.

Prin urmare , din punct de vedere legal,dacă **se poate găsi o terie împotriva stării de asediu**, evident că veți găsi **și o alta , în favoarea ei**.

Din moment ce aveți o controversă la îndemână, **discuția este inutilă**.

Petrovici / 13 mart.'34

▫ **Rațiunea politică și practică a stării de asediu**

"**Voi judeca** , însă, **această lege** care mi se propune, **din punctul de vedere al rațiunii politice** și din **punctul de vedere al rațiunii practice** .

Pentru ce se cere o lege de măsuri excepționale pentru un an e zile , de aici înainte ?

[-----]

Oare legile normale - codul penal ordinar - **nu sunt făcute tot în vederea tulburărilor ?**

Cred că **Codul penal** nu este făcut în vederea **oamenilor pacifici** și a oamenilor care păstrează

ordinea. **Dacă** într-o societate s-ar afla numai oameni liniștiți, ne-am putea dispensa de Codul penal. Tot în vederea tulburărilor, deci, sunt făcute și legile aceste ordinare.

Dar, se poate zice : **sunt turburări de o deosebită gravitate**.

Mi se pare că aceasta este chiar expresiunea din expunerea de motive.

Vă mărturisesc că ar fi foarte interesant **să ni se comunice și nouă**, pentru că ni se cere votul, **ceva din situația aceasta de o gravitate excepțională.**"

[-----]

Petrovici / 13 mart.'34

▫ **Garda de Fier.**

▫ **Calea captării**

" **Dvs veți zice : asasinatul lui Duca a fost un tragic simptom de mișcări periculoase , iar situația turbure continuă.**

Dar una din două :

Or mișcarea este de suprafață și atunci un guvern tare trebuia să sfârșească cu ea până acum ;

sau este o mișcare de adâncime și atunci dânsa nu se poate înăbuși.

Pentru o mișcare de suprafață , înțeleg legi excepționale ,

pentru o mișcare de adâncime, nu .

Legea excepțională este superfluă și nu servește absolut la nimic.

Mișcarea de adâncime nu poate fi zdrobită,

ea trebuie captată , canalizată , corijată, cumintită, dacă vreți, pentru că, recunosc,

că orice mișcare de aceasta , în explozia ei elemntară,

are și părți bune și părți rele, chiar și părți odioase.

- Pamfil Șeicaru : La muzeul Carnavalet există o scrisoare , ordin de zi,

a lui Ludovic al XVI-lea, care băga gărzile elvețiene și le spunea să stea în cazarmă.

Ludovic al XVI-lea credea că poate capta mișcarea.

Vedeți, istoria , de-a lungul ei, stabilește o permanentă eroare ,

eroarea că pot fi captate mișcările care sapă la temelia statutului (aplauze la PNL)

-I.Petrovici : Dacă teoria d-tale ar fi perfect adevărată,

ar însemna că în societatea aceasta nu s-a mai produs nici o transformare ;

că aceleași idei , același fâgaș, aceleași cărări s-au menținut constant ,

de la origine și până acum. **În realitate** , însă, și dvs știți foarte bine că,

dacă sunt unele epoci de stabilitate , de liniște , în care viața se stabilizează,

există și epoci dinamice, în care se sparg formele de organizație ale societății

și se produce o năzuință pentru altă organizare a ei.

Atunci, **tendința de a zdrobi o mișcare care pornește din adânc este ,**

nu numai o greșeală , față de posibilități viitoare ,

dar socotesc că **este condamanată la un eșec desăvârșit .**

Repet , de altminteri, dilema : **sau mișcarea este de suprafață**

și atunci nu mi se poate cere starea de asediu pentru un an ,

or mișcarea pornește din adânc și atunci este o greșeală să o întâmpini cu măsuri excepționale.

În cazul acesta **nu este decât calea captării și aceasta se face în cadrul legilor obișnuite ,**

nu cu legi excepționale, pentru că de acestea se uzează

tocmai **când vrei să înăbuși și să tai din rădăcină . "**

I.Petrovici / 13 mart.'34

d.) **H.Aznavorian - concluzii ;**

// Dreapta - stânga ; extrema dr. -extrema stg . //regim democrat - libertatea opiniilor //

// naționalism ; naționalism extremist ; incitare la violență ; complicități oculte //

// Garda de Fier : violență , crimă- LANC : ortodoxie //

// Sisteme (modele) străine: Hitler ; Mussolini ; respingerea doctrinelor de import //

// Starea de asediu în regim PNȚ și în regim PNL //
// Prevenția și represiunea // anarhia - violența - crima // listele G de F ; asasinarea lui Duca //
// CZCodreanu - Nae Ionescu : incitare la crimă // Necesitatea cenzurii //

[H.Aznavorian](#) / 13 mart.'34

▣ "Dreapta " - "Stânga"

▣ Extrema " stânga" -extrema " dreapta"

Ține de la început, înainte de a intra în fondul chestiunii, să "liniștească" îngrijorarea **deputatului Gh.Cuza** , care , pornind de la **formula de " extremism "** , și-a construit întreaga argumentare contra legii .

"Dlor, până la război, **vocabularul politic** , european și românesc, a cunoscut **expresii mult mai simple** , și anume expresiunile de **<dreapta>** și **<stânga>**, prin **< dreapta >** înțelegând în politică acele **organizații politice**

în care **domina preocuparea națională** ,

prin **< stânga >** înțelegând acele organizații politice în care **domina elementul social** .

" După război, este adevărat , s-au încetățenit aceste **expresii noi** :

< extrema dreaptă > și **< extrema stângă >** , sau **< mișcările extremiste >**

" **Deosebirea vine nu atât din concepția acestor organizații politice** ,

cât mai ales **din metodele pe care le utilizează** .

Și în acest sens înțelege și proiectul de lege să întrebuițeze aceste expresiuni ,

adică înțelege pe **acelea care activează pe bază de violență organizată și premeditată.**"

[H.Aznavorian](#) / 13 mart.'34

▣ Regimul democratic

▣ Libertatea opiniilor

" În dezbaterile la această proiect de lege, **ar trebui să domine** o singură idee , o **idee politică** : **un regim politic dacă nu este în stare să domine anarhia**

și să restabilească funcțiunile esențiale de stat ,

cu toate mijloacele pe care regimul politic i le pune la dispoziție,

înseamnă că **nu se mai poate legitima** și își dă singur verdictul de neputință.

" **În fața unui principiu de autoritate importat ,a unui principiu de autoritate bazat pe ideea de forță , regimul politic** care este astăzi și în baza căruia guvernul actual înțelege să-și

exercite activitatea sa politică , **este serios amenințat** , în orice caz , **serios discutat**.

"Ei bine, nu este cu puțință ca **acest regim politic**, care înțelege să guverneze această țară,

nu numai cu partidul care este la putere ,

ci și prin celelate partide care au guvernat și vor mai guverna,

să fie lăsat dezarmat nu în fața concepțiunilor ,

pe care le tolerează și le discută totdeauna,

- căci acesta este esențialul regimului democratic : libertatea de discuție teoretică -

ci în fața acțiunii lor , în clipa în care acele organizațiuni de împrumut recurg la acte și

procedee de violență ; regimul se poate considera în **legitimă apărare**

și poate **să ia măsurile sale** , tot legale, firește, **extreme și excepționale** ,

ca să poată lucra în liniște , pentru a realiza programul său " (**aplauze prelungite la PNL**)

[-----]

[H.Aznavorian](#) / 13 mart.'34

▣ Pasiunile naționaliste,

▣ Violența .

▣ Complicități oculte Replică lui Călinescu

" **Acțiunile și violențele** nu ar avea absolut nici o semnificație , oricât de impresionante ar fi , **dacă mediul moral și mediul intelectual** nu ar fi otrăvit în așa chip, **încât** să numai ai cu cine sta de vorbă .

Actul de violență nu ne impresionează decât în măsura în care el, utilizând în special **pasiunile populare , cu rezonanțe de instinct** - și aici voi răspunde d-lui deputat **Armand Călinescu** , cu privire la deosebirea pe care o făcea d-sa -

suscită **complicități oculte** .

" **Când organizațiile politice utilizează pasiunile populare** , cu rezonanță de instinct, și , **în numele acestor pasiuni , provoacă agitațiuni violente** , care merg până la minarea statutului ,

nu este ușor pentru un stat și pentru un guvern să se apere , după discuțiunile pe care le făcea dl Călinescu , care spunea :

< **Noi ne apărăm** cu starea de asediu , **împotriva unei organizațiuni de mase [PCR]** , pe când dvs aveți în fața dvs **o organizație de cadre** și,

dacă aceste cadre sunt cunoscute și demascate , nu aveți nici o teamă ;

i-ați închis , i-ați identificat , îi puteți urmări ,

prin urmare , **este inutilă măsura pe care o luați.**>

"**Dle Călinescu**, cu inteligența dvs bine cunoscută și grație faptului că ați guvernat ,

vă dați bine seama - și trebuie să spunem lucrurilor pe față, **cu toată sinceritatea** - **că este foarte greu pentru un guvern**

și **într-o țară în care sentimentul național este împărtășit de întreaga societate** ,

de sus până jos, **cu foarte mici excepțiuni** în ce privește pătura intelectuală ,

să te poți apăra împotriva mișcărilor violente , pe bază națională ,

mai ales **când găsești complicități peste tot**, în întreaga societate ,

și , mai ales, **în întreaga structură a organizației de stat** ,

care este **chemată să te apere** ." (aplauze prelungite la PNL)

H.Aznavorian

▫ **Mișcare naționalistă non violentă : LANC**

▫ **Mișcare naționalistă violentă : Garda de Fier**

▫ **Complicități, forțe oculte**

[LD : aici este pus **punctul pe i** . **Refuzul partidelor de a discuta** pe față, **serios** , această problemă. Precum struțul, ascunderea capului în nisip , exteriorizată prin **ironie și râsul creț**.

Am constatat acest fenomen și l-am semnalat tot timpul.

Unde cred eu că s-au înșelat politicienii timpului, este atunci când au încercat să tragă o graniță între mișcarea cuzistă și cea legionară.

Am mai spus-o : **cuzismul și intelectualitatea - nu Garda ! - au creat atmosfera** , iar legionarii au fost.. doar prelungirea , concretizarea , acestui naționalism]

-**H.Aznavorian** : ... **când găsești complicități peste tot**, în întreaga societate ,

și , mai ales, **în întreaga structură a organizației de stat** ,

care este **chemată să te apere** ."

-**Armand Călinescu** : **Subscriu în întregime la cele spuse de dvs.** (aplauze la PNL)

-**H.Aznavorian** : De ce spun acest lucru ? Fiindcă are **o adâncă rezonanță în societatea românească** .

-**Pamfil Șeicaru** : " Dle raportor, **faceți foarte bine că subliniați dvs această lucr**,

pentru că înseamnă că **există o problemă permanentă a sentimentului**

și a necesității naționale , pe care toate partidele refuză să o discute .

Ceea ce refuză partidele de răspundere să dezbată larg în Cameră , alunecă spre extremism.

-**H.Aznavorian** : **Necontestat** . [.....]

Fără îndoială că **există de multă vreme o mișcare naționalistă la noi [LANC]** ,
condusă de oameni ale căror sentimente patriotice ,
concepțiune politică și autoritate , nu se pot contesta.
Cum este posibil că **această organizație politică continuă activitatea** sa de atâta vreme ,
fără să recurgă la acte de violență , iar o organizație desprinsă din ea [Garda de Fier] , să
schimbe complet procedul de acțiune în așa fel încât am rămas surprins și îndurerat când
am auzit pe d.Robu povestind o scenă penibilă , când d-sa , împreună cu întraga sa familie ,a
fost amenințat cu armele , de un grup al Gărzii de Fier , pentru a fi împiedicat în acțiunea sa
politică.

Vedeți până unde a mers teroarea , încât pe însăși organizația de bază

-ale cărei concepții și doctrină le-au luat d-nealor -

prin excesul procedeelelor lor , au înțeles să o scoată din acțiunea publică și din acțiunea
politică , pe însăși această organizație de bază , reprezentată atât de bine în acest Parlament .

Va să zică este o rătăcire . "

[LD : Aznavorian , după părerea mea , confundă planurile : bătălia politică , mai ales cea
electorală , a fost acompaniată tot timpul de atari episoade .

Așa s-au comportat lupiștii contra PNT ; iunianiștii contra PNT ; georgiștii contra duciștilor ;
goghiștii contra averescanilor.Cât despre Nichifor Robu și "nonviolența" lui , ce să mai spun !?]

▣ **Comparația cu hitlerismul**

[LD : Este foarte interesant , la un an după venirea lui Hitler la putere în Germania ,
cum vedeau acest fenomen contemporanii . De aceea raportarea la opiniile lor ,
trebuie să țină seama de această percepție , nu de interpretările ulterioare]

-Aznavorian : Dle Șeicaru , să-mi dați voie să vă spun un fapt constatat de mine însămi ,
acum doi ani [1932] la Berlin. Când eram la Berlin și întrebam prietenii germani ,
cum explicau d-lor întinderea mișcării Hitleriste ,
când **Hitler nu a recurs la nici un act de violență** și a mers totuși sigur
și a scontat precis această scadență ?

-Pamfil Șeicaru : Când asociația a fost disolvată , în 1932 , s-au adresat Curții de la Lipsca.

-G.A.Cuza : Mai mult decât atât : în 1931 , când Hitler avea un milion de oameni ,
care mergeau cu dânsul ...

-Șeicaru : Mai mult decât armata legală !

-Aznavorian : În mișcarea pornită de Hitler nu s-a recurs la acte de violență .

Am întrebat : cum vă explicați această ascensiune , acest crescendo al mișcării ?

Nu simțiți că , la un moment dat , dvs , social -democrații , veți cade , veți capitula
în fața acestei mișcări ?Mi s-a răspuns , aproape stereotip , de câțiva intelectuali ,
care făceau parte din diverse profesii :

< Dvs poate nu aveți informații exacte .

Întreaga societate germană este complice cu această mișcare

și complicitatea merge până la social -democrați chiar .

Ei înțeleg să ajute , să încurajeze ascensiunea lui Hitler ,

pentru că Hitler urmărește și un obiectiv internațional , un obiectiv de război.

Așa încât , ori de câte ori aveți de a face cu organizații politice ,

care agită și excită sentimente și pasiuni populare ,

este foarte greu pentru un guvern ,este jenant pentru un guvern ,

să recurgă la acte de represiune , și , fără să vrea ,

organele sale devin complice , în aceste împrejurări și mișcarea crește. >

[-----]

▣ "Libertatea" anarhică și violentă

▣ Lista Gărzii de Fier

▣ Asasinarea lui Duca

[LD : Aznavorian este impresionant, este patetic, are și dreptate .
Dar ... în toată această argumentare și revoltă contra Gărzii , ignoră total motivul esențial și inițial : **dizolvarea Gărzii de Fier**. Motiv suficient la o mentalitate tinerească fanatizată ...
pentru a trece la actul de răzbunare . Chestiune valabilă și pentru Titulescu,
despre care s-a zis că a cerut lui Duca dizolvarea .

Pentru că , nici o dovadă privind " oculta" internă și externă nu s-a produs.]

" Dlor deputați, în al treilea rând , **ați văzut ce a însemnat**

libertatea absolută în această privință.

Îmi aduc aminte , eram foarte aproape de **regretatul și nefericitul Ion Duca** .

L-am întrebat : < **De ce nu iai mata măsuri , fiindcă se aude din toate părțile
că viața d-tale este în pericol ?** >

Mi-a spus : < **Nu cred. Nu cred, dragă Aznavorian , să se găsească în țara aceasta
o mână criminală , care să mă doboare pe mine . Sunt un om sărac.**

După 30 de ani de demnități , cum o să fiu ținta unui gest asasin ? >

"Acesta era sentimentul lui. El a străbătut **30 de ani de viață publică** și ani de belșug
ai acestei țări și a rămas sărac , ducând o viață aproape de student.

Omul acesta, **cel mai modest, cel mai onest și cel mai cinstit**, având oroare de fast ,

această frumoasă inteligență să fi devenit ținta gestului asasin ?

Ce s-a întâmplat , oare , ca să se ajungă la acest gest asasin ?

Cu siguranță **o eroare**, ca să nu spun mai mult.

Dar cum s-a ajuns la această eroare ?

Și, ca să vedeți până unde merge **consecința logică a acestei rătăcirii** :

pe aceeași listă , în care figura nefericitul Duca, **figurază un alt om** , [Titulescu]

care este **mândria acestei țări**.

Și este , oare , **o necesitate națională și de stat** ca acest om ,

care reprezintă cu inteligența sa , și cu formidabilul lui talent , cu puterea lui de muncă ,
toate **interesele noastre naționale** și reușește să atenuieze eforturile disperate de revizuire

de tratate și de garanții internaționale , vă întreb ,

este în interes național și de stat ca acest om să cadă ?

**Cum este cu puțință ca Nicolae Titulescu să fie considerat ca omul care stă în calea
progresului și a renașterii acestei țări ?(aplauze la PNL)**

Cine a otrăvit mentalitatea acestor tineri universitari în așa măsură , încât să ajungă la
credința că Nicolae Titulescu este un om inutil și trebuia să cadă odată cu Duca ?

Nu vedeți că **nu un interes național** a fost acela care **a dictat punerea pe lista neagră**

a acestor două nume mari ci - și acum revin la domnul Iunian - este incontestabil ,

nici un interes de partid, dar cu siguranță un interes ocult ,

care depășește mișcarea națională și trece peste controlul nostru imediat ,

interes ocult care persistă încă ?

Altfel nu se poate explica , d-lor, cum această organizațiune a îndrăznit

să puie pe lista neagră pe cei mai de seamă oameni e care i-a avut această țară ,

în numele înnoirii vieții noastre publice . [-----]

Aznavorian / 13 mart.' 34

▫ Mussolini

/ Turburări nu mai există acum, pentru că **este stare de asediu**.

Dar necesitatea menținerii ei, există.

" **Credeți dvs că procesul politic , provocat de Garda de Fier ... s-a terminat ?**

În Italia s-a inaugurat un sistem , care tinde să se introducă și la noi .

Acest sistem , eu recunosc , **este un miracol pentru fericirea Italiei.**

recunosc că acolo s-a întâmplat un miracol.

Dar miracolele nu se imită de prestidegitori. Miracolul rămâne acolo,

cu poporul care l-a înfăptuit și cu șeful de geniu pe care l-a avut.

Nu se poate introduce acest miracol cu forța în altă țară și prin imitație doctrinară."

[-----]

Aznavorian / 13 mart.'34

▫ **Intențiile guvernului .**

[**Atenție la disocierea dintre LANC și Garda de Fier !**]

" Atât **cere guvernul** , d-lor, garanția pentru viitor ,
guvernul nu vrea să suprimă libertatea de a gândi, și de a scrie în ziar.
Guvernul țării cere ca astfel de inexactități și astfel de provocări ,
cu titlul de < liniștea morții >și cu un limbaj vibrant și cu talent scrise ,
să nu se mai repete .Guvernul nu vă cere decât un calmant pentru această perioadă ,
în care există necesitatea unor **reforme mari**, în numele cărora acest guvern a revendicat
puterea , și pe care înțelege **să le relizeze cu toată lealitatea . "**

Agitațiunile există. Șefii de organizații vor fi liberi, vor continua ,
fiindcă d-lor, **complicitatea este mult mai adâncă** decât bănuți dvs ,
și **în toate straturile sociale** , fiindcă , **în mod greșit,**

s-a înțeles și s-a adoptat numai această doctrină ,

nu și cealaltă ortodoxă , pe care o reprezintă dl Cuza .

În fața acestei situațiuni , nu găsiți că este legitim din partea guvernului,
să vă solicite această măsură ?

Îmi aduc aminte de cuvintele unui **profesor de drept și sociolog [?]** în același timp :

< O societate poate să fie mare și prosperă , cu toate erorile pe care le-ar avea în domeniul
științelor fizice . Aceasta n-o împiedică să aibă anale glorioase.

Dar, în clipa în care **o țară este rătăcită în erori morale sau politice ,**
destinul acestei țări este pecetluit.

Dacă nu vrea un popor să accepte **disciplina principiilor** ,
mai curând sau mai târziu **va fi silit să accepte disciplina forței.**

Și o dată **forța justificată și legitimată , nu mai are nici o limită . >**

"D-lor, pentru viitorul și progresul acestei țări, vă rog **să aveți încredere în acele instituțiuni și**
organisme politice , care rezistă în fața tuturor tentațiilor,
care se importă din alte țări.

Este convingerea mea intimă, adâncă, ancorată în suflet : ca și **în lumea fizică, și în cea**
morală, nu te poți rezema decât pe ceea ce rezistă " (**aplauze prelungite la PNL**)

H Aznavorian / 13 mart.'34

Starea de asediu / 13 mart.'34

16) Modificarea legii Organizarea administrației locale (1929) , 14 mart.'34

I.Inculeț (ministru Interne) **D.luca** (subsecretar Interne)

Vârvoreanu , Gh.Vântu (în loc) (raportor)

(DAD, MO 24, 14 mart.'34., p. 815, -819)**Text integral fișier Legislație**

// Legea administrației locale - istoric ; evoluție // legile (modif.,) 1925, 1929, 1933, 1934 //

// Principii naț.-țărăn .: regionalism ; multiplicarea organelor ; dublarea competențelor

// Principii liberale : descentralizare , simplificare , autoritate, economic, etic //

// Modificarea articolelor ; scop urmărit : naționalism constructiv ; competență ; continuitate //

[**Mă interesează deosebirile dintre concepția PNT și concepția PNL la această lege.]**

Vântu /

▫ **Legislația liberală**

" Dacă am face **o scurtă incursiune** , sub raportul acestei instabilități a vieții noastre
administrative, am putea constata două fapte de nediscutat .

În primul rând , am putea constata că , în ce privește **guvernarea partidului nostru,**
ea a fost preocupată în totdeauna de **organizarea unei unități politice în viața statului ;**
și, în al doilea rând, am constata **preocuparea garantării unui regim de descentralizare**
administrativă . Această caracterizare este foarte importantă și precizează, în același timp,
punctul de vedere deosebit , pe care l-au avut în tot cursul guvernărilor noastre ,

față de punctul de vedere politic manifestat de guvernare național-tărănistă.

" Atât prin **legile anterioare** Constituției de la 1923, cât, mai ales, prin **Constituția din 1923**, și **legea de unificare administrativă din 1925**, **guvernul PNL** a fost preocupat , în prim rând , de realizarea cât mai grabnică a unei **unități politice a statutului românesc** .
(**aplauze la PNL**) **Soluțiunile** pe care le-am dat noi la 1925, erau nu numai **formal** , și am pretențiunea să susțin că **și în fond**, constituiau un **aport foarte important** pentru **realizarea unității politice a statutului românesc** , care trebuia să aducă și **unificarea sufletească** de care aveam atâta nevoie " (**aplauze la PNL**)

[-----]

Vântu / 14 mart.'34

▣ **Legea administrativă PNT / 1929**

▣ **Mentalitate regionalistă**

[-----]

" Onorată Cameră, **scopul unic** care a justificat întocmirea acestor volume mari de legi administrative în regimul național-tărănist, **nu a fost decât acela de a menține în fiecare provincie o mentalitate regionalistă** (**aplauze PNL**) , pentru a da posibilitatea , în acest mod , unor **fracțiuni politice** să exercite **un fel de șantaj asupra voinței generale a țării** .

[-----]

" **Nu s-a ținut seama de aceste observații** ale noastre și **legea de la 1929 a înființat** , sub o formă deghizată , **regiunile cu caracter particularist** , menținând astfel în decursul istoriei **o autonomie cu caracter special** care trebuia să fie **nefastă** , în mod evident , pentru viața politică și administrativă.

"Dar , tot în 1929 , ca o precizare a acestei **mentalități regionaliste** ,

[-----]

"Or , d-lor, **la 1929** , legea pentru administrație locală , **a revenit pur și simplu la aceste despărțăminte artificiale** , într-un **interes pur politic** ,

pentru a menține **o mentalitate regionalistă** și pentru ca , în acest mod, **d-l Maniu să reprezinte sufletul Ardealului** , iar **d-l Stere să poată face jocul de șantaj** , pentru a ține în echivoc **politica țării** . (**aplauze la PNL**)

[-----]

legea din 1929, a făcut din fiecare sat o unitate administrativă , **dar n-a făcut-o**, cum **susținea dl Stere** în discursurile pe care le-a rostit la această tribună, pentru a da viață **celulelor administrative** ,

ci din alt motiv : pentru ca toată clientela să găsească un prilej de rentabilitate proprie . "D-lor , nu uitați : existau **casieri comunali**, existau **guarzi comunali**, exista **o serie de funcționari** în aceste celule administrative, cu **toții retribuiți din bugetul nenorocit** al acestor sate și comune. Reamintiți-vă : după aceea, distincțiunea care se făcea , în comune mari și mici, **prefecți politici, prefecți administrativi, directori regionali**, cari desigur **că n-ați uitat ce pagină tristă au reprezentat** în moralitatea vieții politice de la noi.

Gândiți-vă la toate acele activități desfășurate de unii **directori regionali** , cari lucrau mai mult - în trecut fie zis - pentru interesul propriu , decât pentru interesul administrației.

"Și dacă ați face **un bilanț** al acestei legi din 1929, ați ajunge la constatarea că **legea din 1929, a fost o lege care a luptat contra unității politice a statutului românesc** (**aplauze la PNL**) care a **dezorganizat viața noastră administrativă**

și care a **multiplicat în așa măsură organele administrative** ,

încât astăzi **este imposibil unui cetățean să știe** cărui organ trebuie să se adreseze și care organ este competent să rezolve o asemenea chestiune ! "

[-----]

"Dar , d-lor, tot cu această ocazie, **a organizat** guvernul național-tărănesc și **o instanță jurisdicțională cu caracter hibrid**, o instanță jurisdicțională numită **Comitetul de Revizuire** , care **nici până astăzi nu se știe ce atribuțiuni are** , dacă atribuțiunile îi sunt proprii și dacă hotărârile pe care această instanță le dă, se pot bucura de autoritatea de lucru judecat " (**aplauze la PNL**) **Se întâmplă un lucru bizar pentru un jurist și om politic,**

că hotărârile definitive ale acestei instanțe cu caracter hibrid, administrativ nu se pot executa , fiindcă legea nu pune la dispoziția litiganților nici un mijloc practic de executare. De altfel, " Comitetele locale și centrale de revizuire " , nu sunt constituționale, deoarece **Constituția încredințează puterea judecătorească Curților și Tribunalelor. Legea** (cu modificările) din 1929 și 1933 , a creat un sistem sui-generis al acestor autorități administrative , încât astăzi se simte nevoia ca **aceste instanțe hibride jurisdicționale să fie desființate** , pentru a simplifica viața administrativă a țării , și a reda instanțelor judecătorești , **singure competente**, dreptul de a statua în materia conflictelor administrative. (aplauze la PNL)

Vântu / concluzii

Dealtfel, modificările ce s-au succedat legii din 1929, au demonstrat că legile votate în 1929 , în mod treptat și periodic au revenit la principiile legii din 1925 !

"Noi suntem încântați că , în sfârșit, după o guvernare de experiențe și după o matură chibzuință , PNT a revenit la principii serioase.

"Dar , d-lor, tot cu această ocazie, a organizat guvernul național-țărănesc și o instanță jurisdicțională cu caracter hibrid, o instanță jurisdicțională numită **Comitetul de Revizuire** , care nici până astăzi nu se știe ce atribuțiuni are , dacă atribuțiunile îi sunt proprii și dacă hotărârile pe care această instanță le dă, se pot bucura de autoritatea de lucru judecat "

(aplauze la PNL) Se întâmplă un lucru bizar pentru un jurist și om politic, că hotărârile definitive ale acestei instanțe cu caracter hibrid, administrativ nu se pot executa , fiindcă legea nu pune la dispoziția litiganților nici un mijloc practic de executare. De altfel, " Comitetele locale și centrale de revizuire " , nu sunt constituționale, deoarece **Constituția încredințează puterea judecătorească Curților și Tribunalelor. Legea** (cu modificările) din 1929 și 1933 , a creat un sistem sui-generis al acestor autorități administrative , încât astăzi se simte nevoia ca **aceste instanțe hibride jurisdicționale să fie desființate** , pentru a simplifica viața administrativă a țării , și a reda instanțelor judecătorești , **singure competente**, dreptul de a statua în materia conflictelor administrative. (aplauze la PNL)

Vântu / concluzii

Dealtfel, modificările ce s-au succedat legii din 1929, au demonstrat că legile votate în 1929 , în mod treptat și periodic au revenit la principiile legii din 1925 !

"Noi suntem încântați că , în sfârșit, după o guvernare de experiențe și după o matură chibzuință , PNT a revenit la principii serioase.

Gh.Vântu / 14 mart.'34

▫ Legea administrativă 1934

[LD : vezi poate te dumirești cum este cu acest principiu descentralizator, și dacă, pe fond, există deosebiri , la acest capitol, între PNL și PNT]

Legea se justifică din motivele arătate. PNL are ca principii descentralizarea și simplificarea, autoritatea și legalitatea . Proiectul prezintă următoarele caracteristici :

1.) **Caracterul descentralizator** .

" Dlor , este o profundă eroare .

Centralizarea administrativă nu este totuna cu centralizarea politică.

Ceea ce susține PNL este o centralizare politică ,

adică menținerea unei unități politice a statutului românesc (aplauze la PNL)

Dar noi, ca partid democratic , nu putem să admitem arbitrariul puterii centrale .

Imixtiunea acestei puteri în activitatea locală , care poate să fie nefericită din p.d.v. practic, fiindcă este imposibil puterii centrale să cunoască toate detaliile vieții locale,

și este imposibil și nepractic , și din p.d.v. politic, pentru că provoacă fricțiuni și conflicte , între interesele specifice locale și interesele reprezentate prin guvern.

Or, noi trebuie să ne ferim de acest lucru .

Statutul român trebuie să dea protecție unităților locale ,

să nu intre niciodată în conflict cu ele, pentru că

nu trebuie ca o problemă administrativă să se ridice la rang de problemă politică ."

Din acest p.d.v., noi suntem fericiți că mai reprezentăm o concepție clasică și serioasă, care în alte state a dat rezultate foarte bune. [-----]

Gh.Vântu /

2.) Principiul simplificator

"Proiectul de față este așezat pe următorul principiu : în primul rând o **simplificare , simplificare care rezultă din reducerea numărului consilierilor electivi [ai partidelor] , din desființarea unor organe ale autorității locale [introduse de PNL] ,** cum sunt de pildă delegațiile permanente , și din **suprimarea unor formalități inutile** care existau , pentru schimbarea comunelor , pentru delimitarea circumscripțiilor administrative ș.a. m.d. [-----]

Noi considerăm că prin această reducere , se pot realiza cu multă **urgență și promptitudine** interesele administrative. Nu trebuie ca aceste **Consilii comunale** să se piardă în deliberări . Activitatea lor trebuie să fie **constructivă și eficientă**. [-----]

Gh.Vântu /

3) Principiul autorității

Unii opozanți au criticat acest principiu.

"S-a înțeles greșit. În viața politică și juridică pe care o trăim astăzi , **expresia de <autoritate> nu poate fi înțeleasă ca exercițiu arbitrar și ilegal** al unor atribuții , de către șefii unei autorități.

În acest caz , **nu este vorba de manifestarea unui drept de autoritate , ci evident ar fi vorba de un abuz de autoritate sau a unei ilegalități.**

"Or noi , **PNL , care susținem cu convingere și suntem hotărâți să apărăm până la urmă principiul statutului democratic și legal,** nu putem să consacram , într-un text de lege , **un arbitrar exercitat de către autoritatea administrativă . (aplauze la PNL)**

În spiritul nostru , **<autoritate> înseamnă exercitarea atribuțiilor în cadrul legilor și reglementărilor în vigoare ; în spiritul nostru , <autoritate> implică nu numai un caracter juridic și politic , dar și un caracter moral :**

pentru că **<autoritate> nu este un cuvânt gol , nu este o vorbă stearpă ; pentru că <autoritate> nu înseamnă exercițiul rigid al unei atribuții , în contra mentalității generale a populației din țară , ci o colaborare conștientă a administrației cu particularii , o stimulare a activității administrative și o cadentare a acestei activități , în așa mod **încât activitatea administrativă să exprime oglinda fidelă a sufletului , a curăteniei sufletești a poporului pe care-l conduce . "** (aplauze la PNL)**

"Prin urmare , se face o greșală atunci când noi suntem acuzați că , **întărind autoritatea , întărim arbitrariul.**

Nu ! întărind autoritatea , înțelegem să apărăm legea,

înțelegem **să respectăm drepturile cetățenilor ,**

pentru că **ei ne-au trimis aici și ei reprezintă rezervorul suveranității naționale , în numele căruia noi lucrăm.**" [-----]

Gh.Vântu /

4.) Principiul economic îmbinat cu cel etic

Această lege de modificare prezintă și acest avantaj , foarte important în vremurile pe care le trăim. Dacă v-ați gândi puțin și **ați face comparație** între ceea ce a reprezentat

administrația organizată în regimul PNL pentru finanțele țării - fiindcă a fost nevoie ca statul să subvenționeze aceste unități administrative , pentru ca ele să poată trăi - și între cele ce a reprezentat legea din 1925 , și ceea ce va reprezenta această lege , de sigur că veți ajunge la convingerea că ea asigură economii importante , care dau posibilitate unităților administrative să desfășoare o activitate , nu în interesul partizanilor politici , ci în interesul general , pentru care ele au fost chemate să lucreze.

" D-lor deputați , am prevăzut aici și ca **o măsură de economie și ca o măsură cu caracter etic , că toate funcțiunile îndeplinite de consilierii aleși în consiliile comunale , vor fi gratuite.** Va trebui să se dea o garanție mai precisă , în lege , arătându-se mijloacele și

sanctiunile , în cazul când consilierii comunali , sub o formă sau alta, ar primi o retribuțiune.

[-----]

Gh.Vântu / 14 mart.'34

▫ Consilierii comunali : electivi și de drept.

" Actuala lege realizează o fericită colaborare între elementul electiv și elementul de competență.

La 1925, în baza Constituției , legea pentru unificarea administrativă prevedea o categorie de consilieri de drept , cari funcționau alături de cei aleși.

[-----]

Gh.Vântu / 14 mart.'34

Consilierii de drept și minoritarii

Naționalism constructiv.

[LD : atenție la argumentare! Ex.de "naționalism" subtil ,constructiv, în doctrina și politica liberală. Deosebire față de Goga ,Cuza ș.a , cu naționalismul lor agresiv, demagogic (interpelarea cu protejarea elementului românesc) ...]

[instituția consilierilor de drept] " Ea este utilă , din p.d.v. politic, pentru că acest corp al consilierilor de drept cu vot deliberativ reprezintă , în orașele în care populația românească este redusă ca număr, față de populația minoritară , un mijloc precis, legal, natural și necesar,

pentru ca pătura dominantă din viața statutului român ,

să-și poată afirma cuvântul , în celula locală.

Este în același timp necesară pentru că , în acest mod , se contrabalansează intenția centrifugală a minorităților din țară , care reprezintă majoritatea locală , și care , desigur, nu urmăresc în desfășurarea administrativă de conducere , decât realizarea , în special , a intereselor lor cu caracter minoritar.

[-----]

" Încât, din acest p.d.v. , dăm satisfacțiune și spiritului general al țării

și intereselor ei de viitor, iar noi, ca partid liberal,

suntem consecvenți atitudinii noastre politice, care , întotdeauna,

s-au dezvoltat și hotărât , evident,nu un naționalism agresiv,

ci un naționalism constructiv , dar care a existat întotdeauna

și care a format ,pentru noi, o preocupare permanentă ."(aplauze la PNL)

[-----]

Gh.Vântu / 14 mart.'34

▫ Consilierii de drept și principiul competenței .

[LD : atenție , cum se împletesc pe plan local cerințele politice cu cele corporatiste, profesionale atenție la argumentele doctrinare și tehnice.]

"Dar și din p.d.v. administrativ , instituția consilierilor de drept, este foarte importantă ,

pentru că consilierii de drept reprezintă în Consiliile comunale ,

elementul tehnic de competență , chemat să dea lumini Consiliilor comunale ,

chemat să le lămurească asupra unor probleme cu caracter special.

Trebuie să vă gândiți că viața modernă , chiar viața rurală, dar mai ales viața urbană,

reprezintă o complexitate de atribuțiuni și interese ,

reprezintă un mecanism și o tehnică așa de complicată ,

încât este imposibil unui consilier care reprezintă o valoare politică și de simpatie,

dacă nu are și o pregătire tehnică specială ,

să rezolve cu eficacitate interesele acestei entități locale.

Și atunci, este necesar ca acest principiu al electivității să fie dublat de principiul

competenței , pentru ca , în acest mod, activitatea Consiliilor să fie rodnică

pentru autoritatea și entitatea administrativă , pe care este chemată să o conducă .

[-----]

Gh.Vântu / 14 mart.'34

Concluzii la lege

Aceasta este economia proiectului de față. Raportor la lege , era dl Vârvoreanu , dar nu mi-a fost greu să-l susțin , deoarece **la noi, în PNL , reforma administrativă nu reprezintă o improvizație , ci o încheiere de legalitate , de logică și de naționalism .**

Problema administrativă în PNL se discută de 5 ani de zile , încât a reușit ca , numai în 24 de articole, să stabilim **un fundament nou vieții administrative** , care demonstrează atât **spiritul nostru clar**, care străbate legea, cât și **cadrul juridic** în care este îmbrăcată legea .

Prin urmare, eu, ca un umil partizan al acestui partid, căruia i s-a făcut onoarea de a susține legea, **recunosc tot sufletul** care s-a pus aici, **toată strădania și toate preocupările.**

Pe de altă parte , **acest proiect** intră în cadrul **principiilor generale de organizare administrativă** și reprezintă , din acest p.d.v., **un proiect similar statelor civilizate , un proiect democratic**, care a fost experimentat și la noi, în oarecare măsură, dar care a fost **foarte experimentat în Occident**, dând rezultate foarte bune în **Elveția , în Franța și Anglia.** Este ușor pentru noi , care **cunoaștem organizarea administrativă a altor state** , și **suntem în curent cu viața administrativă de la noi**, să vedem imediat **valoarea importantă a acestui proiect .**

De aceea, d-lor deputați, vă rog să binevoiți a vedea **în acest proiect de lege** , care cuprinde câteva articole , **un mijloc serios , efectiv și definitiv, de a naționaliza instituțiile administrative , de a simplifica viața administrativă, de a realiza economia în acțiunea administrativă** și, mai presus de toate, **de a realiza o autoritate administrativă**

care a fost uzată prin incompetență și necinste , în ultimul timp (aplauze la PNL) , pentru ca , în acest mod, **descentralizarea să fie realitate evidentă** , înțelegând prin aceasta **o colaborare** cât mai amplă și cât mai completă **între administrație și administrați.**

Pentru noi, **autoritate** înseamnă **competență și moralitate** , iar **acțiune administrativă** înseamnă **colaborarea între administrator și administrați, pentru promovarea intereselor cu caracter local, național, moral.** (aplauze la PNL)

Gh.Vântu / legea administrativă / 14 mart.'34

17) Ordonanța definitivă **în procesul asasinatului de la Sinaia** , 10 mart.'34

(" Dimineața " , an III , nr. 9781, 20 mart.'34)

[LD : Pe baza acestui **Ordonanțe definitive (Referat)** și pe baza **Concluziilor Parchetului militar, Ministrul Apărării Naționale a semnat actul de dare în judecată și a stabilit data procesului**]

Din această ordonanță definitivă, ziarele au publicat , timp de o săptămână, diverse fragmente . Am ales "Dimineața" pentru că l-a publicat în întregime.]

[LD : titlurile și subtitlurile nu aparțin documentului , fiind ale ziarelor și ale LD

Text integral . **vezi ziarul** Vezi **fișier G de Fier**

/ Inculpații / complotiștii / complicități /

/ Garda de Fier : program ; planuri ; organizare ; mijloace de luptă /

/ atentate ; acțiuni teroriste ; înarmare ; echipele morții / complot / lovitură de stat /

/ CZCodreanu : amicii ; sfătuitoarii ; intelectualii ; presa /

Ordonanța definitivă în procesul asasinatului de la Sinaia

" Luna martie 1934.

Noi, **general Bădescu Ilie** , raportor special , și maiorul **Michail Vasile** raportor titular al cabinetului 3 instrucție de pe lângă Consiliul de război al Corpului II Armată .

Având în vedere **ordinul de urmărire nr. 5** din 25 ianuarie 1934,

al ministerului Apărării Naționale (dosar nr.... 1934 , fila...)

prin care **s-a deschis acțiune publică în contra** : [-----]

Ordonanța defiiivă / 10 mart.'34

▣ Cercetările Consiliului de Război, Corp II Armată

" Consiliul de Război, al Corpului II Armată , astfel sesizat , din studierea dosarelor , cu instrucția urmată până la această dată , constatând că din acete rezultă :

1. Că **asasinatul** primului ministru în seara zilei de 29 decembrie 1933 în Gara Sinaia, de către asasinii **Nicolae Constantinescu, Doru Belimace și Ion Caranica** - primul ca autor material și ceilalți doi ca complici -

a fost săvârșit de aceștia **nu din considerațiuni de ordin pur personal, ci în calitate de membri ai "Gărzii de Fier"** , în scopul arătat chiar de inculpați în declarațiile lor , **de a se răzbuna** nu în contra lui IG Duca , ci **în contra primului ministru al țării, pentru a răzbuna "Garda de Fier"** pentru măsura luată de **dizolvarea acestei organizațiuni** , și pentru a răzbuna **omorârea și schingiuirea membrilor** din "Garda de Fier " .

2. Că acest **asasinat este urmarea unui complot** , care a luat naștere **din înțelegerea ce ar fi avut loc** între **diferiți membri conducători** ai acestei organizații , după cum rezultă din **declarațiile inginerului Virgil Ionescu** și **actele găsite** la perchezeția făcută **la domiciliul generalului Cantacuzino** .

[-----]

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Planurile Gărzii de Fier

Vom face **un scurt istoric** al organizației "Garda de Fier " - felul **cum a evoluat** această organizație - cât și a **programului ei**. Vom arăta apoi să arătăm **tendențele** prin care Garda de Fier plănuia ca, printr-**o organizare militară și disciplinată** , în mâinile unui **conducător suprem** - să răstoarne cu forța guvernul țării - să constituie **un guvern legionar dictatorial** , creând **o Românie legionară** - astfel cum era concepută de această organizație.

De asemenea , vom schița **activitatea începută de " Garda de Fier"** pentru aducerea la îndeplinire a acestui program , **acțiunile violente de intimidare** săvârșite cu ocazia campaniei electorale , **complotând** punerea la cale , pentru ca , **prin teroare** , să poată reuși **să ajungă la scopul final** și, în fine , **complotul care a avut ca rezultat asasinarea primului ministru "**

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

18) Procesul asasinării lui IG Duca , 19 mart- 6 aprilie mart.'34

Vezi elemente de doctrină la fișier **Garda de Fier , I, IV.**

Ziua a III-a , 22 mart. : **CZ Codreanu, G-ral Zizi Cantacuzino** .

Ziua a IV-a , 23 mart : ing. **Virgil Ionescu** , av. **I. Clime, Sillaghy**, ziarist **Ion Hodoș, M. Stelescu** , **Ion Zelea Codreanu**

Ziua a V-a , 24 mart : **Ion Moța, Cristache Solomon, Nichifor Crainic, Ilie Gârneață, Sima Simulescu, Vasile Iașinski, Ion Copuzeanu, Mihail Polihroniade, Ion Crânganu, Decebal Codreanu, Nicolae Totu, ș.a. ș.a.**

Ziua a VII -a , 27 martie : martori - **Gr. Forțu, CCGurescu** ,

Ziua a IX-a , 29 martie : martori - **Gh. Brătianu, Vict. Papacostea, Petre Papacostea, prof. Murnu, Al. Averescu , DR Ioanișescu,**

Ziua a X-a , 30 mart : martori : **C. Argetoianu, Al. Vaida -Voievod , gral Moruzzi , g-ral Cihoschi , prefect Alaci , Teodor Iurași (legionar) ș.a. ș.a.**

Sentința în procesul asasinării lui Duca , 6 apr.'34

19.) Legea protejării industriei naționale, 23 mart.'34

[LD : Se cere **prelungirea pe 1 an a legii din 1912.**

Mai fusese prelungită cu un an de către PNȚ , în 1933]

a) **V. Serdici** (PNȚ-ex lupist) , 23 mart.'34

(DAD, MO 31, șed. din 23 mart.'34, p. 1119- 1123) Vezi text integral [fișier PNT IX](#).
[LD : Poate aici este momentul să introduci **cariera ce au avut-o lupiștii în PNT** ,
întărind aripa de stânga , țărănistă și , eventual , **soarta ce a avut-o Serdici după 1944 !**
Pentru moment, ar fi suficient să ne imaginăm care ar fi fost profilul , soarta României,
dacă ar fi aplicat în viața economică aceste **principii "țărăniste" , de esență conservatoare** ,
la începutul sec. XX. Doar așa am putea măsura , și mai bine , rolul pozitiv al guvernărilor
liberale, care au imprimat României un anume curs .
Câtă patimă, câtă pornire antiindustrială , de dragul unei contestări politice !
Măcar **la ACCuza avea substratul naționalist , antisemit** . dar la acest țărănist ?!
Tot așa de adevărat, este și faptul că **într-o serie de exemple, argumentele lui Serdici**
sunt de luat în considerare ; că el s-a dovedit **competent să-și susțină poziția** ;
că reflecta **o doctrină firească pentru o țară cu peste 80 % țărani** .
LD : Poftim de alege ! spune... cine a avut dreptate ?
Atunci, mai târziu, sub comunism și ... acum ?]

V.Serdici / 23 mart.'34

▣ Regimul industrial în România

▣ Viziunea PNT versus PNL

" Eu vă spun că **acest regim** , nu numai că **trebuie schimbat** , să-i dăm **o altă formă** ,
dar trebuie să **schimbăm însuși spiritul acestui așezământ** ,
pentru că **nu putem continua să pauperizăm această țară** ,
în folosul a câtorva așa- zii industriași și
nu putem a continua a accentua dezechilibrul
care există astăzi în această țară și despre care voi vorbi.

-**dr.N.Hasnaș** : explicați cu cazuri concrete .

-**Serdici** : Voi veni imediat cu cazuri concrete .

După discuția generală, va propune **un amendament**
cerând ca termenul de **prelungire al legii să fie pe 6 luni** , nu pe un an,
ca guvernul PNL să aibă timp să studieze problema

" Evident , **nimeni nu ar putea contesta [...]** **importanța industriei în stat** .
Și de aceea, pentru ca să evit interpretări greșite, ce s-ar putea da celor ce voi spune,
țin să afirm , de la început, că Partidul Național -Țărănesc a înscris în programul său ,
ca un punct cardinal, încurajarea industriei naționale.

- **dr.Hasnaș** : Înscris dar nu înfăptuit . (**Alimănișteanu vrea să întrerupă**)

- **Serdici** : Dle Alimănișteanu, tatăl dvs a avut păreri sănătoase în această privință .

- **Alimănișteanu** : A avut și s-au continuat .

- **Serdici** : Nu s-au continuat, aici e cusurul...

Cred că **această declarațiune va servi ca o punte , între dvs și noi**,
punte pe care , **dacă o punem în slujba continuității**, poate face , cu un moment mai
curând, **să se ridice în această țară prosperitatea și înflorirea** , pe care cu toții o
dorim , **pentru binele acestui popor** , atât de muncitor și înzestrat cu atâtea calități.
[-----argumente -----] [-----argumente -----] [-----argumente -----]

Serdici / 23 mart.'34

▣ Legea încurajării industriei - protecționism ?

▣ Industrie străină - porți deschise ?

-**VSRadu** : Dle Serdici, sunteți contra acestui proiect ?

Anul trecut, **guvernul PNT a votat unul asemănător** .

-**Serdici** : Este adevărat, dar avea, în stadiu avansat , și **un Studiu** asupra acestei chestiuni ,
pe care **l-ar fi transformat în lege**, dacă nu cădea de la guvern.

Dvs promiteți țărănilor că veți veni cu armonizarea prețurilor fabricate cu cele agricole,

dar ... cu prelungirea acestei legi , nu o veți putea realiza.

Dacă dvs intenționați acest lucru, **trebuie să revizuiți tariful vamal ...**

Industria cu adevărat viabilă în țara noastră, industria care are drept la existență, nu are nevoie de protecțiune, de 100 % , 150 % sau de 200 % .

O industrie viabilă , de pe urma căreia țara să profite cu adevărat , nu are nevoie de astfel de protecție [-----]

Ea este doar o primă acordată lipsei de activitate și lipsei de perfecțiune.

[-----] Cred că, în lunile următoare,

când vă veți ocupa de un nou așezământ al industriei naționale,

va trebui să revizuiți tariful vamal. Veți putea alcătui o lege care să acorde ,

din nou, industriei , astfel selecționate , cum vă propun eu,

pe baza acestui criteriu de încurajare a muncii naționale,

o nouă protecțiune tarifară, să zicem de 10 ani,

însă, atunci trebuie să dați un preaviz acestor industrii ,

să le spuneți că, dacă nici în acest termen de 10 ani nu vor reuși să se facă independente

și să trăiască prin mijloace proprii , renunțând la protecția tarifară,

dvs feți fi siliți ca să micșorați progresiv , din an în an, această protecție.

[-----]

În legea pe care o veți aduce - și sper că va fi animată de alt spirit decât legea din 1912 -

trebuie să condiționați protecția și încurajarea industriei , spunându-i că ,

dacă nu reușește să lupte singură cu concurența străină, ea va trebui să dispară.

[-----]

" Repet acest argument , care este, poate , cel mai important în această discuție,

va trebui să faceți acest lucru, căci industria străină are și ea drepturile ei ,

și, dacă noi dorim să ne vindem ca folos produsele agricole peste graniță,

dacă dorim să nu vedem mâine închizându-se în fața noastră toate fruntariile ,

trebuie să ne gândim să oferim și industriei străine un deuseu în această țară.

Acest deuseu natural trebuie să-l constituie acele mărfuri pe care noi nu le putem produce.

-V.S.Radu : va să zică sunteți pentru capitalul străin.

-Serdici : N-ai înțeles nimic ! Dvs îl susțineți ,

importând semifabricate care conțin 80 % muncă străină, și impozite străine .

Acestea sunt opiniile mele.

Selecționați dvs industriile și apoi acordați-le protecție , chiar integrală,

chiar dacă populația va avea de suportat sacrificii.

Noi dorim ca dvs să fiți preocupați de intensificarea muncii naționale.

Numai aceea poate fi numită industrie națională.

Supuneți celelate industrii concurenței internaționale, prin scăderea tarifului vamal.

Această lege este tot așa de importantă ca legea conversiunii,

pentru că , prin ea, dvs. fixați liniile generale ale viitoarei dezvoltări a României.

Dacă veți reânoi precederile dezastruoase ale legii din 1912,

dacă veți da din nou o sentință de condamnare a agriculturii,

vă asigur că întreaga glorie a PNL va fi înmormântată de această tendință

de susținere a industriei parazitare (aplauze prelungite la PNȚ)

V.Serdici / legea protejării industriei / 23 mart.'34

b) Gh.Deleanu (PNL-georgist) 26 mart.'34

(DAD, MO 32, șed. din 26 mart.'34, p. 1166-1167)

[LD : explică simplu, clar, logic și obiectiv , evoluția legislației de protejare a industriei ,

- 1887, 1912, 1923 - de pe poziția apărării industriei mici și mijlocii .

Structura industriei românești :

industria mare -carteluri- trusturi- "superprotejate" ;

industria mică și mijlocie, meseriile- "neprotejate" , lovite .

Reflecția socială : **capitaliștii mari versus clasa mijlocie ;**

Cauzele mentalității anti-industrialiste românești : creșterea tarifelor vamale și, în

consecință , **scumpirea produselor industriale.**

Critică deosebit de semnificativă , pentru că vine **din partea unui liberal.**

Este de văzut în ce măsură **ea reprezintă și opinia șefului partidului, Gh.Brătianu,**

care nu obișnuia să conteste , în nici un mod, politica PNL de până la 1930 .

În orice caz, interesantă este ...]

Deleanu / 26 mart.'34 / retro ' 1887, 1912

▣ **Industria națională**

▣ **Legislația protecționistă**

[**LD : atenție ! aceasta a durat 25 de ani , până în 1912**]

" Încă de **acum 50 de ani**, s-a simțit **nevoia înființării unei industrii naționale** în țara noastră, și pentruca această industrie , fiind la început , să se poată înfripa și să poată progresa mai ușor, **s-au făcut legi de încurajare a ei.**

/Prima lege, s-a făcut în 1887 , s-a modificat , întru-câtva în 1912,

cu importanta dispoziție că **industriile nu mai au scutire de taxe vamale** [**atenție !**]

pentru **materiile prime pe care nu le găseau în țară .**

În afară de aceste dispoziții, **celelalte avantajii** de care se bucurau, prin legea din 1912,

erau destul de importante și permiteau înființarea unei industrii naționale la noi ."

Deleanu / 26 mart.'34 / retro' 23

▣ **Ridicarea protecției financiare**

▣ **Introducerea Tarifului vamal**

[**LD : atenție ! prima a durat 36 de ani , până în 1923**

a doua , s-a introdus în 1923 și se tot prelungește ...

În adevăr, **lucrurile au mers foarte bine de la 1912 până la 1923** când,

/ **prin reforma fiscală** ce s-a făcut atunci la noi, **s-a luat cel mai mare avantaj**

de care se bucurau industriile noastre , în baza legii din 1912 ,

scutirea de impozit către stat , județ și comună . [**atenție!**]

Prin legea din 1912 , se fixase **o obligație fiscală ușoară** ,

pe care **industriile care aveau avantajii de 30 de ani** ,

trebuia să plătească **3 % în primii zece ani** , din beneficiu net ;

în a doua perioadă , tot de **zece ani** , **4 %** , iar în a **treia perioadă** , **5 %** .

Industriile ce-și aduceau **materii prime din străinătate** ,

acestea aveau **să plătească 26 ani** , la beneficiul net realizat ,

4% în primii opt ani ;4% pe a doua perioadă de șapte ani

și **6 % în ultimii șapte ani** .

" Aceasta era **sarcina cea mai grea** pe care o aveau de suportat industriile ,

pe baza legii existente - **avantajii fiind destul de importante** și eu pot să vă spun că,

grație acestei legi , au luat naștere în acest timp ,

foarte multe industrii mari, mijlocii și chiar mici ateliere de meseriași ,

căci **se bucurau și ei în anumite condiții , de avantajii acestei legi.** "

" Am spus că **această situație a durat până la 1923**, când , cu ocazia **reformei fiscale,**

s-a ridicat acest avantaj și **s-au impus tuturor industriilor să plătească dări către stat ,**

conform **impozitul progresiv pe venit**, și , mai mult, chiar **către județ și comună . "**

"Odată cu reforma fiscală pentru a se permite **industriilor să poată merge mai departe,**

li se dă o protecție nouă așa încât **să nu fie concurate de industriile din afară ,**

de industriile străine , pentru care considerație

s-a modificat și s-a urcat vertiginos tariful vamal."

Gh.Deleanu / 26 mart.'34

▣ **Industrii "neprotejate" : meserii, mica industrie**

▣ **Industrii "supraprotejate" : cartelurile și trusturile**

[LD : simt că omul acesta spune un lucru important .

Poate chiar explicația fundamentală privind profilul industriei românești]

"Această modificare a adus cea mai mare nemulțumire în sânul populației

ridicând-o în contra industriilor. În adevăr, chiar și astăzi , când este vorba de prelungirea legii de încurajare a industriei , **se poate constata** , în sânul populației , oarecare nemulțumire, spunându-se **că industriile nu se mai satură de atâtea avantagii și de atâtea câștiguri** pe care le realizează pe spinarea populației. "

Nu numai la orașe, dar și la sate , există o nemulțumire a populației față de **produsele industriei noastre pe care le plătește atât de scump.**

" În loc să asistăm la **fenomenul petrecut în alte țări** , când **populația întreagă a contribuit la susținerea industriei naționale, la noi, dimpotrivă , asistăm** în mod regulat la atâtea **manifestațiuni de protestare** , trimise miniștrilor și și guvernelor , cu privire la **speculația care se face de către industria noastră națională cu produsele ei.**"

" Trebuie să împart industriile în două părți :

Unele industrii spoliatoare , arhiprotejate

și **alte industrii moderate** , care însă **nu sunt destul de apărate .**

Dacă vom lua **ca punct de plecare epoca de la 1923,**

vom constata **un regres la industria mijlocie și la meserii .**

Pe măsura ce anii au trecut, **meseriașii și industriașii mici au rămas fără ocupație sau au dispărut**, nemaivând destulă protecție .

În schimb, din momentul în care s-a schimbat sistemul de protecție și încurajare a industriei, **au apărut o serie de industrii care au acaparat în mâinile lor fabricația anumitor producții ,**

au realizat acorduri între ele, **așa numitele carteluri și trusturi .**

La adăpostul tarifului vamal , **au impus un preț de vânzare a produselor lor** , nereșit din calculele lor de rentabilitate, ci de prețurile stabilite prin tarifele vamale,

la care au adăugat costul mărfii similare din străinătate. Și atunci, pe de o parte, **aceste câteva industrii, să le denumim industrii grele , cu capitaluri mari și organizate în trusturi , s-au ridicat, au progresat și au făcut sume fantastice ; [Atenție!]**

iar , pe de altă parte , **toate celelalte industrii,**

care au fost **obligate să-și procure materia primă de la aceste industrii cartelate,**

au mers în regres, au dat îndărăt, iar unele au dispărut [atenție !]

Aceasta este situația în urma măsurilor din 1923, prin care s-au anihilat complectamente avantajele legii din 1912 , recurgându-se la o **protecție dată sub forma tarifului vamal.**

[-----]

Gh.Deleanu / 26 mart.'34

▣ **Cartelurile**

Industriile mijlocii și mici sunt speculate de industriile grele, cari s-au organizat în trusturi și carteluri , scumpind produsele lor, pe care industria mijlocia și mică trebuie să le cumpere -

Sunt vreo 18 carteluri mari , care lucrează de o asemenea manieră , încât **nu mai lasă celorlalte industrii mici, și meseriașilor nici o posibilitate de lucru și de existență.**

Gh.Deleanu / 26 mart.'34

▣ **Prelungirea legii**

A luat cuvântul pentru că , **se cere prelungirea unei legi**

care nu sprijină deloc pe cei ce ar trebui ocrotiți ,

deoarece **principalul concurs** pe care trebuiau să-l capete industriile , - **scutirea de impozit progresiv, impozitele către stat, județ, comună-a dispărut .**

Cere ministrului să se grăbească **cu legea protejării industriei naționale,**

care să permită și **industrii mici și mijlocii și meseriașilor**, să progreseze.

Nu reglementarea și controlul trusturilor și cartelurilor , ci **lupta contra lor**.

Deocamdată, **deși foarte mică protecția pentru industriașii mici și mijlocii**,

va vota legea , **ca să nu se zică că din cauza lor** (PNL georgist) ...

Gh.Deleanu / 26 mart.'34

c) **ACCuza** , 27 mart.'34

(DAD, MO 32, 27 mart.'34 , p. 1178- 1180)

[LD : O serie de deputați lipseau de la dezbateri, deoarece, la Comisie, se discuta Legea Conversiunii.Cuza deplânge acest fapt, deoarece ei își vor da un vot formal.]

[LD: la această **perseverență afirmare naționalistă** mă refeream eu când spuneam că , **atmosfera antisemită a fost pregătită de ACCuza** , și că **violențele antisemite ale Gărzii** ,nu au fost decât **urmarea firească a acestei pregătiri** . Iată , spre ex. pledoaria pentru **naționalizare** , care se va înfăptui sub regimul legionar.]

ACCuza / 27 mart.'34

▣ **Protejarea industriei naționale**

▣ **Protejarea industriei străine, jidănești .**

Consideră **foarte importantă** discuția la această lege, deoarece atinge toate categoriile de cetățeni.**Scumpirea mărfurilor se datorește acestei "infame legi "** .

" Această lege este cea mai importantă , pentru că **această industrie** a dvs., pentru care legiferați, **în cea mai mare parte , este industrie jidănească "** (aplauze la LANC)

Ex.Sunt 10.000 războaie în industria țesătoriei ;

Din ele, 800 sunt românești și **9.200 sunt jidănești**.

-**G.Bota** (prof.de logică Ceea ce înseamnă că jidanii sunt războinici (**mare ilaritate**)

-**ACCuza** : Numai cu această ocazie admit că jidanii sunt războinici (**mare ilaritate**)

Ce este " protecțiunea " ? Înseamnă scumpețe . **Legea aceasta scumpește produsele, impune consumatorilor să plătească prețuri cu mult mai mari pentru mărfuri.**

[Face o lungă digresiune în tratatul lui **Friederich List** (din 1841), "**Sistemul național de economie politică**" , în care acesta argumentase necesitatea industrializării pentru economiile slab dezvoltate ; despre traducerea acestei cărți (1887) de dl.Papiniu cu o prefață a ministrului liberal **PSAurelian**] " D-lor , a intervenit atunci și acțiunea Partidului Liberal ,

pentru **întemeierea industriei naționale** , prin **votarea legii de protecție**, în același an .

Intențiunea Partidului Liberal era , mai presus de îndoială, **lăudabilă ;**

realizarea acestei intențiuni a fost greșită.

Acțiunea noastră , de a ne întemeia o industrie , a fost, mai întâi, **prematură** ,

întrucât **nouă ne lipsea experiența și capitalurile**. Și atunci, în mod fatal, în lipsa capitalurilor naționale, **au năvălit în țară capitalurile străine și au creat o industrie străină.**

Din punctul de vedere al economiei naționale , **se naște dar, de la început, întrebarea**

dacă noi, în general, în principiu, avem interes

să protejăm industria care nu este națională ?

Dacă noi avem interes să creem pe pământul Țării Românești **numai o industrie jidănească** ,

adică **să dăm întreaga conducere a industriei noastre** , acestei părți a economiei naționale, **în mâna unor străini**.Iată principiul de la care trebuie să pornim .

Ce presupune industria națională, d-le ministru ?

Presupune **capitaluri naționale**, presupune **muncă națională și materie primă națională**.

Îndeplinește industria pe care dvs vreți s-o protejați **aceste condițiuni ?**

Este ea făcută cu **capitaluri naționale ?**

Este ea făcută cu **muncă națională ?**

Este ea făcută cu **materie primă națională ?**

Acestea erau întrebările pe care trebuia să vi le puneți ...când veniți cu această lege...

Cu excepția câtorva industrii românești , cca 20 % , care merită toată protecția ,
**celelate nu sunt românești, nu trebuie protejate,
trebuie transformate sau chiar desființate .**

ACCuza/ 27 mart.'34

▫ **Industrile parazitare**

▫ **Antisemitismul cuzist**

[LD: la această **perseverență afirmare naționalistă** mă refeream eu când spuneam că ,
atmosfera antisemită a fost pregătită de ACCuza , și că violențele antisemite ale Gărzii ,
nu au fost decât urmarea firească a acestei pregătiri .

lată , spre ex. insistența pentru **naționalizare** , care se va înfăptui sub regimul legionar.]

Nu se poate prelungi la infinit protecția industriilor.

Dacă o industrie nu poate trăi prin ea însăși înseamnă că este artificială , parazitară.

Prima condiție : aplicarea legii lui Lugosianu , care **interzice cartelurile** ;

A doua condiție : **controlul prețurilor**

A treia condiție : **revizuirea fabricilor protejate .**

Cum stau cu **munca națională** , ce **materii prime** folosesc , cum fac contractele ,

adică ce muncă folosesc... etc etc. [-----]

Credeți dvs că se mai poate tolera ca industria națională ,
pentru care consumatorii români fac toate sacrificiile , să continue să existe ,
cum există,adică dată cu desăvârșire pe mâna jidanilor ?

Credeți dvs că nu aveți puterea și nu aveți datoria să interveniți ,
să lucrați pentru naționalizarea acestei industrii ?

Mi se pare , d-le ministru , că **este prima condițiune** , pentru că **dacă se înstrăinează ,**
treptat-treptat toate ramurile de producție din această țară , mă întreb :

până la urmă ce va mai rămâne românesc ?

Orașele pierdute ; comerțul în mâinile străinilor , fabricile 80% în mâinile jidanilor !

Atunci vă întreb : **ce fel de Țară Românească este aceasta ?**

Țara Românească după titlu, după nume ?

Țara Românească , fiindcă așa se numește la Geografie și la Istorie ,
dar nu efectiv Țara Românească stăpânită de Români."

ACCuza / 27 mart.'34

▫ **Legea Concluzii**

Apoi, **nu era nevoie de prelungirea protecției industriei naționale.**

Nu văd necesară **protecția unei asemenea industriei naționale.**

Pentru ce protecția aceasta pentru toate industriile, fără deosebire, și fără a le cere ceva
în schimb acestor fabricanți, ca să merite această protecție pe care le-o acordați ?

De aceea, d-le ministru, cu multă părere de rău , mă văd silit să vă declar că, în asemenea
condițiuni, **nu vom putea vota legea și așteptăm altă lege** , pe care , sperăm,
că după un an o veți aduce , tot dvs, și **va privi problema în întregimea ei.**

Să se revizuiască în timpul acesta toate industriile și să veniți aici să discutăm
existența acestor industrii , să vedem care sunt cele care merită protecția ,
și, în principiu, dacă mai merită , după 45 de ani, să mai fie în Țara Românească ,
industrii care să fie proteguate. Atât am avut de spus."

(aplauze la LANC și alte bănci ale opoziției)

ACCuza / 27 mart.'34

d) **M.Plătăreanu** (în loc de raportor) , 27 mart.'34

(DAD, MO 32, 27 mart.'34 , p. 1181- 1185)

Vezi opinii despre doctrina și politica PNL la **fișierele respective**

V.Serdici (PNT) , Șt.Mihăescu (PNT) , Gh.Deleanu (PNL-georgist) ,
VI.Dimitriu (PRT) , ACCuza (LANC) , Pamf.Șeicaru (presă)
[LD. M.Plătăreanu este prof. la Școala Politehnică , colaborator al lui N.Teodorescu .
A fost studentul lui ACCuza , la Economie politică]

M.Plătăreanu / 27 martie

▣ PNL și industria națională

"D- lor deputați să-mi permiteți să încep răspunsul la **discuțiile** care s-au purtat la **acest scurt proiect de lege** , prin **recunoașterea pe care o fac în numele majorității** și a **Partidului Liberal** , că mai mult decât oricare alt partid , prin doctrina noastră , prin înfăptuirile pe care le-a realizat , **avem dreptul să spunem că noi am apărut** , într-un chip în care nimeni nu a apărut , **industria națională românească** .

-**ACCuza** :Numai cât a ajuns să nu fie națională.

-**M.Plătăreanu** : Vă vom răspunde .

Cu alte cuvinte , **Partidul Liberal** a fost acela care a dus **acest fericit dualism al dezvoltării agriculturii** paralel cu acela al **industriei** . " [-----]

M.Plătăreanu / 27 mart.'34

▣ Protecția muncii naționale

Primul bărbat de stat care a pus **principiul muncii naționale** , a fost **Vintilă Brătianu** care , în 1926 , la **legea minelor** , a prevăzut acest lucru , **de la inginerul român și până la ultimul funcționar** . **Bancherii străini** caracterizau această lege a minelor "**draconică** " și "**leonină**" , pentru că **conținea acest principiu al protecției muncii naționale** .

Nu PNL este vinovat că , **după 2-3 ani s-au produs schimbări** .

Ca profesor la școala politehnică , corectează pe Șeicaru privind pregătirea absolvenților școlilor Politehnice . Absolvenții români au fost calificați pe locul întâi , trei ani consecutivi , la Școala centrală din Paris .

Din statisticile sale , **între 1923-1928 [gov.liberală]** , **toți absolvenții de la școala Politehnică au fost plasați în industriile naționale** , chiar și în cele străine , numai **grație acestui articol din legea minelor** .

-**N.Rizescu -Brănești** : Ca unul care colaborez cu astfel de elemente , țin să aduc prinusul meu de **recunoștință Școlii Politehnice din București** , ai căror absolvenți își dau seama de menirea lor și **aduc progrese în industrie** .

-**M.Plătăreanu** : Cine este vinovat că s-a schimbat această lege ? [gov.PNT]

Nici gazetele n-au protestat la timp , aunci când , **într-o noapte , la ora unu și jumătate , s-a desființat această prerogativă a muncitorului român în industria română** .

Vinovații să tragă consecințele .

DI.ministru Teodorescu și guvernul a făcut ceea ce dl Șeicaru a cerut .

Dar , în loc să vină cu un articol , care să dea impresia că este o cârpeală la lege ,

a făcut un proiect de lege , care este aproape gata ,

pe baza informațiilor d-lui ing.Prelipceanu , profesor la Școala Politehnică .

Cred că peste o lună **se va veni cu o lege de protecțiune generală a muncii românești** .

Vă asigur că **această lege este aproape gata și va veni în discuțiunea Camerei** , pentru **satisfacția ultimelor generații de ingineri** , care și-au pierdut iluziile în celelate partide , și cari **vor fi plasați grație PNL (aplauze la PNL)** [-----]

M.Plătăreanu / 27 mart.'34

20.) Legea apărării statutului , Senat, Cameră , 2 - 5 apr.'34

Victor Antonescu (ministr.Justiției) ; raportori : **Toni Iliescu** (Senat) ,

Aurelian Benteoiu (Cameră) **Vezi doc.integrale la fișierele de partid și fișier Legislație**

A. Expunerea de motive, Victor Antonescu, Senat (2 apr.) , Cameră (4 apr.'34)

(DAD, MO 38, șed. din 4 apr.'34, p. 1647 -1650)

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Necesitatea legii

▣ Răspunderea partidelor politice

▣ Extremismul : de stânga - de dreapta

" Nu credem că este necesar să insistăm asupra **realității fenomenelor morbide de ordin social și politic, care s-au manifestat în ultimul timp** și care ne impun să prezentăm acest **proiect de lege.**

"Faptul că unele grupări politice înțeleg să facă apel sau să întrebuințeze violența și chiar crima, **contra autorităților sau cetățenilor pașnici** de alte credințe politice , constituie o gravă amenințare față de care legiuitorul nu poate să rămână indiferent .
"Dacă actele de violență , **comise izolat sau în grup,**

cad uneori **sub sancțiunea legilor în vigoare** - autorii lor putând fi pedepsiți - **legile actuale nu prevăd nici un fel de măsură contra grupului în numele căruia s-a acționat**

sau în sânul căruia a apărut **acea periculoasă psihologie colectivă** , care determină comiterea unor asemenea acte de violență sau de teroare , care amenință , în mod general , **ordinea de Stat**

" Grupările sau partidele politice sunt necontestat **indispensabile mecanismului parlamentar și regimului constituțional** , **însă** activitatea sau propaganda lor trebuie să rămână și să se facă **în limitele legilor și principiilor constituționale**

care stau la baza așezării Statutului nostru.

"Când violența ia locul ideii , când crima sau delictul înlocuiește critica, **rațiunea de a mai fi a acelei grupări , nu mai există.**

" În fața **tendințelor de desagregare socială,** în fața **mișcărilor cu caracter anarhic și terorist, fie ele de dreapta , fie de stânga,**

noi **dispozițiuni de ordin legislativ se impun**, spre a da putința unei acțiuni rapide de **apărarea ordinii în Stat** și de **înfrânare a ațățărilor primejdioase.** "

[-----]

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Libertățile cetățenești

▣ Partidele de ordine .

" Rezultatul alegerilor legislative , au dat dovada necontestată că **Neamul nostru dorește să se dezvolte în cadrul actual al organizării sale de Stat** .interpretî fidelii ai voinței țării , prezentăm **acest proiect de apărarea libertății celor mulți și buni , împotriva unei infime minorități** care , prin **doctrinile sale improvizate** , prin **lipsa de experiență** și prin **acțiunea de teroare** pe care încerca să o desfășoare , **a urmărit desființarea libertăților cetățenești** și **suprimarea instituțiilor constituționale** , care le garantează.

" Prin acest proiect , **nu urmărim stânjenirea activității partidelor de ordine,** și **nici împiedicarea luptei pe tărâmul ideilor .**

Dimpotrivă, **înțelegem să apărăm toate aceste partide** în greua sarcină pe care o au **de a reacționa în contra curenților extremiste .**

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▣ Monarhia

"Dorim să apărăm instituțiile fundamentale ale Statutului,

și în primul rând, **Monarhia și Regimul Parlamentar.**

Apărând Monarhia înțelegem să asigurăm **intangibilitatea acestei instituțiuni**
-suprem arbitru și admirabil regularizator al vieții publice - careia îi datorăm **propășirea României de ieri și consolidarea ei de astăzi "**

Expunerea / 2, 4 apr.'34

▫ **Regimul Parlamentar**

"**Împiedicând propaganda** însoțită de acte de violență organizată , sau de acte de teroare ,
și **care ar fi îndreptată împotriva Regimului Parlamentar și a sufragiului universal,**
înțelegem să păstrăm neatins acest **mijloc de educare politică a Națiunii,**
care , astfel, este **chemată să participe la viața politică**
și să se folosească de **libertățile democratice esențiale.**

" **Toate partidele** de ordine de astăzi, **își datorează existența Regimului Parlamentar.**

Ele trebuie să fie chemate în apărarea și consolidarea unui asemenea regim."

[-----]

a.) ("Lupta" , XIII, 3732, 3 apr.'34)

Victor Antonescu (ministrul de Justiție)

[Stenogramă integrală , subtitluri, sublinieri, comentarii - LD :doc.integral -**fișierPNL VII**

/ **Curente subversive- legislație represivă /**

/ Opinii senatoriale : Toni Iliescu, Gr.Gafencu, M.Manoilescu , Slătineanu /

/ **Ipostaza etică - răspunderea guvernului / Curente extremiste : STÂNGA - DREAPTA /**

/ **Misticile noi : Rusia, America, Germania, Italia //**

/ **Ordinea în stat - limitele libertății /** Apărarea ordinii - legislație comparativă : Elveția /

/ Statutul României Mari // Demnitatea : IICBrătianu / Conf.de la Versailles - minoritățile /

/ **Apărări fundamentale : ordinea, siguranța, unitatea națională /**

/ **Legea apărării ordinii în Stat /**

Vict.Antonescu / 2 apr.'34

▫ **Curente extremiste : stânga -dreapta**

▫ **Prevenirea pericolelor**

" **Nu vom permite** , d-le Gafencu, ca cei ce fac **agitații de stânga** ,

să plănuiască pe ziua de mâine , **vacanța legalității** ,

după cum **nu vom permite** nici **agitatorilor de dreapta** , **să pregătească dictatura.**

Să băgăm bine de seamă : **după momentele tulburi , vine totdeauna reacțiunea .**

Statele care nu sunt capabile să se apere , pier ;

Societățile care nu sunt capabile să se apere, se distrug .[-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▫ **Mistici noi**

[LD : atenție la **reflecțiile lui Antonescu despre America !Nu le-am mai întâlnit, până la el .]**

"**Vedeți ce se petrece în toată lumea.**

Este încă o fericire că, **grație așezării noastre agricole și caracterului pașnic** al poporului nostru , **suntem în starea de ordine în care suntem**, căci în alte părți nu este așa.

" Nu vedeți că **se plăsmuesc mistici noi** , **se cârmuiesc societăți**

pe baza altor idei, decât ideile care au dăinuit atâta vreme ?

Aveți mistică **bolșevismului în Rusia** ,

mistică **fascismului în Italia**,

mistică **hitlerismului în Germania**,

și aveți **guvernarea prin decrete și legi** ,

pentru suprimarea libertăților economice , în **America**.

Aveți curente formidabile, care se bazează pe **două idei mari** , în toată lumea :

aveți căutarea unui ideal economic ,

pentru popoarele care **se ocupă de bogăție, ca ultim final al civilizației** ,

și anume , **în Rusia și America** ,

și aveți **o axă politică** a unor societăți ,

care caută **o nouă orientare politică** prin **fascism și hitlerism**.

Stă lumea întreagă în vâltoarea acestor mari idei, care revoluționează mintea,

și dvs vreți să stăm impasibili ? " [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Ordinea în stat

▣ Limitele libertății

"Iertați-mă, nu sunt din firea mea un revoluționar, și **nu aș fi primit niciodată** ca eu,

omul care **mi-am făcut din blândete regulamentul vieții mele**,

să vă prezint o asemenea lege , dacă ea n-ar fi fost necesară.

Dar ce **vorbiți dvs de libertate ?**

Libertatea individuală trebuie **să nu atace fundamentul societății**.

Libertatea individului nu poate **să meargă contra statului** .

Eu știu că viața este o luptă continuă, dar **o luptă pe căi legale**.

Nu o luptă , însă, prin sdruncinarea violentă a ordinii în stat .

O societate care nu este capabilă să reacționeze și să se apere , nu merită să trăiască .

[-----]

Nu vă eronați în concepțiuni filozofice care nu cadrează cu vâltoarea zilelor de astăzi .

Și **Catilina** strângea în jurul lui nemulțumiți și le **promitea iertarea totală a datoriilor**.

Și el, **d-le Manoilescu**, în afară de **Caton și Cicero**, fiindcă vremurile erau turburi,

și guvernul încăpuse pe mâini slabe, avea tacită aprobare , nu complicitate,

a unor oameni ca Cezar sau Crasus , pentru că sperau și ei, ca , din mâini slabe,

guvernul să treacă în mâinile lor.

" Catilina este al tuturor timpurilor , d-le **Manoilescu**, și ar fi fost mai bine dacă ai fi invocat

momentul în care **Senatul roman** , convocat noaptea, în templul lui Jupiter,

pronunța o exortățiune contra lui Catilina.

Istoria se repetă , situațiunile tragice sunt de toate momentele. [-----]

[LD : **atenție cum pune problema generațiilor ! În sfârșit, un gând simplu, echilibrat** .

" Și acum, d-le **Gafencu**, **este într-adevăr frumos să vorbești așa cum ai vorbit d-ta**.

Arătați că tineretului îi aparține viitorul țării.

Da, tineretului ; dar țara nu aparține numai lui, care va fi **guvernul de mâine**,

țara aparține și nouă , care am clădit-o în granițele actuale

și tuturor morților care zac în morminte scumpe nouă." [-----]

Antonescu /

"Prin urmare , vedem că **această preocupare este exact preocuparea pe care o avem noi** ,

astăzi. Noi trebuie să **găsim mijloace pentru a putea preveni asemenea mișcări**.

Iată ce spune **ministrul francez , Pietri** , acum câteva luni :

< **Să nu ascundem evidența**.

Un vânt de violență reacțiune suflă peste vechiul stat liberal,

al cărui principiu și structură s-au impus lumii , timp de peste un secol.

Generațiile noi se pretind atrase către aceste formule de putere personală,

pe care ale noastre învățaseseră să le condamne și să le înlăture, din copilărie.

Pretutindeni în Europa și chiar în America , apare **năzuința de a face apel**

la un fel de **nedespotism al erorilor și al slăbiciunilor** de după război.

Până și socialiștii , printr-o contradicție izbitoare, se gândesc astăzi

să părăsească ideea de libertate și să încredințeze forței ,

destinele compromise ale națiunii. > (Pietri)

Antonescu /

" **Așa încât** , vedeți, nu se poate spune că guvernul scapă pulsul adevărat al momentului , că guvernul caută , prin mijloace speciale, să-și făurească un instrument de guvernare , care să-l ajute să domine situațiuni pe care este incapabil să le cârmuiască . "

" **Dacă** avem un pic de **conștiință** dacă iubirea de neam o punem deasupra frazelor și deasupra demagogiei ; **dacă** preocupările și interesele fundamentale ale țării ne stăpânesc ; **dacă** avem dorința de a păzi un drept propriu al ei,

drept pe care nu noi, ci alții îl compromit,
atunci datoria noastră este să facem ceea ce facem astăzi.

"Și atunci eu socotesc că pentru niște oameni maturi ca noi, care am trăit vremurile pe care le-am trăit , - **o datorie de veghe se impune.**" [-----]

Victor Antonescu / 2 apr.'34

▣ Apărarea ordinii de drept.

▣ Apărarea siguranței naționale

▣ Apărarea unității naționale.

"Ia băgați de seamă : am clădit România Mare , cum vă spuneam adineauri.

Această țară aparține nu celor de mâine , cât celor de azi, care au clădit-o.

Și Ion Brătianu este dintre aceia care au clădit-o !

Dvs sunteți oamenii maturi ai acestei țări.

Noi avem un statut pe care am clădit România Mare ;

și acest statut să dea Dumnezeu să-l putem păzi ,

contra revizionismului care ne pândeste .

Și cei care sapă ordinea în stat , o sapă cu un gând, nu ca să răstoarne guvernul național-liberal sau eventual **guvernul național -țărănesc,**
ci o sapă ca să dărâme fundamentul acestei țări.

(**Aplauze unanime , îndelung repetate**)

"Dar dacă unii sunt naivi, alții vinovați, **mai vinovați am fi noi**

dacă vom lăsa ca să se sape siguranța acestei țări.

O Constituție o poți modifica , **statutul de bază al țării este deasupra Constituției.**

Și noi nu putem , într-o țară abia clădită în granițele ei naturale, care și-a atins visul ei secular, să dăm vrăjmașilor posibilitatea ca, în fața unei lumi civilizate ,

prin învrăjpire, să dărâme ceea ce am clădit cu atâtea jerfe.

" **Noi înțelegem naționalism.** Partidul Liberal a fost persecutat cu o înverșunare de neclintit , înăuntru și în afară, pentru **atitudinea lui extrem de naționalistă.**

Nimeni nu are dreptul să ne conteste naționalismul ; I-am practicat și-l practicăm !

Însă nu naționalism habotnic și de ură .

Dacă punem ura la fundamentul acestei țări, țara se dărâmă ,

și **unitatea națională se pune în joc.** Cei ce propagă ura în această țară, nu-și dau seama că ajută contra acestui Stat , **revizionismul.**

Noi acest lucru trebuie să-l oprim.

Noi trebuie să asigurăm liniștea și ordinea în acest Stat .

Să asigurăm **ordinea constituțională, monarhia și parlamentarismul,**

și mai mult, **să asigurăm unitatea națională a acetei țări. "**

(**aplauze unanime,îndelung prelungite și repetate**)

Victor Antonescu / 2 apr.'34

b) **P.C.Andrei(PNT)** , discurs la lege, 4 apr.'34

(DAD, MO. 38, șed. din 4 apr.'34, p. 1660- 1663)

[LD : ce înarmat era Petre Andrei... probabil este documentat de pe vremea legislației represive

din timpul guvernării PNȚ ! Numai că ... ceea ce a avut voie să facă PNȚ, PNL nu are drept !
Dincolo de argumente, unele profund democratice, cum va plăti el cu viața , în 1940 ...]

Subtitluri, sublinieri, semne, comentarii - LD :

/Apărarea granițelor - apărare militară , afacerea Skoda // Apărarea statului - ordinea internă //
Drept comparat : Iugoslavia, Cehoslovacia. Germania, Italia // Legea românească //
/ Monarhia // Regimul parlamentar // Autoapărarea democrației // Puterea executivă //
/ Mișcări anarhice / Extremism de dreapta - stânga //
//Măsuri antidemocratice - rezistența cetățenească // Dizolvările - abuz guvernamental //
// Implicațiile psihologice ale reprimării // Legea PNL - lege de răzbunare //
// Moravuri politicianiste // Concluzie la lege //

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ **Apărarea granițelor .**

▣ **Apărarea militară**

" La un foarte scurt interval , după legea stării de asediu, se prezintă Parlamentului un nou proiect, anume apărarea Statutului.

Desigur că **ochii noștri** ai tuturor trebuie să fie **ațintiți** asupra **vieții statului nostru** , asupra **ființei naționale** și asupra **hotarelor** dobândite cu atâtea jertfe.

Dacă ar fi cazul ca acestea să fie atăcate, fără îndoială că **orice român** ar trece peste orice fel de considerente de ordin legal și **n-ar precupeți nici un moment sacrificiul cerut pentru apărarea statului .**

În asemenea împrejurări **nu este nevoie de nici o lege** , ci numai de o armată bine organizată de un **comandament priceput și conștiincios**.

-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ **Apărarea Statului .**

▣ **Siguranța internă**

" Desigur, **statul are nevoie** de siguranța nu numai a **granițelor sale exterioare**, ci **și de siguranță în interior**, de garanția că **activitățile necesare vieții publice și economice , se vor desfășura în liniște și pace**.

Un stat care nu are aceste garanții , se destramă , este o caricatură de stat .

De aceea, **în momente de gravă zdruncinare , guvernul trebuie să ia toate măsurile necesare impuse de împrejurări**." [-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ **Legea românească**

[**LD : aici amprenta adversității față de PNL atinge culmea orbirii ! Păcat !**

Nu era nevoie de atâta argumentare juridică comparativă ... care, dimpotrivă, ar fi pledat pentru legea adusă de liberali]

" **Legea pe care o prezentați dvs , ce trebuie să apere dânsa ? Ideologia liberalismului ?**

Dar la aceasta ați renunțat și pe teren politic și pe teren economic.

Atunci, **ați căutat un fel de motivare** superioară în **vechiul articol 14 din această lege**, pe care , constat cu plăcere, că **Senatul l-a șters**.

Dvs , desigur, **ați uitat să scoateți această motivare**, pentru că se constată că vorbiți de **apărarea Monarhiei , a sufragiului universal și a regimului parlamentar**.

-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ **Autoapărarea democrației**

▫ Întărirea puterii executive

[LD : iată o maturizare a unui democrat , trecut prin experiența guvernării !
iață un semnal al apropierii , din acest p.d.v., al celor două partide " guvernamentale "
Impresia este doar pentru moment. Pas cu pas, Petre Andrei va nega pentru PNL
dreptul la o astfel de guvernare]

" **Dar dacă** aceste justificări cad [art.14: apărarea Monarhiei și a Regimului Parlamentar]
ce apărați dvs prin această lege ?

**În realitate, vreți să întăriți puterea guvernului ,
ca să aibă mâinile libere în opera sa de guvernare.**

Nu voui tăgădui necesitatea principială a întăririi executivului.

**Guvernul trebuie să aibă putere , să nu fie paralizat , să poată realiza
și drepturile individuale și dreptul social.**

DI.Ion Mihalache , șeful partidului nostru , a afirmat, nu de mult, tocmai necesitatea aceasta a
întăririi executivului ; însă s-au ridicat glasuri neprietenoase nouă,

care au obiectat că d-l Mihalache a emis o idee anti-democratică.

Acești adversari ai noștri , nu au vrut să înțeleagă că nu avem nevoie

**numai de o teorie democratică , că democrația trebuie să se apere și ea însăși,
că realizările ei au nevoie de apărare, de întărire**

Nu avem nevoie de o democrație bleagă.

Într-un regim parlamentar și democratic , guvernul trebuie să se formeze

din sânul majorității parlamentare , ca atare , el însuși iese din alegerile generale,

în alegeri libere, și, în marginile fixate lui de lege, **trebuie să aibă posibilitatea lui de
mișcare .**

Un executiv nerăspunzător, arbitrar, înseamnă dictatura :

un executiv răspunzător, creator, puternic,

este o necesitate pentru un regim democratic." [-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▫ Mișcările anarhice.

▫ Extremismul de stânga și dreapta

[LD : un alt punct de apropiere între **PNL și PNT** , care le conferea
statutul de **partide de ordine** , de respingere a extremismelor , fie de dreapta , fie de stânga .
Numai că el nega faptul că PNL s-ar afla într-o asemenea situație.]

" O lege însă niciodată nu poate să dea forță unui guvern, ea poate să-l ajute,

dar nu-i creează puterea de rezistență și de a face față tuturor împrejurărilor.

De aceea , un guvern slab , cu multe deficiențe, nu va găsi în nici o lege , oricâte ar avea la
dispoziție, forța necesară de guvernare.

"Justificarea imediată a proiectului dvs de lege, este înfruntarea mișcărilor anarhizante ,
sub orice formă s-ar prezenta, **fie de dreapta , fie de stânga.**

D-lor, **aceste mișcări**, în mare parte ale tineretului, cuprind **elemente foarte variate.**

[-----]

Din acest punct de vedere,

dvs aveți dreptate să luați măsuri pentru a înfrâna aceste mișcări." [-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▫ Măsuri contra violenței !?

▫ Măsuri contra libertăților democratice !

▫ Rezistența cetățenească

[LD : Sincer democrat , apărând drepturile cetățenești, Petre Andrei se refugiază în lumea ideală
, dar se încurcă în propriile argumente , confruntat cu realitatea românească.]

" Dlor, nu trebuie , însă, numai un tratament simptomatic.

Legea de reprimare pe care o prezentați dvs, nu face decât un lucru , **tratează simptomatic .**

Nu putem tăgădui , d-lor, că **mai toți avem sentimentul unei instabilități**

și acest lucru este foarte periculos, pentru că un asemenea sentiment

premerge unor mari frământări și unor mari mișcări

De aceea se impune ca **guvernul să se gândească la altă serie de măsuri,**

să nu-și pună toate speranțele într-o lege de reprimare ,

oricât de drastice dispoziții ar prevedea ea.

" Într-adevăr, dvs vă **preocupați pretutindeni de violență** , de **violența organizată ;**

vorbiți - ceea ce mi se pare mai curios - de **propagarea ideologiei prin violență.**

Într-o țară ca a noastră, trebuie să fim bine înțeleși ce înseamnă acest lucru ,

căci **dacă un guvern calcă în picioare drepturile tuturor cetățenilor,**

și **aceștia, organizați în partide, opun rezistență,**

ei ar urma să cadă sub prevederile legii dvs.

Dar , d-lor, o autoritate , care a trecut peste orice drept al cetățeanului, i-a batjocorit sufletul,

i-a umilit, nu are dreptul ea însăși la respectul cetățeanului.

Trebuie să o recunoaștem, puterea poate să corupă pe cei care o exercită

dacă nu întâlnește o frână în critica și în rezistența cetățenilor.

Ați fost la guvern de atâtea ori, am fost și noi la guvern, și am putut consta fiecare acest lucru.

Ceea ce oprește un guvern și pe conducători de a aluneca pe panta abuzului,

este tocmai această frână : critica și rezistența cetățenească .

Or, dvs , **cu cenzură, stare de asediu, acum cu această lege,**

înlăturați orice rezistență. Și atunci, dacă veți reuși măcar un moment

să dați impresiunea că au dispărut aceste mișcări, mă întreb cine va avea tristul curaj

să dea numele de pace și de liniște , **pustiului momentan care îl veți realiza ?**

A păstra ordinea cu orice preț ? Dar ce fel de ordine ?

Cu călușul în gură, cu mâinile legate, fără garanția vieții și persoanei,

fără siguranța în administrarea bunurilor sociale ? **Aceasta nu mai este ordine. "**

[-----]

PCAndrei / 4 apr.'34

▣ Implicațiile psihologice ale reprimării

▣ Legea PNL - lege de răzbunare

[LD: Petre Andrei abordează reversul delicat al reprimării ; rădăcina actului de răzbunare ;

riscul pe care și-l asumă puterea folosind metodele dure ale reprimării .

Este deosebit de interesantă abordarea lui , și merita toată atenția.

Tocmai de aceea este , parcă , și mai tragic , actul sinuciderii sale ...]

" O lege de reprimare, cum este aceasta pe care o prezentați,

trebuie să dea sancțiuni simțite aceluia care au călcat

dispozițiunile legilor și regulile fundamentale ale vieții statului .

Dar o asemenea lege nu trebuie să ducă la exasperare și nici să trezească ,

în sufletul omului, **sentimentul că nu mai are nimic de pierdut ,**

pentru că **un asemenea individ devine cel mai periculos agent de destrămare a statului .**

[-----]

Petre Andrei /

▣ Concluzie la lege

" Din acest punct de vedere, eu , care **sunt un partizan convins al regimului democratic**

și cred că acest regim nu poate funcționa **decât prin partide,**

partide tari și conștiente de datoria lor, nu mă sfiesc să spun că

viața tuturor partidelor trebuie înnobilitată , trebuie să aibă fiecare un etos,

de care să se țină, pe care să-l respecte.

Partidul nostru , care mi -e drag, a început să-și facă această analiză de conștiință,

să se organizeze în consecință.

Datoria guvernului și a partidului care îl sprijină , este să și-o facă și el, să nu agraveze situațiunea în care ne găsim astăzi. (aplauze PNT)

Închei cerând pentru țara noastră , ceea ce **cerea dl Tardieu , nu de mult, pentru Franța : este nevoie , înainte de orice reprimare, să realizăm măcar un minimum de libertate.**

_Or, dvs, prin acest proiect de lege, suprimați libertatea , suprimați și garanția partidelor politice, țineți sabia lui Damocles deasupra capului lor.

Ne trebuie un minimum de ordine financiară, de legalitate și demnitate civică,.

Aceasta este prima datorie, o accentuez ,

este un strigăt al conștiinței mele în acest moment, pentru că eu nu pot renunța la libertățile și drepturile pe care ni le asigură Constituția.

Un stat are rațiunea de a fi atâta vreme cât mulțumește pe cetățenii săi.

Când statul se bazează numai pe intimidare, când guvernul crede că-și poate consolida situația și poate stăvili mișcări, numai prin teamă,

acest stat greu va trăi și greu îl veți apăra dvs,

prin legi , oricât de drastic s-ar prezenta ele. [-----]

De aceea, dle ministru, **nu pot vota acest proiect de lege ,**

care **are numai un caracter de reprimare și de intimidare ,**

pentru că **socot că la baza statutului nostru nu trebuie să fie frica de stat ,**

ci dragostea de stat, și aceasta nu se vede din proiectul dvs. " (aplauze la PNT)

PCAndrei / 4 apr.'34

c) Armand Călinescu , discurs la lege, 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. din joi, 5 apr.'34, p. 1688- 1692)

[LD : discurs amplu , exhaustiv , privind **evoluția Gărzii de Fier și legislația represivă** îndreptată asupra ei. Spre deosebire de alți colegi național-țărăniști, la acest capitol,

el reușește să se mențină într-o **strictă obiectivitate față de liberali ,**

respingând doar inovația legislativă liberală privind **dreptul guvernului de a dizolva partidele politice.** În orice caz, se poate spune că , **intrarea lui Călinescu în guvern,**

la departamentul Internelor, l-a marcat definitiv : a devenit și s-a păstrat , până la moarte,

, indiferent de funcțiile pe care le-a îndeplinit , **adversarul total al Gărzii de Fier.**

Că această adversitate a avut o anume evoluție, devenind la rândul-i criminală, toate la timpul lor.

Acum , în 1934, Călinescu este **exponentul întruchipat al justiției și legalității .]**

Sublinierile, supratitlurile, comentariile, semnele - LD Doc integral, **fișier PNT**

/ Drept comparat : **anarhismul și legile represive /**

/ Curente extremiste postbelice: **comunismul , fascismul /**

/ Atacul principal extremist : **regimul democratic, parlamentar, partidist /**

/ **Dictatura / metodele extremiste / actul terorist /**

/ **Guv.românești = guverne de ordine / atitudini față de curentele extremiste //**

/ Antecedentele **G. de F. - 1923, 1927 / Dizolvările G. de F. : 1930, 1931, 1932**

/ **G de F , partid politic- '32 - '33 / rezultate electorale / în Parlament /**

/ **" Problema națională " ; "Problema tin eretului " : G de F versus PNL, PNT, PND,**

LANC / 1933 . Guv.PNT - soluțiile justiției - circularele Minist. de Int. și Minist.Just./

/ **Protestul și blestemele lui CZCodreanu / Bilanțul acțiunilor anti-legionare /**

/ **Legislația represivă : Legea Mârzescu ; Legea Mironescu // Legea Victor Antonescu //**

Doc integral, **fișier PNT**

Armand Călinescu / apr.'34

d.) I.C. Cătuneanu apoi Gh .A.Cuza , discurs la lege, 4,5 apr.'34

(DAD, MO 38, șed. din 4 apr.'34 , p. 1663-1664 ;DAD, MO 39, șed. din 5 apr.'34, p. 1672- 1677)

[LD : Discursul început de **Cătuneanu** s-a întrerupt deoarece Camera nu era în număr.

A doua zi, Cătuneanu absentând - grav bolnav -continuă discursul **Gh.A Cuza**]
Documentele integrale- **fișier LANC**

I.Cătuneanu / 4 apr.'34

▣ **Legea apărării statului**

"D-lor președinte, d-lor deputați, **proiectul** ce s-a adus în dezbaterile dvs, **este impus de o situație anormală** ce a durat prea lung ,
asupra căreia voi spune câteva cuvinte

I.Cătuneanu / 4 apr.'34

▣ **Întâietatea românului în țara lui.**

▣ **Politică anormală națională : erori și păcate**

" D-lor am ajuns la starea de astăzi , printr-**o serie de erori și păcate** ale acelor care ,
în curs de **15 ani au guvernat România Întregită.**

În acest răstimp, **s-a dat o direcțiune greșită politicii românești ;**

sau, mai bine zis, **nu s-a făcut o politică românească** ,
nu s-a făcut acea politică de **promovare a intereselor românești** ,
tocmai în vremea când **necesitățile de consolidare**
a statului și a nației noastre cereau să se facă o atare politică.

" Această politică se rezumă într-un imperativ categoric , și anume :

să luptăm pentru a asigura românului întâietatea în țara lui,

pentru că **românul și-a creat această țară , și-a păstrat-o** în vremuri grele,
și pentru că **el, numai el,** la vremea de grea cumpănă, **o va apăra.**

"**Guvernanții noștri de până acum** , în loc să fie călăuziți de această grijă,

în loc să păstreze în conștiința lor cu tenacitate acest punct de vedere ,

s-au lăsat să fie conduși de o himeră plăsmuită în atmosfera **democrației integrale** ,
o himeră care, **alterând bunul simț și dreapta judecată** ,

a acelor care au guvernat România Mică cu succes , dreapta judecată a înaintașilor noștri ,
această himeră le-a întunecat ținta pe care trebuiau s-o aibă înaintea ochilor.

"Și anume, **s-au mulțumit guvernanții noștri** cu noțiunea decolorată

a "**cetățeanului român**" - când **aveau datoria să facă deosebire**

între **românul de baștină** și **cetățeanul constituțional** ,care s-a ridicat la acest rang ,

în împrejurări pe care astăzi nu le vom analiza - care **s-au aplicat fără frâu,**

când **aveam și drepturile și datoria** să facem distincțiunea luminoasă

dintre **baștinași și venetici ."**

I.Cătuneanu / 4 apr.'34

▣ **Protecția muncii românești**

Care a fost rezultatul acestei aplicări ?

A fost **o pustiire dezastruoasă în rândurile noastre**, rândurilecele **mai slabe** din punct de
vedere economic, dar care sunt și **mai mulți și mai vechi** aici, și care sunt cei mai îndreptății
la toate bunurile vieții pe aceste locuri între Nistru și Tisa.

Ce s-a întâmplat ?

S-a întâmplat că **ne-au năpădit străinii** , s-a întâmplat că acești dtrăini **ne-au substituit**
în locurile care ni se cuveneau și astăzi trecem printr-**o gravă criză a românului** în țara lui.

Este un fapt caracteristic pe care nimeni nu-l poate contesta în această Cameră ,

și spre onoarea ei, atâtea **glasuri din opoziție** , cât **și din majoritate** s-au ridicat

și **au cerut** cu energie , în mod luminos și concludent,

să se ia măsuri pentru protecția muncii naționale .

Ce înseamnă aceasta ?

Înseamnă tocmai că **s-a greșit până acum** în această ordine de idei.

D-lor, a participat la conducerea acestei țări **un om întreg, un caracter** care impunea,

un om stăpânit de grija și de iubirea pentru interesele românești ;
el se numea **Vintilă Brătianu** .

La 1924, a venit cu o **lege pentru protecția muncii naționale** .

Vă întreb : **de ce nu s-a aplicat ?**

Dacă s-ar fi aplicat legea de acum zece ani, este sigur că **nu am fi ajuns în situația de astăzi**.
Pentru ce nu s-a aplicat ?

Acum ni s-a promis o altă lege în același sens, **sporindu-se proporția de la 75%**

la o proporție mai mare . Ei bine, d-lor, **această lege va avea succes** în plicarea ei,
și **se vor simți imediat rezultatele** , **dacă guvernării** de astăzi vor avea hotărârea
ca **această lege să fie aplicată**, împlinindu-se **două condițiuni** :

în primul rând, **să se facă deosebirea dintre românul de baștină și cetățeanul constituțional**.

Să aibă guvernul grijă ca **întâi să fie protejat românul născut** , iar nu cel făcut prin grație
constituțională ; în al doilea rând, **guvernul** să aibă energia morală de **a rezista tuturor**

imixtiunilor din afară și tuturor ispitelor dinăuntru , **pentru a aplica proporționalitatea** ,

pe care legea o va introduce , pentru a aplica această proporționalitate **la toate categoriile de
muncă** , fie inferioară , fie calificată , **de la simplul lucrător manual până la directorul general
al întreprinderii** , în care **astăzi românul** , **pentru un salariu mizerabil, trudește ca un simplu
salahor** "(aplauze LANC) [----- LD : lipsă text -----]

[LD : pe 5 apr. era joia marea , din săptămâna patimilor ;

GACuza este deosebit de marcat de boala subită a prof. Cătuneanu, ca pe un blestem ...

francmasonic - devine următorul deputat ales pe acea listă.

Are 38 de ani ; este un înverșunat antimason, după ce , vremelnic, intrase în masoneria din Iași ;

Deși nu fusese pregătit să ia cuvântul, face o expunere argumentată

privind necesitatea ca masoneria să fie scoasă în afara legii.]

Supratitlurile problematice, sublinierile, comentariile îmi aparțin :

// Francmasoneria = asociație secretă și ocultă //

//Legislația represivă = agonia guvernărilor democratice de partid //

// Francmasoneria - liberalismul - democratismul **versus** naționalismul integral //

// 1840, 1848 ... tinerimea masonică română **versus** concepția tradițională //

// 1911- 1919 - Masoneria României moderne //

// Lojele marelui Orient - Lojele Naționale //

// Substratul iudaic al masoneriei - gradele masonice // macabei //

// Autobiografie masonică ; revelațiile lui GACuza // incompatibilități /

// Ritualuri masonice / conflicte între loji / capcanele masonice /

// Scopurile masoneriei : distrugerea bisericii creștine ; distrugerea granițelor ;

distrugerea armatei ; distrugerea monarhiei //

// Guv.Argetoianu - guv.masonic //

// Necesitatea interzicerii masoneriei //

// Legea apărării statului = prezervarea regimului democrat parlamentar //

//LANC - nu va vota legea //

Gh.Cuza * / 5 apr.'34, (joia mare , săptămâna patimilor)

▫ **Asociațiile secrete și oculte**

Notă* **GACuza** ,

născut în 1896 .Profesor universitar la Iași.

Ministru al Muncii în guv.Goga (28 dec.'37- 9 febr.'38) .

Arestat de comuniști .Condamnat la 9 mart.1948. **A murit la penitenciarul din Aiud,**

la 14 sept.1950. Împreună cu el, **a fost arestat și fiul său**, tot la Aiud.

Soția sa, **Smaranda Cuza a avut domiciliul forțat în Bărăgan**, pînă în iunie 1951 .

(cf. Cicerone Ioanițoiu , Dicționar , litera C, p. 291)

Dle președinte , d-lor deputați , **d-l profesor Cătuneanu** , la sfârșitul ședinței de ieri,

a venit la tribună pentru a ridica **obiecțiuni la legea apărării statului**, în numele **LANC**. Ora fiind târzie și pentru că d-sa ajunsese la un punct de o importanță deosebită , susținând **necesitatea înglobării tuturor asociațiilor secrete** , începând cu **francmasoneria** , **în sancțiunile acestei legi**, având în vedere și că Adunarea nu mai era în număr, am cerut onor Camerei și am obținut ca **discuția să fie amânată pe azi dimineață** .[-----]

Procedură parlamentară

Astăzi , însă, am constat că **dl prof Cătuneanu lipsește**. [-----]

Cum era absolut necesar ca **Liga să-și spună cuvântul**, eu viu și vă cer **proclamare de deputat** și **permisiunea să continui afirmarea punctului nostru de vedere** ,privitor la legea în discuție, căutând ca ,

în limita unei **improvizațiuni de ultimă clipă** ,

să arăt pericolul ce-l prezintă în stat **oculta masoneriei** , ale cărei principii de bază

sunt **anticeștine,antinaționale și antimonarhice**.

Intrând în discuția legii, **dl prof.Cătuneanu s-a pus pe terenul generalizărilor**,

și anume **susținea d- sa că **dacă** este vorba de restrângerea dreptului de asociațiune**,

aceasta **să se refere la toate asociațiile secrete** , care prin însăși alcătuirea lor **ocultă** ,

amenință și subminează existența statului ;

să fie desființate , nu numai unele organizațiuni politice , prevăzute în art. 1 al proiectului,

dar și societățile secrete cu un caracter distinct , cum este **francmasoneria** ,

care știm că este **întinsă peste tot pământul** , în toate statele , și care **există și la noi în țară** ,

luând **o dezvoltare uriașă** în ultimii ani.

De ce francmasoneria ?

Fiindcă însăși alcătuirea francmasoneriei , reprezintă **un pericol de fiecare clipă** pentru

alcătuirea națională a statului, tinzând la **dărâmarea fruntariilor**, și la **răsturnarea actualei**

stări de lucruri dinăuntru, pentru a pune în loc

politica haotică , de interese internaționale și judaice.

Acesta este punctul nostru de plecare și aceasta este tema pe care înțelegem

să o susțină aici oratorul Ligii .

Gh.Cuza / 5 apr.'34

▣ Legislația represivă

▣ Agonia guvernărilor democratice de partid

" După votarea **legii stării de asediu**, constatăm că **guvernele partidelor** au nevoie

de asemenea **legi impopulare** , pe care noi - în paranteză fie spus - le socotim

niște **baloane de oxigen** , **prelungind dar neputând salva existența autorității dvs,**

măcinată prin îndelungi ani de arbitrar și perimată prin evoluția concepției de guvernare .

Căci aici nu este vorba de autoritatea unui guvern, d-le ministru,

ci **este vorba de autoritatea tuturor guvernelor de partid,**

zămisliri ale democratismului , guverne care astăzi nu pot decât să constate că,

toate legiurile și toate restricțiile aduse ,

sapă pe **crucea sfârșitului lor**, slova **neputiincioasei svârcoliri a agoniei**

" **Noi suntem împotriva jugulării libertăților cetățenești .**

Cum am vorbit ieri **împotriva stării de asediu**,

ne ridicăm astăzi **contra așa-zisei legi de apărarea a statului**."

Gh.Cuza / 5 apr.'34

▣ **Francmasoneria .**

▣ **Principiile democratismului și liberalismului**

▣ **Naționalismul integral**

[**LD : Atenție ! sesizează că , în fond, **antimasoneria cuzistă** este identificată**

ca **esență a doctrinei naționaliste integrale, opusă **democratismului și liberalismului**]**

" **Dar dacă este vorba să votați o asemenea lege , ea trebuie să îmbrățișeze absolut toate**

organizațiunile cu caracter ocult , și în primul rând, **francmasoneria** .

De ce ? Fiindcă, **inspirată din judaism, francmasoneria a pătruns în inima întregului aparat de stat** , tinzând la **falsificarea unei orientări determinată de tradițiile naționale** , cu tendință vădită de a o îndrepta **înspre concepțiuni internaționaliste de importanță**.

Mă voi mărgini să aduc numai elementele indispensabile susținerii punctului nostru de vedere , **trecând peste date și analize atente**, așa cum de sigur ar fi făcut-o dl profesor Cătuneanu, așa cum **aș fi făcut-o și eu , dacă aș fi putut să dispun de vastul material documentar** pe care-l posed, dar **pe care nu-l am la îndemână**. [-----]

- **G.A.Cuza** : Dlor, nu vreau să merg până la **obârșia istorică** , până la **alcătuirea formală și solemnă** a acestor societăți secrete , pătrunzând prin **atelierile masone ale Evului Mediu** și prin **istoria Templierilor și a templului lui Solomon** , până la **misterele elesiace** și , mai departe, până la **mimetismul egiptean**.

" Voi începe de la **o etapă evolutivă mai recentă**, care , în istoria masoneriei, capătă **o importanță covârșitoare** , căci de la dânsa **masoneria începe a se îndepărta de ocupațiile sale mistice și locale**, pentru a **pătrunde în viața politică**, **amestecându-se direct în treburile publice și în guvernarea statelor** .

Gh. Cuza /Ritul scoțian ...

" Încep așa dar cu **masoneria timpurilor moderne** , și anume de la **Constituția masonă a reverendului Anderson, din 1723**, care a fost elaborată în **Anglia** , și pe care se ridică **ritul așa numit " scoțian , perfect și acceptat "** .

Această Constituție a însemnat **prima gravă amenințare** adusă concepțiunii de stat , din acele timpuri, și anume , **a regalității care stăpânea Europa**.

Revoluția din 1789 ...

Constituția lui Anderson pregătește , fără discuție, prin toată **școala enciclopediștilor francezi** , **marea revoluție de la 1789** , **care a dărâmat regimul monarhic** , pentru a pune în loc acele **principii ale democratismului și ale liberalismului** , pe ale cărui **temeiuri guvernați încă astăzi**, când ele încep a se prăbuși, sub **înfrâurirea vremurilor noi și a imperativelor lor**, care este **naționalismul integral și tradițional** .

-**G.A.Bogdan -Duică** : D-ta nu admiți aceste temeuri [democrația și liberalismul] ?

-**G.A.Cuza** : Oricare sistem este bun atâta cât el corespunde unor necesități, unor realități, d-le profesor.

-**Bogdan -Duică** : Natural

-**GACuza** : **În momentul când sistemele nu mai sunt determinate de necesitățile care le-au văzut născând, ele trebuie să dispară**, nu fiindcă le socotim noi **bune sau rele**,

dar pentru că **nu mai au ratificarea realităților sociale** , care reprezintă singura lor rațiune de a fi .

" D- lor, **de la 1789**, adică de la **marea revoluție franceză** , care a adus după ea **o răsturnare totală, o revoluțiune în concepția spirituală și de guvernare a popoarelor**, trecând prin **toate revoluțiunile de mai târziu**

- cea de la **1840** , când **regele mason Carol al X-lea**, a fost răsturnat de **masonul Ludovic Filip**, și mai ales de **revoluțiunea de la 1848**,

a cărui cap a fost **jidanul Isac Adolf Cremieux** , viitorul reînființator al **"Alianței israelite Universale"** ,

care l-a îndemnat pe regele Ludovic Filip să fugă -

toată **politica europeană a fost dominată de conducerea ocultă a francmasoneriei** ,

de pe urma căreia au avut de suferit , în primul rând, regii ,

simbolizând gloriaosele tradițiuni naționale ale popoarelor lor. "

Gh. Cuza / 5 apr.'34

☞ **Tinerimea masonică română : filfizonii,bonjuriștii . ☞ " Formele fără fond "**

☞ **Masoneria din România modernă.**

▣ " Formele fără fond "

▣ **Masoneria din România modernă.**

[LD : atenție : **revoluția de la 1848 și revoluționarii pașoptiști** ,
reprezintă **obiectul criticii constante cuziste** .

Din acest p.d.v.- am mai spus-o - se vedește **caracterul conservator al doctrinei lor**,
(în opoziție cu cea liberală) - cu argumente vulgare integrate din **junimism** .
De aici și apelul la autoritatea tutelară a scrierilor lui Eminescu ,
care , pe filieră cuzistă , a trecut la legionari .]

" **Un fenomen deosebit de curios** pentru noi românii, este că **primii tineri**
care au plecat să se adape la civilizația Occidentului, s-au văzut pătrunși de
spiritualitatea masonică a Apusului ,

de unde **se întorceau maeștri și venerabili de Lojă.**

Nu vreau să fac aici teora francmasoneriei universale, și să vă arăt dezvoltarea ei
în diferitele organisme naționale ale celorlalte state .

Mă voi opri însă o clipă la **masoneria din România modernă** de la 1860 .

Între **1848 și 1870 pleacă primii noștri tineri boieri în străinătate** , pentru studii,
- căci cei plecați înainte de 1848, cum sunt Goleștii , au fost foarte puțini ,
și reprezintă simple întâmplări.

Printre acești **tineri plecați în Franța pentru studii** , între care numărăm câteva distinse
personalități - ca **Vasile Alecsandri, Costachi Negri , Rosetti, Negruțesții și alții** -
mulți din ei, **orbiți de o civilizație** pentru care **nu aveau pregătirea necesară** ,
și **neputând să asimileze luminile Apusului**, izvorâte dintr-o îndelungă evoluțiune culturală
și civilizatoare, mulți dint-înșii care **veneau dintr-o altă lume, cu apucături orientale**,
unde **respiraseră atmosfera boierilor căftăniți și cu giubea**,

atmosfera aceea **liniștită și patriarhală , quasi rustică , a părinților lor**,

au asimilat din lumea culturală a Occidentului , unele lucruri bune,

dar **s-au întors mai ales cu părțile mai ușoare , mai lesnicioase**,

cu obiceiuri străine, îmbrăcate în **cântece străine**,

cum a fost **celebrul refren revoluționar : < Vive le son de canon ! >**

cântec repetat de ei la tot pasul , **pentru a speria cu știința lor pe simplistul nostru băștinaș ;**
cântec **care le-a creat apoi porecla de <filfizon>** .

Căci "**filfizon**" nu e decât **mahalagismul și stropșirea lui < vive le son! >**

Și alături de cântecele revoluțunilor apusene, **aduceau tinerii noștri**

, **în bagajul lor intelectual, și inițierile dezagregante masonice,**

introduși în lojile din Paris, de tovarășii lor de bulevarde, trecând din sălile de petrecere

în **speluncile masonice**, și venind apoi la noi în țară cu **primele elemente ale masoneriei** ,
pentru a **întrona organizația și la noi.**

Dacă în acele vremuri nu s-a făcut cunoscută masoneria în țară, și nu i s-a simțit influența ,
e datorită faptului că **ea nu a putut pătrunde în pătura noastră conducătoare** ,
rămânând ca ceva distinct și circumcis , ca o organizație cu desăvârșire străină ,
la care **nu erau afiliați decât cei veniți de peste granițe.**

Până în preajma marelui război, **această organizație masonică** ,

, căreia i-a aparținut și **bătrânul Brătianu, nu putea să dăuneze neamului,**

ocultismul său servind mai mult pentru a **alinta cu practici exotice plictiseala bonjuriștilor**
noștri, **desrădăcinații mediului și vieții noastre de civilizație începătoare.** "

Gh. Cuza / 5 apr.'34

▣ **Masoneria în preajma și după război .**

▣ **Lojile naționale**

" În preajma marelui război, însă, **dacă nu mă înșel, la 1914,**

masoneria începe a-și intensifica activitatea ei în România ,

o dată cu **organizarea dată lojelor naționale de către Poincaré** ,

pentru a le suprapune **Lojei Marelui Orient** , în toate părțile lumii.

" După modificarea Constituției lui Anderson, făcută de **Poincaré în Franța , în 1911,**

se pun bazele **așa -numitelor loji naționale** , care aveau , la rândul lor, drept bază, ritul " scoțian , perfect și acceptat" al Constituției lui Anderson .

Ele se disting de Lojile Marelui Orient,

prin structura lor, având **o organizație celulară distinctă,** alcătuită, însă, **un mare tot,** așa cum sunt organizate **celulele stupilor de albine sau a radiatoarelor de automobile.**

Adoptând culorile diferitelor state ,

ele aparțin totuși uneia și aceleiași organizații internaționale ,

supuse aceleiași obediențe centrale.

" Imediat după război, România a luat un contact mai direct cu diferitele popoare ale

Apusului , cu Franța, în special, care a înțeles să-și exercite asupra noastră influența ,

nu numai în mod oficial, tiranizându-ne în numele sentimentelor de fraternitate,

împletite în timpul războiului, **dar să-și afirme o domniune asupra noastră** prin toate mijloacele,

utilizând chiar căile oculte ale francmasoneriei . "

GACuza / 5 apr.'34

▣ **Lojile naționale românești**

" Aceasta ia un avânt deosebit în România , cu anul 1919.

Cine sunt **inițiatorii și sprijinatorii francmasoneriei naționale** , în epoca de după război?

În primul rând, **dl Pangal , grad 33,** fost subsecretar de stat în guvernul Iorga -Argetoianu ,

și mai presus de d-sa, cu titlu de **Suveran , mare inspector general,** care este cel mai înalt grad al masoneriei vizibile, **dl Costică Argetoianu .**

Oameni de bună credință , **poate,** dar oameni care , **prin prezența lor acolo,**

au făcut , sub oblăduirea lor politică , să se dezvolte organizația.,

până la **adăpostul oricărui control,** și **polarizând tot mai multe adeviziuni** prin răscolirea

patimilor, ambițiilor, și intereselor nesănătoase ale celor mai mărunți.

"Pornită din București, organizația masonică națională se întinde în scurt timp

asupra **celor mai însemnate centre din țară .**

" Vorbind de **lași, la 1926** ia ființă o asemenea **Lojă masonică ,**

care își ține primele ședințe în sălile de clasă ale unui liceu din Iași,

și a cărui venerabil este **scriitorul Mihail Sadoveanu.**

Această lojă se dezvoltă cu o repeziciune impresionantă și , în scurt timp,

ea ajunge la **100 de membri.**

În anul al doilea , se înființează **încă 2 loji noi : " loja Zorile" și "Loja Vasile Alecsandri " ,**

la care se adugă **apoi, o a 4-a ,** însumând cu toatele un număr de **câteva sute de membri.**

Lucru de o gravitate excepțională.

În **aceste loji -** și nu i se poate contesta Iașului o doză de intelectualitate anumită -

intră tot ce are orașul mai distins, ca intelectualitate, și mai proeminent, ca dregătorii.

Înalti **magistrați, ofițeri, profesori** de Universitate, și **însuși rectorul** Universității din Iași .

Ceea ce este mai grav, este faptul că **"Loja Vasile Alecsandri" este condusă**

chiar de **un militar, grad superior al oștirii,** comandând o unitate specială din garnizoană .

Veți spune dvs : bine, dar masoneria nu reprezintă nici un pericol pentru societate ,

ca **preconizând ajutorul mutual,** având **principii de umanitate și de fraternitate ,**

principiile acelea care au stat la **baza revoluției franceze , libertate, egalitate,**

principii de mansuetudine creștină, în ceea ce privește **morala, iubirea aproapelui,**

ajutorarea celui sărac, făcând **colecte,**

pentru **așa -zisul "trunchi" al văduvelor și orfanilor. "**

[-----]

GACuza / 5 apr.'34

▣ **Autobiografie masonică ; decizie .**

▣ **Jidanii din Loja națională**

"D-lor, am fost în masonerie, unde am rătăcit vremelnice, câteva luni.

-I.Hudiță : Te-ai supus ritualului .

-GACuza : Nu m-am supus ritualului , și față de sugestiile ce mi se dădeau acolo, mi-am păstrat toate rezervele ; iar când mi-am dat seama că are baza așa-zisă națională, și nu există nici o deosebire de celelate masonerii , atunci am plecat.

Această plecare a mea , a fost determinată , în primul rând, în clipa când am aflat că baza națională are și ea jidanii ei, ca toate celelate.

În loja masonică de la Iași, nu erau jidani,

dar Loja națională din București numără 140 de jidani ,

care au plătit la inițiere 20 până la 60.000 lei și care , prin fondurile lor, susțin edificiul Lojei naționale.

GACuza / 5 apr.'34

▣ Riturile masonice din România.

▣ Conflictele dintre Loji.

▣ Revelațiile tragice descoperite

[-----]

-GACuza : Eu am căzut victimă unei vulgare escrocherii .

Când mi s-a vorbit de masonerie , mi s-a spus : masoneria națională înțelege să-și păstreze caracterul național, independent de masoneria universală, înțelegând să lupte pe terneul ocult ,împotriva iudaismului încuibat în Loja Marelui Orient.

A venit un coleg de la Universitate și mi-a spus :

< dvs, dle Cuza, dvs care luptați pe tărâmul naționalismului integral,

nu credeți că ați desăvârși această operă a dvs, în momentul când ați veni să dărâmați ,

cu sistemele ei proprii oculte ,această existență a masoneriei ,

combătând masoneria iudaică a Marelui Orient, prin Masoneria Națională ?

La noi, în masoneria din Iași, aveți toate garanțiile că sunt numai oameni

de perfectă integritate, buni români, care ocupă dregătorii înalte în stat,

ca magistrați , ofițeri superiori, etc , iar crucea și drapelul tricolor ,

străjuiesc ședințele noastre . De fapt, așa este la lojile naționale ,

atât crucea cât și drapelul tricolor stă la Masa Răsăritului,

unde prezidează Venerabilul. >

" De sigur, nici colegul meu, și cu atât mai puțin eu, nu puteam bănui că

asemenea ostentațiuni servesc doar de simplu decor ,

pentru a fura ochii acelor de bună credință, dar că , în cadrul lui,

se joacă o tragedie diametral opusă sensului lui, o dramă care sfârșește prin

a arde cu limbile de foc ale negativismului iudaic,

bietele simboluri trecute ale creștinismului și ale naționalismului.

"Dlor, prin mirajul naționalismului, am căzut victimă , pentru o clipă, eu ca și atâția alții,

până ce mi-am dat seama , datorită anumitor împrejurări

- pe care nu am nevoie să le spun aici -

până am ajuns să mă conving că atât o lojă, ca și cealaltă, atât Loja Națională,

cât și Loja Marelui Orient, sunt un singur vad și o apă mocirloasă ,

amândouă urmărind nimicirea acelorși tradițiuni sacre , pe care se reazimă popoarele.

[-----]

GACuza / 5 apr.'34

▣ Capcanele Masoneriei

▣ Incompatibilitatea LANC

[-----]

Cum vă puteți dvs închipui că eu, ale cărui opiniuni naționaliste creștine le cunoașteți,

eu care îmi slujesc de 20 de ani neclintit crezul băștinășiei cuprins în organizația LANC, aș fi putut răspunde altfel la aceste întrebări , decât abundând în sensul credințelor mele politice, și aș fi putut avea altă atitudine decât aceea pe care o am în orice împrejurare de viață, prin viu grai sau prin scris ! "
GACuza / 5 apr.'34

▣ **Gradele masoneriei**

▣ **Scopul masoneriei : distrugerea Bisericii creștine**

" Dar momelile chestionarului se opresc la cele trei grade, numite și grade ioanite , simbolice sau universale, care sunt începătoare , discipolii , companionii și maestrîi . Alături și peste ele, se stratifică , începând cu gradul al 18 -lea al cavalerului de Roza de Cruce, o altă mistică decât cea creștină , mistică adonhiramică , a cărei obârșie iudaică derivă îndeodreptul de la legendele construcției Templului lui Solomon, și care ia atitudine hotărâtă și vrăjmașe împotriva creștinismului propovăduit primelor grade.

"Într-o asemenea manoperă frauduloasă , coptează masoneria noi prozeliți : te lasă , la început, să-ți afirmi ancestralul sentimentelor d-tale curate și cinstite, și , după aceea, prin diferite subtilități, prin diferite scormoniri, pe măsura urcării treptelor ierarhice , te îndepărtează de ele, făcându-te să urăști ceea ce ai iubit, să batjocorești ceea ce ai slăvit, și să pângărești Dumnezeul din tine.

" Iată deci una din teribilele arme ale francmasoneriei , la care se adaugă râscolirea vanităților neindrituite, a stipendiilor nesănătoase, pentru a te ridica peste capul altuia, pentru a-ți crea postamente nemeritate în viața socială. De aici porced și noianul de decorațiuni și embleme, care disting treptele masoneriei între ele, și care trezesc în inima "fraților" atât de caracteristica goană după decorațiuni și măririi în sânul societății.
" Dar aceste vicieri sufletești nu le cunoaște inițiatul decât târziu, la gradele superioare, când nu mai poate da înapoi.

[-----]

Așa dar, unul din scopurile ascunse ale masoneriei , este acela de a nimici credința, de a terfeli Biserica.

[citează ex lui Garibaldi, care a trădat biserica și credința catolică, și , prin asta , dărâmarea statelor naționale] [-----]

" Pericolul masoneriei nu stă numai în lupta pe care o duce împotriva Bisericii Creștine Aici s-ar mai putea spune, în acest al 20-lea secol, că fiecare este stăpân pe credință și pe păreriile lui creștine sau atee, unii cred , alții nu cred.

Ați putea să argumentați invocând în favoarea masoneriei , faptul că ea reprezintă o organizație mai înaintată se stânga, care s-a dezbărat, s-a descătușat de prejudecățile creștinismului , prejudecăți pe care noi le socotim atât de utile și de necesare

pentru vremurile tulburi prin care trecem. (aplauze LANC) , prejudecăți care ne stăpânesc , o mărturisim aici, în întregime , chiar pe noi, acei care suntem mai răsăriți din marea gloată a poporului, cu multă durere sufletească , vin în această joi a patimilor , pentru a duce aici lupta , în numele organizației noastre politice , și pentru a apăra interesele grav amenințate ale acestui neam.

[-----]

G.A.Cuza / 5 apr.'34

▣ **Masoneria : desființarea granițelor statelor.**

▣ **Masoneria : slăbirea armatei**

"Dacă ar fi numai latura antireligioasă a masoneriei, lucrul , poate, încă nu ar îndritui în luarea măsurilor represive.

Ați putea spune : este o părere, un punct de vedere particularist, care , neoficializat , nu atinge existența statutului .

Dar francmasoneria mai urmărește un scop : **desființarea altei prejudecăți , anume , prejudecata națională a granițelor.**

Francmasoneria este fundamental internațională ;

prin însăși spiritualitatea și organizația ei, ea nu cunoaște granițe, căci **familia masonică este universală și mapamondică**, îmbrățișând pe toți inițiații deopotrivă ea **nu cunoaște distincțiuni decât numai între diferitele grade ierarhice.**

Totuși, între partea intențională și ascunsă a acestei organizații , și felul ei de a prezenta lucrurile,

câtă distanță antinomică este :

deși internațională, luptând în numele umanitarismului,

împotriva granițelor și împotriva războaielor ,

ea totuși se străduiește să atragă în sânul ei un număr cât mai mare de militari , evident, cu scopul de a slăbi și de a desagega potențialul de antepărare a neamului.

Durerea noastră - și la nevoie vom aduce și nume - este de a constata că

foarte multe cadre și chiar unele din comandamentele cele mai importante ale armatei, sunt masonizate .

-Romulus Seišanu ("Universul ") : Așa este !

-I.A.Tomescu : Dle profesor, ați face o operă patriotică dacă l-ați denunța

-G.A.Cuza : O voi face la timpul său .Deci și în latura apărării Statutului, francmasoneria joacă un rol infam "

GACuza / 5 apr.'34 , retro 1929-'30

▣ **Francmasoneria și Restaurația regală**

[-----]

D-lor, în anul 1929, când această ocultă masonică **simte pulsul din ce în ce mai vibrant**

al acestui popor, esențialmente monarhic, afirmat în manifestările de dragoste

ce se ridicau tumultuoase din adâncurile acestui popor **pentru Regele Carol II,**

în momentul acela **francmasoneria își însușește înlăuntrul lojelor,**

tema " readucerii" principelui Carol pe Tron, și în felul acesta ,

atrage o sumedenie de ofițeri , înființând așa numitul ordin al "Cavalerilor Spadei " .

Se înființează **o organizație masonică militaristă,** cu un caracter distinct,

și cu un scop bine determinat înlăuntrul lojelor : **scopul de a-l aduce pe regele exilat în țară.**

A readuce pe Regele Țării ?

D-lor, Regele Țării nu a fost readus ; Regele Țării și-a luat singur locul ce l se cuvenea

și pe care nimeni nu l-l putea contesta,

primit fiind cu brațele deschise de către un popor întreg. (aplauze unanime)

[-----]

Căci masoneria , alături de anticreștinismul și antinaționalismul ei,

este în esență și antiregalistă , mergând sub forma falațioasă a simpatiei pentru regalitate ,

până la **revoluții răsturnătoare de tronuri , și până la regicid.**[-----]

G.A.Cuza / 5 apr.'34, retro '31

▣ **Masoneria : Guvernul Argetoianu**

▣ **LANC . consecvență anti- masonică**

"D-lor, **dacă ar fi fost să ni se asculte cuvântul nostru** - fiindcă această chestiune

s-a mai desbătut de către d-l dr Trifu, prof.Cătuneanu și de mine, la tribuna Camerei, încă

din 1931, **ar fi trebuit să se ia măsuri împotriva speluncilor masonice** , care tind ,

nici mai mult nici mai puțin, la acapararea întregii vieți de stat și a întregii noastre conduceri.
" **Cine să vină să-ți facă însă dreptate ? Cine să-ți asculte cuvântul ?**
Unii dintre dvs , care au făcut parte din **Camera Argetoianu** ,
își amintesc de interpelarea **dezvoltată atunci de deputatul cuzist dr.Trifu** ,
care timp de **două ore a venit cu amănunte , cu date și cu nume** ,
pentru a demonstra **imixtiunea masoneriei în întreaga noastră conducere de stat** ,
și a cerut , ca încheiere la interpelarea pe care a dezvoltat-o la această tribună,
desființarea tuturor lojelor din România.

[-----]

Dar în timp ce preoțimea era a d-lui Iorga,
soarta guvernului era în mâinile d-lui Argetoianu .

[-----]

GACuza / 5 apr.'34

▣ **Influența malefică , ocultă, a masoneriei**

" Este surprinzător că, **de câte ori se aduce în discuție organizația ocultă a masoneriei și oculta ei stăpânire**, această chestiune este subtilizată , este înlăturată.
De aceea, eu îmi permit să cred că **lipsa de la ședința de azi a d-lui profesor Cătuneanu** ,
a cărui expunere ajunsese tocmai pe pragul **fatalei probleme** ,
nu este datorată unei împrejurări normale ,
și că a prezidat , la înlăturarea de la tribună a **oratorului antimasonic,**
Dumnezeu știe ce manoperă de întuneric. [-----]

[-----]

G.A.Cuza / 5 apr.'34

▣ **Necesitatea interzicerii masoneriei, prin lege**

" Când lucrurile se prezintă astfel, nu socotiți dvs , d-le ministru,
că **este necesar să puneți sub sancțiunile și îngrădirile acestei legi,**
și **societățile infame masonice**, căci sunt , din nefericire, **atât de numeroase la noi ?**
-VTPrelipceanu : Adică să se mențină proiectul inițial ,
care a fost modificat la Senat .

-GACuza : " Da! Cerem menținerea proiectului inițial,

înainte ca acesta să aducă modificarea art. 13.

[-----toate argumentele, toate exemplele-----]

-GACuza : D-le ministru, noi socotim că tot ce este ocult ,
este făcut să pericliteze existența unui stat .

Noi socotim că **toate organizațiile oculte** , fie că sunt **masonice sau nu** ,
fie că au un **caracter pronunțat politic sau nu** ,
sunt asemănătoare infiltrațiilor de apă subterane care scurmă zi de zi și nevăzut temeliile ,
pentru a dărâma după aceea, **edificiul însuși.**

" **Și dacă lucrurile stau așa, și dacă dvs credeți** , ca și mine,
că francmasoneria este dăunătoare și pernicioasă existenței noastre naționale,
d-le ministru, **de ce nu admiteți menținerea art. 13 al legii** ,
așa **cum a fost redactat inițial** , în proiectul supus Senatului,
text inițial care, **înglobând societățile secrete** , numai pentru faptul că erau alcătuite în secret ,
ar fi adus după sine imediata desființare a lojilor de toate categoriile,
care infectează teritoriul României ?

Ne întrebăm noi :

datorită căror împrejurări și căror intervențiuni interesate și ascunse s-a ajuns aici ?
Fiind că **observațiuni publice** ,de la tribuna Senatului ,**nu s-au făcut** ,cel puțin după știința mea
Și atunci vă întrebăm :

datorită căror persoane s-a ajuns a se elimina în întregime textul
pentru a fi înlocuit cu cel actual ?

-G.Bota : D-le Cuza, noi l-am pune la loc pe cel vechi, dar ne este frică

să nu ne ia și nouă glasul , blestemul francmasonic (ilaritate !)

**-GACuza : Am eu curajul să plătesc pentru dvs,
iar dvs determinați-vă faptele după vorba mea (aplauze LANC)**

[-----]

"De aceea, d-lor, **noi vă rugăm** , în numele Ligii Apărării Naționale Creștine ,
ca , în caz că perseverați la votarea acestei legi ,

să reintroduceți articolul vechi , în ceea ce privește organizațiile secrete masonice,
și pentru a pune la îndemâna statutului , toată putința controlului și toată autoritatea
sanționării și desființării lor .

Fiind că altfel, d-leministru, legea dvs nu are nici o rațiune de a fi ."

GACuza / 5 apr.'34

▣ **Legea apărării statului = un dezechilibru psihologic;**

▣ **Prezervarea statului democratic și parlamentar.**

" **Știu . Ați făcut această lege împotriva organizațiilor noastre naționaliste**,
sub presiunea unor **evenimente tragice care au lovit cumplit ființa partidului**.

Nu voi merge atât de departe , până unde a mers ieri colegul meu **Petre Andrei** ,
care spunea că legea a fost determinată de frică ;

dar, în orice caz, **această lege a purces dintr-un dezechilibru psihologic de moment**,
fiind rezultatul concret al șocului moral suferit .

Dvs ați venit cu această lege a apărării statutului , pentru a vă asigura

nu atât guvernarea partidului dvs - fiindcă sunteți vremelnici -

ci **pentru a asigura însuși existența statutului democratic și parlamentar."**

[-----]

G.A.Cuza / 5 apr.'34

e) Pamfil Șeicaru , la legea apărării statutului , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. de joi, 5 apr.'34 , p. 1704- 1707)

[LD: deputat "aparte" , "independent " : ales succesiv în parlamentul PNȚ , PNL

Interesant , temut (?? , cu originalități pe care i le îngăduia statutul lui ... ,

cu câteva premoniții deosebite (întâmplătoare sau nu privind viitorul apropiat sau depărtat
al României . Printre aceste previziuni : **regimul democratic va fi distrus**

și va fi urmat de regimuri totalitare extremiste , de dreapta și de stânga .]

Sublinierile, supratitlurile, comentariile , îmi aparțin :

// **Războiul mondial** : apusul democrației ; sfârșitul liberalismului economic //

// **Regimurile postbelice : regimuri totalitariste //**

// **Rusia imperială** - revoluția bolșevică , **Lenin, Stalin**, influența revoluției bolșevice //

// **Italia** - revoluția fascistă, **Mussolini //**

// **Germania** de la Weimar- revoluția național -socialistă , **Hitler //**

// **Regimurile totalitare** versus **regimurile democratice //**

// Scăderile democrației române : duplicitatea (ex. Iunian) , demagogia //

// **Legea apărării statutului** = apusul, ariergarda democrației //

// Monarhia // Parlamentul // Societățile secrete // Francmasoneria //

// Politica externă - pericolele //

// Răspunderea guvernamentală //

// Invitație aluzivă : **regim autoritar, eroic ; stăvilirea anarhiilor extremiste de dreapta și stânga /**

// **Legea Antonescu** - lege inutilă // nu o va vota //

Document integral-fișier Cultură, Presă

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Războiul = apusul democrației**

" În filozofia militară a lui Klausewitz , există o teorie : extrema limită a capacității ofensive a democrației - vizibilă atunci când se aduce o forță , după care urmează răsturnarea raporturilor de forțe - **extrema limită a capacității ofensive a democrației** , a fost atinsă în iulie 1914 , dată după care a urmat răsturnarea raporturilor de forțe , când **elementele vrăjmașe democrației au început să câștige teren** .
" Nu uitați că cei patru ani de război , **nu au reprezentat un regim democratic , ci un regim de totală negare a libertăților individului** - individul fiind înglobat în masă , individul fiind anulat . În ziua când s-a sunat goarna mobilizării , faimosul coran al **Drepturilor Omului** a fost călcat în picioare , și fiecare individ a fost încadrat într-o companie , într-un regiment . Omul a aparținut unei discipline și **libertatea n-a mai avut cuvânt !...**
În iulie 1914 , nimeni nu și-a dat seama că **regimul democrației și al libertății s-a sfârșit .** Evident , un sistem politic , un sistem de doctrină , nu sfârșește atât de repede . S-a crezut - așa se spunea cel puțin - că de o parte erau " puterile centrale " , **reprezentând negarea democrației** , iar de cealaltă parte , toate celelalte state ale lumii , **strânse să apere la olaltă principiile democratice ;** și unele și altele uitau că **însăși războiul rostea o condamnare categorică a democrației .**
Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Războiul = sfârșitul liberalismului economic .

"Atunci , în timpul războiului , a fost sfârșită și faimoasa **doctrină a liberalismului economic** , pe care o invoca dl Răducanu .

Spunea d-sa : < Unde este liberalismul economic ? >

... uitând că liberalismul economic a fost îngropat la 1914 ,

când **statul a confiscat toate puterile creatoare** în toate domeniile , reprezentând singur forța hotărâtoare ; fiindcă **și forțele umane și forțele morale** ale fiecărei națiuni , au fost atunci **confiscate de stat , care intrase în luptă** .

-G.Bogdan-Duică : Dle Șeicaru , sunteți la curent cu faptul că liberalismul economic este reclamat îndărăt ?

-Șeicaru : Ei , dle Bogdan -Duică , d-ta care ești un cercetător atât de asiduu al lui Eminescu , știi că < **nu învie morții , e-n zădar , copile!** > . Fiecare aspirăm spre trecut .

Dealungul veacurilor este o nostalgie spre trecut . Închei paranteza . "

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Regimurile postbelice - consecințe ale războiului

▣ Regim autoritarist : Rusia

"După război , ce s-a petrecut , oare , în toate statele care se încadrau sub **steagul libertății și al apărării principiilor democratice** sau al **înfrățirii popoarelor** ? S-a petrecut un fenomen extraordinar !

În Rusia țaristă , regimul absolutist țarist s-a prăbușit ;

și atunci apar "**Kerenskii legalității**" , care-și închipuiau că , cu dialectica legalității și cu tocmelile acestea , se poate apăra o stare de lucruri .

Evident , **elementul viril** biruie totdeauna asupra **emasculațiilor legalității** .

Elementul viril era conținut într-un vagon plumbuit - **cu Lenin , Trotsky și ceilalți** - care intra în Rusia !

După trei luni de zile , **leader-ul ideologiei democratice , Kerensky , o ștergea !**

Acum nu știu ce mai face : adică mai dă pe undeva explicații , și scrie istoria revoluției rusești . Nu mă interesează ! Cine-și mai aduce aminte de Kerensky ?

" **A fost , după revoluție , primul regim de autoritate** .

Veniți la putere în numele **celor mai integrale libertăți** ,

bolșevicii au strivit această ficțiune ;

erau primii interpreți - primii care tălmăciseră adevăratul sens al războiului și al marelui revoluții sociale pe care o provocase războiul.

Într-o revistă - "La Commune" - s-au publicat niște manuscrise ale lui Lenin ; ceea ce este interesant , este că printre **cărțile preferate ale lui Lenin** , pe marginea cărora el scrisese pasionate glose și comentarii , sunt tocmai **operele lui Klausewitz** , faimosul teoretician , care a degajat **o filozofie militară** din **tactica** și din toate **războaiele lui Napoleon !**

Va să zică, **comuniștii erau primii care au înțeles și care au descifrat sensul profund revoluționar al războiului.**

- **G.Bogdan -Duică** : Dle Șeicaru, nu cunoașteți faptele. **Lenin nu a fost la început, ceea ce a fost mai târziu. Lenin a fost , ce a fost,**

numai după ce țărani au ocupat proprietățile . Acesta este adevărul istoric.-Șeicaru :

Aș putea să vă răspund că **sunt două feluri de a studia istoria :**

una este cercetarea istorică care caută în arhivă o dată precisă a unui act, și alta este cercetarea istorică a aceluia care caută să înțeleagă ritmul vieții care a fost , și ritmul vieții care va veni. Revin la ce spuneam mai înainte ...

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Consecințele războiului**

▣ **Influența revoluției bolșevice**

" Dlor, **se credea că învingătorii vor avea numai partea de fericire , că se vor putea sustrage de la consecințele războiului, că numai învinșii vor suporta și sancțiunile tratatelor de pace , și zestrea devastatoare a războiului .**

Pe urmă, **optimismul a încetat**, de îndată s-a observat că nu este tocmai așa,

că **nu se va împărți lumea între fericiții învingători și nefericiții învinși.**

S-a văzut că , în chip egal, **învingători și învinși, vor participa și se vor împărțasi din amărăciunile, tragicile consecințe alerăzboiului.**

Criza a început - a venit inflația .Cunoașteți istoricul, este inutil să vi-l amintesc.

" Dar s-a observat încă ceva : s-a observat un fenomen foarte interesant.

Dintr-o dată , **partidele democratice** , acelea care păstrasera cu fidelitate

ideologia dinainte de război, **au început să împrumute vocabularul ,**

în tactica și în lupta lor de organizare. De unde ? **De la primii revoluționari.**

Observați cum s-a modificat **vocabularul dialectic** , cum s-a modificat **organizarea partidelor democratice** , după modelul **revoluției bolșevice ;**

oamenii care voiau să nege și să combată fenomenul de la Moscova,

îl imitau în același timp. În această imitațiune erau și primele semne

de abdicare de la ideologia democratică. "

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Democrația italiană**

▣ **Fascismul.Mussolini.**

"**A urmat revoluția din Italia.** Partidele din peninsula, voiau neapărat să găsească

un "**modus vivendi**" cu **elementele revoluționare.** Era atunci un om foarte inteligent -

un om care credea că viața politică se poate rezuma la ceea ce și el numea "**o combinație**"

Era Giolitti. Printre primii sprijinitori ai lui Mussolini și ai regimului fascist , a fost Giolitti ,

care-i împingea pe fasciști spre putere, **democrat care**, în același timp,

era și partizan ascuns al fasciștilor , crezând că la urmă , **va veni împărțirea puterii !**

" Evident - **nici o forță revoluționară nu acceptă asemenea pactizări.**

Numai dobitoacele își închipuie că forța revoluționară , când ajunge la putere,

vine să te răsplătească pe tine, tovarășul de astăzi.

Nu te răsplătește ! Te suprimă !

Așa se explică faptul că , în momentul când **Mussolini a venit la putere, cariera politică a lui Giolitti și-a tuturor sprijinitorilor fascismului s-a lichidat !** Cine cârmuise în epoca când s-a pregătit acest fenomen ? Este o foarte interesantă **carte a lui Cambo** - despre **guvernul fascist și Bonomi** . Acesta din urmă, era **un aghotant al lui Giolitti** ;și așa cum era , puținel și mărunț la fizic , era și la minte și la viziune. **Își închipuia** că va face și aici un **"aranjament"** ; până când, într-o bună zi, **forțele revoluționare au năruit acest dig putregăit, care reprezintă neputința liberalismului liberal. "**
Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Democrația " Weimar"**

▣ **Revoluția hitleristă**

"Alt fenomen , luați istoria **democrației germane**.
Îmi amintesc că **acum trei ani** , nu se putea vorbi nicăeri decât de fenomenul extraordinar **a desăvârșitei așezări a democrației din Germania** ,Germania **care se născuse la Weimar**, odată cu **Constituția de la Weimar** , **Weimarul viziunii clasice**, **Weimarul viziunii armonioase a lui Goethe** .
Și într-o bună zi, **s-a găsit un zugrav hoinar [Hitler !]** , care **aducea alt vocabular, altă metodă, altă concepție .Și acesta a lichidat democrația !**
Toți **exegeții democrației au rămas cu degetul în gură** , cum s-a putut întâmpla aceasta ?
Weimar, Goethe, Constituția, nimic ! Le-a luat ca o apă !
Era altă forță ; se ivise alt om care știuse să interpreteze
și toată revoluția care a însemnat războiul !
[-----]
Șeicaru / 5 apr.'34

▣ **Regimuri autoritare**

▣ **Regimuri democratice**

" Întâmplător, înainte de a mă sui la tribună , mi-am aruncat sumar ochii pe **fizionomia de astăzi a Europei ; a Europei "democratice "**.
Am privit-o și am început să văd **unde sunt regimuri democratice** și unde sunt **regimuri nedemocratice** .Văd : .

Italia : Mussolini ; Rusia : Stalin ; Germania : Hitler ;
Turcia :Mustafa Kemal ; Ungaria : Goemboes Austria : Dolfuss
Iugoslavia : Regele Alexandru Portugalia : Salazar Polonia : Pilsudski
-I.Petrovici (PNA-Goga) : România ?

-Șeicaru : Probabil că va fi șeful d-tale !(ilaritate

-Petrovici : Să te audă Dumnezeu !(ilaritate

-Șeicaru : D-lor, vedeți dv, fenomenul acesta al lichidării democrației nu este , așa dar, un fenomen sporadic. Plutește ceva în atmosferă.

" Și eu vă întreb : **de ce există această sete de autoritate ?**

De ce , pretutindeni, **omul simte necesitatea de a renunța la fantoma unei libertăți** care mâine poate fi pusă în discuție , de prima bandă înarmată ?

De ce preferă omul regimul cel mai puternic de autoritate ?

Pentru simplul motiv că **cel mai aspru regim de autoritate are totuși o limită , pe când nesiguranța , această "splendidă" libertate , statul pasivist, care stă deoparte și lasă țara să fie câmp de luptă între bande înarmate , nu mai asigură viața individului.**

Individul ajunge la discreția primului cutezător, care-i poate suprima viața !

Prin urmare, **statul pasivist este pretutindeni respins."**

[-----]

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Legea Antonescu

▣ Viciul organic al democrației : demagogia .

"Dle ministru, ceea ce faceți dvs aici, este o lege fără urmări.

[-----]

"**Această lege poate ea oare să oprească aceste elemente anarhice ?**

Anarhia circulă și democrația ispășește astăzi viciul ei organic :

supralicitarea demagogică - fie de extrema stângă, fie de dreapta - nu are importanță !

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Legea Antonescu = ariergarda democrației

▣ Apărarea monarhiei și parlamentului (ex-art.14)

[LD : ce profetie făcea Șeicaru ! Să fi fost o intuiție ? Să fi avut el dreptate și la celelate argumente ? Cine era , de fapt, Șeicaru , în viața publică ?

Însfârșit , văd ce era cu buclucașul art.- 14 , de care s-a legat toată lumea . , și care fusese scos de Senat]

"Vedeți încă **câtă naivitate** conține această lege. Este , aș spune, o **lege de sacrificiu** .

Când luptam în război și ne răzbea inamicul , atunci lăsam **în linia de tranșee**

pe nenorociții camarazi ai noștri , care rămâneau în urmă , **ca ariergardă**.

Și d-ta , d-le Mihalache , știi acest lucru : **erau sacrificiții** .

"Această lege , aș spune că **este ariergarda regimului democrat** .

[-----]

Ce spunea art 14 ?:

< Orice act de propagandă , săvârșit prin mijloace interzise prin prezenta lege, împotriva monarhiei , regimului parlamentar sau sufragiului universal, se va pedepsi cu închisoarea corecțională de la 2 până la 6 ani, cu amendă de la 20.000 până la 100.000 lei și cu interdicție corecțională. >

Împotriva atacurilor contra monarhiei există însă **legea de lesè majestate**

Dar dvs , **la umbra monarhiei, ați fi vrut să asigurați** două lucruri :

regimul parlamentar și sufragiul universal

Mă întreb un singur lucru : **sufragiul univesal** însemnează **voința mulțimei , dreptul masselor** de a gândi și de a-și spune gândul , de a hotărî de destinele lor.

Regim parlamentar , înseamnă și mandatarii națiunii.

Dar cum se poate ? Va să zică **nația nu mai vrea mandatar** ,

și faimosul **popor suveran renunță la prerogativele suveranității lui** de a ne trimite pe noi să fim mandatar

? Foarte ciudat .Acest art. 14

-**Voci** : S-a suprimat

-**Șeicaru**: Mă miră , căci aceasta strică mult din candoarea legii ...

[-----]

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Legea Antonescu : Societățile secrete (art 13, ex-12)

▣ Francmasoneria

[-----]

Dar ce ? Sunt oare undeva ignorate simpatiile pe care le au pentru **extrema stângă** aceste asociațiuni secrete ?

Eu accept legea , d-le ministru, și **vă felicit** pe dvs că interziceți asociațiunile secrete și toate conspirațiunile din umbră împotriva ordinii în stat .

Dar loviți-le pe toate ! Căci ca să poți avea autoritatea

să strivești conspirațiunile de extremă dreapta ,
trebuie să strivești, în egală măsură, și conspirațiunile permanente de extremă stânga !
Fiindcă numai atunci când lovești egal de represiv, pentru orice forță insurectă ,
numai atunci legea capătă justa ei autoritate și eficiență totală !

[-----]

Pentru noi, francmasoneria nu este cunoscută decât în forma ei exterioară ,
în aspectele ei hilare .[...] Dar dincolo de formele acestea hilare există o mare forță ocultă !

[-----] Ce-ai zice dvs ca mâine legea aceasta să fie bănuită

că este pornită din atelierele acestor loji masonice ?

(aplauze la LANC, PRȚ, PNL-georgist) [-----]

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Răspunderea guvernanților .

▣ Invitație la ...regim autoritar .

▣ Invitație la ... eroism ...

[Este greu de spus cui adresează Șeicaru ... invitația la " voință hotărâtă " -

Este și mai greu de spus ... pe cine încurajează Șeicaru la un " eroism " , fie și ilegal .

Ceea ce știu, este admirația lui mărturisită, la un moment dat , pentru Mussolini ...]

" Dlor, pentru că dl ministru de Justiție și guvernul vor să aibă , cu un ceas mai devreme,
această lege , pe care eu o doresc să fie fructuoasă, să nu formeze încă o iluzie ,
ca și alte măsuri de disciplinare a anarhiei, vă urez să nu aveți de pe urma acestei legi
și alte desamăgiri, cum ați avut și în urma altor măsuri de disciplinare a forțelor anarhice.

Dar adug : aceste forțe anarhice , aceste scormoniri a ceea ce formează

elementul teluric în națiune, de unde vin ?

Asupra cui cade răspunderea acestei zdruncinări , acestei permanente tulburări a națiunii ?

[LD : atenție ! ... de fapt acum își spune gândul...]

Este oare nevoie de a legifera ,sau este nevoie de o voință hotărâtă
care să accepte impopularitatea ?

O voință hotărâtă care să aibă în sufletul ei conștiința destinelor nației , și să nu aibă nevoie
de această lege , votată la iuțeală , ca să-i justifice măsurile !

Vedeți dvs , nouă ne lipsește elementul eroic : această lipsă am îndurat-o de-a lungul
istoriei noastre . Ceea ce se face în manualele didactice cu elementul nostru eroic din trecut ,
este mai mult o istorie oficială, necesară pentru educația tinerei generații.

Să nu uitați că în trecutul nostru nu există martiri ai niciunei credințe !

În toate statetele Europei credința religioasă mobiliza conștiințele și le vântura : noi am fost însă
un popor sceptic.Ne lipsește ceea ce se numește trecutul eroic, vibrația interioară .

De aceea, și dvs, oamenii politici, refuzați examenul eroismului.

Examenul eroismului îți impune să treci dincolo de hoatrele legalității ,
atunci când ai conștiința că țara este în pericol.

Iar ratificarea acestei conștiințe eroice , nu o dă actualitatea , o dă ziua de mâine.

Ziua de mâine îți dă nota hotărârilor de azi de a reprima anarhia ! "

Șeicaru / 5 apr.'34

▣ Legea - concluzie

În concluzie : legea dvs o socotesc un expedient, o socotesc o iluzie .

Vreți să fie votată ? V-aș vota , poate , și cu legea aceasta ;

dar nu-i văd înăuntru puterea de a reprima anarhia !

Și nu o văd, fiindcă însuși regimul aceasta al sufragiului universal, pe care dvs îl apărați,

însuși acest regim poartă în structura lui organică germenii anarhiei !

Și atunci, izvoarele anarhiei neputând fi oprite ,

veți avea fie anarhia de extremă stânga , fie anarhia de extremă dreapta !

Și această anarhie de extremă stânga sau dreapta , veți vedea dvs

cum este **salutată de aceia care sunt în opoziție** și care râvnesc locul dvs.
În consecință, dle ministru, **eu nu consimt să votez legea,**
decât cu această restricție a **restabilirii vechiului art. 13, [francmasoneria !]**
pe care o socotesc **obligatorie pentru conștiința mea.**
Dvs trebuie **să repuneți art.13** în forma în care fusese redactat la început "
Pamfil Șeicaru / 5 apr.'34

f) I.Petrovici (PNA) discurs la legea apărării statutului , 5 apr.'34

(DAD, MO 39, șed. din 5 apr.'34 , p. 1686- 1688)

[LD : din partea PNA, Petrovici este deputatul " de serviciu " al PNA .

Goga cred că lipsește din parlament . Supratitluri, sublinieri , comentarii , îmi aparțin]

[LD : inteligent , cultivat , Petrovici își pune întreaga capacitate speculativă

în slujba partidului în care , după părăsirea PNTJ , s-a înregimentat .

Pledează , de pe pozițiile democrației - în principiu - pentru libertatea " desfrânată "

(în vreme ce șeful său , Goga , este contra regimului democratic !)

pentru "violența constructivă " , pentru dreptul la răsturnarea " ordinii existente " .

Nu atât pentru a apăra Garda de Fier, cât pentru a legitima aceste forme de luptă.

Consideră legea ca fiind îndreptată împotriva partidelor adversare .

Votează contra și cere suprimarea legii]

Supratitluri, sublinieri, semne și comentarii îmi aparțin.

// Tradiții : ideea de autoritate și libertate la **Maiorescu și CARosetti** //

/ Legea A. - **eroare psihologică** / nevoia de libertate pentru români //

/ **Pasivitatea și lipsa de inițiativă la români** //

/ **Violența** - reacția omului comprimat //

/ Păstrarea ordinii existente ? Interzicerea violenței ? :

Legitimitatea violenței revoluționare //

/ Legea A. - armă **contra partidelor adversare** /

/ Legea A - **represiunea tineretului studios** , călcarea autonomiei universitare //

/ Legea A .- armă a unui **guvern slab** / **Nu o va vota** //

I.Petrovici / apr.'34

g.) Aurelian Bentoiu * (raportor) , legea apărării statutului ,

(DAD, MO 39, șed .din 5 apr.'34, p. 1708-1714)

" **sunt democrat prin sânge , prin ereditate , prin extracțiune socială și prin convingere** "

Notă* -

Avocat de prestigiu în Baroul de București.N.la 29 iun.1893, la Făcăeni, jud.lalomița.

Deputat liberal ; ministru al Justiției între 29XI 1939 -3 VII 1940 , în guvernarea Gh.Tătăărăscu ;

În mai 1946, candidat PNL -Dinu Brătianu . În 1948, a fost radiat din Barou.

În nov.'48 - iun.1956 , condamnat .Eliberat pentru scurt timp, rearestat în 1957 și condamnat la

muncă silnică pe viață .Mort la Jilava, 27 iun. 1962 . (Cf.Cicerone Ioanițiu, Victimele terorii

Comuniste, Dicționar A-B , p. 180)

[LD : o brillantă **expunere juridică** , în sprijinul **doctrinei politice și guvernării PNL** .

Deși legea a fost elaborată special contra Gărzii de Fier, AB nu se referă explicit la G de F .

[LD : sublinieri, supratitluri , comentarii îmi aparțin .

// Pledoarie pentru **Legea apărării statutului** - concluzii la dezbateri //

// Drept comparat : Legea apărării statutului // replică lui **Petre Andrei** //

// Ideologia liberală : **libertatea și ordinea** //

//**Monarhia** - criticile la lege // replică lui **Petre Andrei** ; asociere **Armd.Călinescu** //

//Drept comparat : Accepțiunea politică și juridică a **libertății** // replică lui **I.Petrovici** //

Accepțiunea **Gărzii de Fier** //

//Drept comparat : Franța - Declarațiile Drepturilor Omului // Legea asociațiilor //

// Drept comparat : Franța - reprimarea libertăților anarhice // referire G de F //
Viza **Consiliului Legislativ** // polemică cu **CCGiurăscu** //
// Drept comparat : **Ordinea politică și socială** - evoluția istorică și juridică a noțiunii //
// Drept pozitiv : legislația muncitorească // polemică cu **CCGiurăscu** //
// **Ordinea în stat** : constituționalitate // **parlamentarism** versus **partidocrație** : **Goga** //
// **democrație** versus **dictatură** : Șeicaru // "**actul de guvernământ**" : **Armd.Călinescu** //
// Legile represive : legile anterioare - legea Antonescu : **Armd.Călinescu** //
// Problema tineretului // Document integral **fișier PNL VII**

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ În apărarea legii

"Dle președinte, d-lor deputați, într-o **situație îngrijorătoare**, neputând s-o calificăm altfel, dacă avem curajul să privim realitatea în față, **guvernul vine cu proiectul acesta de lege**, pentru **apărarea ordinii politice și sociale periclitate**.

"S-au adus **critici numeroase** de oratorii opoziției, cari s-au perindat la această tribună, întemeiate unele **pe considerațiuni sociologice-juridice** - dl Andrei - altele **pe considerente istorice** - dl Giurăscu și Petrovici - altele **filozofice** - dl Petrovici, unele **diletante și simplist opoziționiste**.

"Este o lege de un covârșitor interes. **Voi combate aceste obiecțiuni** rând pe rând, **demonstrând legitimitatea legii** în rațiunea și în cadrul dreptului pozitiv, demonstrând **necesitatea ei** din cauza **insuficienței mijloacelor de represiune**,
[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Legea apărării statului

▣ Drept comparat

"**Legea aceasta nu este o inovație**, nici în țara noastră, nici în toate celelate țări ale Europei, care au **aceeași structură constituțională** ca și a noastră, care sunt **constituite din punctul de vedere al dreptului public pe aceleași baze**, legea aceasta a răsărit într-o **ambianță legislativă internațională**, care o justifică cu prisosință.
[-----]

Dar ni s-a spus în această privință de către **d-l Andrei** [**rezumă și parafrazează**] **nu trebuie să tragem concluzia necesității unei asemenea legi în Țara Românească**, pentru că altele sunt **împrejurările** din aceste state, altele **necesitățile** care **determină aceste legi**; că în acele state **principalul argument** era cel al **apărării unității naționale**; că în țara noastră această unitate nu este periclitată; că **apărarea trebuie făcută întărind armata, nu cu legi ... etc etc** ..

[între Benteoiu și Andrei se încrucișează niște opinii contradictorii ...]

"**Prin urmare, într-un stat modern, care este stat de drept, soluția este și trebuie să fie o soluție legală.**"

[-----]

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

▣ Ideologia liberală .

▣ Libertățile și Ordinea

[LD : Benteoiu răspunde criticilor urmând obiecțiile oratorilor .

Fără a trăda cu nimic fondul, eu le decantez problematic. De aceea, nu le dau în ghilimele]

S-a mai zis : în ce constă această ordine ? Ce înțelegeți prin ea ?

Înțelegeți prin ordinea politică și socială **ideologia liberală** ?

Stăpânit de polemica politică și de o prelungire a acesteia ,

DI Andrei a amintit că ideologia liberală este perimată , că nu mai există,

deci nu mai trebuie apărată prin lege .

[-----]

Aurelian Benteiu / 5 apr.'34

▫ Legea apărării statutului

▫ Accepțiunea juridică a libertății

" Între obiecțiunile aduse , s-au făcut variațiuni pe două teme :

pe tema libertății și pe tema ordinii .

Am auzit cuvinte impresionante rostite în formularea unor aprehensiuni și temeri.

Este o lege draconică , s-a spus, este o lege anti-liberală , care gâtuie libertățile și nu putem concepe cum se vine din partea Partidului Liberal cu o asemenea lege .

" D-lor deputați, noțiunea aceasta de libertate , este o noțiune care trebuie înțeleasă **nu în sensul diletant și profan**, în care adesea se rostește,

ci din punct de vedere limitat și **în accepția precisă a științei dreptului**.

Dacă orice știință este cea ce a spus un mare **filozof francez: < une langue bien fait >** , **în vocabularul dreptului** , cuvântul de libertate are o accepțiune precisă .

Dacă înțelegeți noțiunea așa cum trebuie să fie înțeleasă, de gătuirea libertăților, de lege ntali- berală nu poate fi vorba. **Sunt două accepțiuni ale cuvântului .**

Există o libertate anarhică , concepută delictuos, libertate fără nici o limită, libertate care înțelege că există numai atunci când își poate îngădui cineva orice.

Ei bine, această libertate anarhică nu înțelegem să o tolerăm ;

pe aceasta **înțelegem cu adevărat să o gătui** .

pentru că **nu voim să facem din noțiunea de libertate o poartă pentru toate aventurile**

(**aplauze la PNL**)

Există însă o altă accepțiune , și singura posibilă , **în cadrul dreptului și științelor sociale**.

Este cea libertate despre care **Montesquieu** spunea că constituie în a face

< ce que les lois permetent > , **ceea ce legile permit, este cea libertate limitată ,**

care face posibilă coexistența și acordul tuturor libertăților .

Și, din acest punct de vedere, **libertatea condiționată legal, libertatea limitată,**

pentru a face posibilă **înfruptarea din această binefacere a tuturor câți coexistă în cadrul**

aceleși societăți , pentru apărarea acestei libertăți , avem nu numai dreptul ,

dar și datoria să venim cu toate măsurile legislative care să-i asigure existența. "

"Am auzit în această privință **unele obiecțiuni aduse de dl Petrovici ,**

consecvent, de data aceasta, în interpretarea noțiunii de libertate **cu șeful său,**

[**Octavian Goga**] dar **inconsecvent** , fără îndoială, **cu noțiunea precisă , științifică ,**

a noțiunii de libertate , și în dezacord cu toți marii gânditori în domeniul dreptului public.

D-sa, făcând o incursiune în istorie, spunea: pe vremuri , Rosetti, liberal,

a rostit **cuvintele memorabile că poporul nostru** , care veacuri întregi

a trăit într-un regim de opresiune, **are nevoie de libertate ,**

de o libertate chiar nelimitată , desfrânată, spunea d-sa .

"D-lor, **acest optimism naiv**, pe care și l-au putut permite strămoșii noștri,

era posibilă în acele vremuri . **Și Vodă Cuza**, când a introdus pentru prima dată **Codul Penal ,**

tradus după cel francez, în țara noastră, se știe că **în discuția cu Kogălniceanu**

a afirmat cu tot optimismul că poporul nostru nu are nevoie de o represiune prea mare

penală , pentru că este blând din fire și el nu poate concepe

că se va deda la săvârșirea tuturor delictelor prevăzute în cod. "

[-----]

Aurelian Benteiu / 5 apr.'34

▫ Declarația Drepturilor Omului

▫ Franța - evanghelia libertății

" Netăgăduit că **represiunea își găsește justificarea și în soluțiile date în alte țări ,** concomitent cu noi, sau, în sfârșit de dată recentă .

Netăgăduit , de asemenea, că **nu se poate invoca nici acea libertate anarhică nici că se restâng libertățile.**

Pentru că în toate țările și în toate timpurile , **când ordinea socială și politică au fost amenințate , regimul politic ,** dacă a fost legitim - și în această situație ne găsim noi - s-a crezut în totdeauna și **s-a acordat de toți teoreticienii dreptului public ,** că e în drept **să se considere în legitimă apărare.**

Iar un regim politic , care se găsește în stare de legitimă apărare , **are dreptul să-și organizeze apărarea sa (aplauze la PNL)**

"Suntem acuzați de antiliberalism , de gătuitori ai libertăților ?

Afirm că **patria evangheliei libertății este Franța .**

Ea a formulat **Declarația Drepturilor Omului .**

Ea a difuzat în toată lumea crezul de libertate și civilă și politică .

Suntem cu toții de acord că **ea a fost educatoarea omenirii întregi în școala libertății.**

[-----]

Aurelian Benteiu / 5 apr.'34, retro '1901

▣ **Franța - Legea asociațiilor**

▣ **Reprimarea libertăților anarhice**

▣ **Drept comparat**

[**LD : probabil din această lege a lui Rosseau Waldeck , s-au inspirat și guvernele românești, când, prin Jurnal de Consiliu, au dizolvat asociații și partide politice.**

Estecategoric însă că această prerogativă acordată guvernelor ... poate da naștere la abuzuri din partea executivului]

" Când în 1900-1901 , invocându-se libertatea de credință și intangibilitatea azilelor credinței, bisericile și asociațiile religioase , se făceau agitațiuni împotriva regimului republican, de către preoții congreganiști, a venit atunci acel mare om de stat , fără îndoială cel mai mare orator al Franței secolului trecut,

Waldeck Rousseau , cu legea asociațiilor din 1 iul. 1901 , a dizolvat congregațiile și a confiscat averile , și nu a fost acuzat de gătuirea libertăților , tocmai pentru că reprima libertatea anarhică .

Au rămas memorabile cuvintele lui **Waldeck ,** rostite în acea împrejurare :

< Înțelegem ca bisericile să rămână deschise credinței și pentru totdeauna închise agitațiilor anarhice .>

[-----]

Aurelian Benteiu / 5 apr.'34

▣ **Ordinea politică și socială**

▣ **Drept comparat**

" Iată ce citesc în **Hauriou ,** netăgăduit **cel mai robust spirit juridic** pe care l-a avut Franța **în dreptul public :** < În primul rând, **ordinea socială** este **o organizație a societății pe anumite baze ,** în vederea de a asigura cât se poate mai bine **subzistența grupului ,** de a asigura **realizarea unei civilizații** și, de asemenea, în vederea de a obține prin echilibre apropiate , **mișcări lente și uniforme** a ansamblului situațiilor și relațiilor sociale .> Și mai departe : <**Ordinea socială cea nouă,** nu se realizează fără intervențiunea unui **fapt voluntar al omului ,** nu se concepe refacerea totală a societății , într-un singur moment , ci numai **refaceri succesive și parțiale .>**

În sfârșit : **<Sunt anume baze ale societății** atât de profunde ,

încât în principiu **remanierile nu trebuie să le atingă . >**

Mai departe, o singură frază : **< Ansamblul relațiilor** create între **patroni și uvrieri ,**

În marea industrie, ne furnizează un exemplu contemporan al unei reorganizări de acest gen . >

"Vă rog, d-lor deputați, să reflectați la acest exemplu. Nimeni nu pretinde că societatea aceasta n-are dreptul să evolueze , dar prin mișcări lente și uniforme, prin refaceri parțiale, prin echilibre apropiate , cum spune Houriou. " [-----]

A.Bentoiu / 5 apr.'34

▣ Legislația muncitorească

▣ Nebunia roșie

" la închipuiți-vă dvs că, în locul realizării lente a acelei minunate legislații muncitorești, ansamblu de norme legale , de protecțiune pentru lumea muncitorească , lume care a pacificat spiritele , în această privință , susceptibil, desigur, de a se ameliora pe fiecare zi, s-ar fi dat curs nebuliei roșii care tindea la impunerea totală și subită a tuturor protecțiilor muncitorești. Am fi ajuns la stările din Rusia, pe care cred că nimeni dintre cei prezenți nu o doresc țării noastre.

Bentoiu /

▣ Ordinea politică și socială

▣ Drept pozitiv.

[Citând tot din Houriou]

"În sfârșit, trebuie să pornim de la acest principiu , că dreptul pozitiv < est un composé d'ordre social , saupudré de justice > , un compus de ordine socială , care este imperativul suprem și categoric în domeniul dreptului, presărat cu justiție.

Un ideal de justiție, total, nu poți să-l realizezi ; justiția realizează cât este posibil și progresiv.

Dar ordinea, aceasta nu mai constituie un imperativ condițional, ipotetic, ca toate celelate norme ale dreptului, ea este un imperativ categoric , considerat chiar de Constituție deasupra ei însăși. "

[-----]

Bentoiu / 5 apr.'34

▣ Ordinea în stat

▣ Regimul constituțional

▣ Democrația parlamentară versus monopartidocrația

" Care este ordinea socială și politică pe care vrem s-o apărăm ?

Acel minim, acele baze esențiale, despre care Houriou ne spune că sunt indispensabile , căci fără ele mergem la catastrofă.

Care sunt , ca să le identificăm complet, în regimul dreptului actual,

în structura constituțională a statutului , în momentul de față ?

Simplu. O spune d-l ministru în *Expunerea de motive* și o știm cu toții :

este regimul parlamentar democratic, este structura constituțională a țării, este sufragiul universal , ca mijloc de degajarea a voinței colective .

" Ei bine , este în primejdie această bază , sunt în primejdie aceste lucruri , în momentul de față ?

Am avut stupefacția să aud de la această tribună , în discuția la Mesaj,

pe acela [Goga] care ne-a înălțat tinerețea odinioară cu puterea talentului său poetic , afirmând în ordinea politică , lucruri despre care nu știu ce să cred .

Mi-am pus : explicația poate să consiste în faptul că, coborât din stratosfera imaginației sale

poetice pe tărâmul realităților politice și sociale ,poate să fie asemănat cu **albatrosul lui Baudelaire** , care merge foarte stângaci pe pământ :

< Ses ailes de géant l'empe[^]chent de marcher > Ce spunea d-sa [**Goga**] în declarația la Mesaj ?

< **Autoritatea căzută în noroi [.....] Svârcolirile votului universal** de întâia etapă ,
așa zisa democrație , votul universal a devenit un obstacol pentru dezvoltarea și întărirea țării [....] la lumina fulgerelor care amenință noțiunea de patrie ,
s-a întrezărit o nouă concepție de stat ,

grefată pe principiul autorității și naționalismului integral .Mulțimea însăși .>

Veți vedea ce gravă afirmație : anume că **tot ceea ce s-a putut selecționa ca o elită socială din masele acestui popor , rămâne obtuz și incapabil să înțeleagă** imperativul clipei și realitățile care ne înconjoară ,

și că **adevărul se recepe numai de mulțime** , care , cu intuiția ei ,

găsește o deslegare în noile curente :

< **s-a pornit această mulțime să-și elaboreze ca percepțele** >

- ei, d-le Goga , "**mulțimea**" dacă o lași pradă tuturor dezorientărilor ,
elaborează două forme de salvare : **unele colorate în roșu** - și nu știu dacă le vreți pe acelea -
și altele, acelea pe care le-ați dori [naționaliste] , dar când se deslănțuie furtuna
este foarte greu , d-le Goga , **care copaci vor fi desrădăcinați.**

[-----]

" Mai departe [**citând pe Goga**]

< Închegarea tuturor forțelor națiunii într-o **monopartidocrație productivă** ,
după atâta vreme de dezbinare , **preocupă astăzi psihologia masei**
ce au început , de jos în sus, să se afirme în țară cu o putere neobișnuită . >

Ei bine, d-lor, **la asemenea rătăcirii ce să răspund ?** Rămâne o constatare de făcut .

Pe planul ideologic democrația este atăcată .

Atăcarea democrației în chipul acesta și difuzarea în mase a unor asemenea idei ,
nu constituie netăgăduit o primejdie care trebuie reprimată ?

Dacă se oprește la discursuri , desigur, nu.

Dacă trece la organizarea violenței, netăgăduit, da.

Asemenea primejdii , numai în starea lor de virtualitate , **pot fi prevenite ;**

dar dacă ai naivitatea și inconștiența **să aștepti să dea roadele, nu mai poți să le reprimi.**

D-lor, **suntem democrați** , toți din această incintă. **Eu unul, și generația căreia îi aparțin, sunt democrat prin sânge , prin ereditate , prin extracțiune socială și prin convingere ;**

căci , din tot **ce am citit ca teorie politică** , de la cei mai mari gânditori , care au abordat problema , considerând **aprecierile și pro și contra** , mi-a rămas convingerea că

tot regimul democrat este cel mai preferabil " (**aplauze la PNL**)

[-----]

Aur.Bentoiu / 5 apr.'34

▣ **Dictatură ? Democrație ?**

▣ **Legea apărării statului**

[LD : Una din două : ori și Bentoiu nutrea oarecari simpatii pentru "**personajele providențiale**"
ori ... a alunecat și el pe panta polemicilor quasi bășcălioase atât de vehiculate în epocă .

Timpul va demonstra că , **și în România , se vor găsi amatorii de dictatură ...**

În fond, eu urmăresc ceea ce , deocamdată , este total eludat :

apetitul dictatorial al lui Carol II . În 1939, AB va deveni ministru de Justiție în gov.Tătărașcu

Dar , atunci, **în 1934, se poate spune că generația sa, prin cultură și credință politică, se identifica cu regimul democratic.** Cum va evolua ea, vom vedea]

" Am auzit astăzi , de la această tribună , **convingerile sincere ale prietenului Șeicaru** ,
convingeri dezinteresate și determinate , poate, de **admirația care l-a covârșit** ,
privind **realizarea lucrărilor publice în Italia** , sau din alte țări.

Dar vedeți că, concluziunile care se trag din aceste lucrări, pot să fie diferite.

Trebuie să **aprofundăm nițel problema** , pentru că **nu putem accepta așa ușor** că este bine

să imităm un regim adoptat și aplicat în alte țări, și aceasta pentru mai multe motive.
În primul rând, o dictatură poate să fie bună , dar are nevoie de personajul providențial , care să fie acel arhitect despre care ne vorbea dl Pamfil Șeicaru , înzestrat cu viziunea istorică a viitorului națiunii .

Ei bine, Italia a avut norocul să-l găsească . Poate și Germania .

Dar s-ar putea ca noi să nu-l găsim , căci pe cine am pune ?

Pe dl Goga ? Mi-e teamă că la sfârșitul dictaturii d-sale , nu-i va ajunge d-lui Petrovici tot pesimismul lui Schopenhauer ca să facă bilanțul ! (mare ilaritate la majoritate)

Pe cine altul să-l punem ? Și apoi , de ce să privim numai trecutul apropiat , și să nu privim în orizonturile mai largi ale istoriei , această problemă ?

Eu știu că , în perspectiva istoriei, și într-un trecut mai îndepărtat , s-au văzut atâtea exemple de rezultate catastrofale ale dictaturilor.

Dl Giurăscu le știe mai bine decât mine, toate acestea.

Eu nu le mai reamintesc , pentru a restrânge cuvântarea mea.

Sub Wilhelm II , n-a fost un adevărat regim dictatorial ?

Dar nu se lansa, și atunci, în fiecare săptămână un nou transatlantic

și lucrările publice în Germania nu impuneau admirația tuturor ?

Dar nu era prezent dictatorul la fiecare asociație studențească ?

Nu era inițiatorul tuturor academiilor ?

Nu vorbea poporului atât de des , încât nemții repetau speriați de loquacitatea lui :

< Er hat Wieder geshprochen > ? " [< Iar a vorbit ! >- trad Mălina]?

Ce s-a ales din regimul lui Wilhelm II ?

Vi s-a afirmat astăzi de la această tribună și este exact :

din dictatură rezultă sau război sau revoluție,

și nu trebuie să ne epateze rezultatele uni dictaturi și roadele care se pot culege în cadrul unei generații. Să ne gândim la putințele prăbușirii și la primejdiua de a acoperi , sub edificiul dictatorial , câteva generații care ne vor urma." (aplauze la majoritate)

Prin urmare, d-lor, eu rămân pentru regimul democratic, în care credem cu toții,

și rămân , de n-ar fi altceva, decât pentru că este regimul care asigură o posibilitate medie de viațuire, suportabilă tuturor.

Și geniilor care râvnesc la dictatură, și inteligențelor comune ,

ba trăesc - și din considerente de umanitate trebuie să trăiască - și cretinii ,

pentru că noi nu putem să aplicăm rețeta dictatorială și să-i castrăm

pentru a nu-și putea perpetua prostia ; (aplauze prelungite la majoritate)

de n-ar fi decât pentru argumentul lui Socrate care, acum atâtea veacuri

- cuvintele i le reproducea Platon în " Republica " -

întrebat : cum ar trebui în statul ideal - vedeți era obsesia culturii mai vechi ,

construcția apriorică a unui stat ideal - cum ar trebui , în statul ideal ,

tratat un om cu totul eminent, un geniu ?

< L- am onora - răspunde Socrate - ca pe o ființă demnă de admirație ;

dar după ce i-am atrage atenția că nu sunt asemenea oamenii în statutul nostru

- și că , la urma urmei , nici nu trebuie să fie - i-am unge capul cu untdelemn

- semn de cinste - i-am pune coroana pe cap și i-am escorta până la frontieră .>

(mare ilaritate , aplauze prelungite la majoritate)

D-lor, tocmai pentru putința acelei evoluții lente și al realizării progresului ,

în ritmul penibil de încet în care se realizează , și trebuie să fie realizat ,

în concepția oamenilor cu simțul realității , optez pentru regimul democrat .

Și , terminând considerațiunile mele asupra acestei chestiuni a ordinii în stat

- revenindu-i acestei legi cinstea de a o apăra - sfârșesc cu o imagine , cu o comparație :

o lege, un regim de organizare socială este ca și un pom .

Nu pe toate meridianele anumite specii de pom fac fructe.

Mărul , mi se pare - sau nu știu care specie de pom - există și în Japonia .

dar Blasco Ibanez ne spune că nu face altceva decât ... flori,

care se întrebuițează de japonezi la sărbătoarea primăverii ; fructe nu face .

Prin urmare, s-ar putea ca regimul dictatorial să nu dea fructe la noi.

Dar mai ales este o altă chestiune , dacă am asemănat un anumit regim cu un pom:
pentru ca pomul să-ți dea roade , cel dintâi lucru este **să nu arunci cu pietre în el ;**
și rostul legii de față este de a împiedica să se arunce cu pietre
în pomul democrației " (**aplauze prelungite la majoritate**)

[-----]

Aurelian Benteoiu 7 5 apr.'34

▣ **Legea apărării statutului .**

▣ **Problema tineretului**

▣ **Problema națională .**

Unii oratori și-au exprimat opina despre inutilitatea legii : că ea va fi ineficace ; cauzele sunt profunde ; răul este adânc ; nu rezolvă problema tineretului ; nu rezolvă problema națională ;
" Deigur, d-lor. Dar asemenea incursiuni , asemenea **evadări din subiectul limitat al legii** , s-au făcut și cu prilejul legii conversiunii . [**LD : discutată la Comisie, în paralel**]
Firește toate acestea sunt constant avute în vedere de guvern și se fac toate eforturile pentru a se da soluțiuni eficiente tuturor problemelor .

" **În fața acestei probleme limitate** , nu puteam veni cu un întreg program de guvernământ, **cu un maldăr de proiecte de legi.** Este adevărat că legea, ca să devină eficientă , este necesar să avem în vedere psihologia **generațiunii mai tinere** , a acelei generațiuni a **cărei formație intelectuală s-a petrecut în tulburile vremuri de dezorganizare de după război** , care **s-a resimțit de ideologia bolnavă infiltrată din alte țări.**

"Dar , d-lor, probabil acest tineret , care suferă, netăgăduit , **din cauza depresiunii economice** existente - care nu este numai în țara noastră , ci și în alte țări - **a fost problema tuturor generațiilor.** Îmi aduc aminte, d-lor deputați, și știu toți **acei din generația mea**, ce **începuturi penibile am avut la intrarea în viață** .E vorba de **acea generație** care **a ieșit din tranșee cu noroiul pe tunică**, și a intrat în viață complet desarmat .
Este suferință astăzi, desigur, este reală și intensă.

Dar mă oprește decența , pentru că **sărăcia este inestetică** să produc de la această tribună toate **aspectele hidoase ale lipsurilor** pe care a trebuit să le traversez , eu și generația mea, din **pulberea unde am copilărit cu necăjiții copii de țărani** , până la această tribună. **A luptat cu toate privațiunile** această generație a noastră , căci nu vorbesc în numele meu personal. Ne-au întâmpinat **toate privațiunile și ne-au sângerat genunchii** pe urcușul penibil al vieții.

" **Începuturile tineretului sunt penibile pentru toate generațiile.**

Trebuie, **avem datoria** , noi care am făcut această experiență, să ne coborâm , **să ne apropiem sufletește de această generație** a cărei **suferință este amplificată** de **utopiștii de bună credință**, captată de **șarlatani** , întrebuințată și speculată de toți **aventurierii** .

Să-i strecurăm în suflet convingerea că **în războiul vieții, situațiunile nu se ocupă altfel,** decât **sculptând, în scara de ascensiune,** fiecare treaptă, în **substanța muncii trudnice. "**

(**vii aplauze , strigăte de bravo, oratorul este felicitat de d-nii miniștri și de membrii majorității**)

-**Voce** : Cerem afișarea discursului dlui Benteoiu (**aprobări la majoritate**)

Aurelian Benteoiu / 5 apr.'34

21.)